

Panoramatický pohled z Dumberu (2043 m), dominanty rozsáhlého horského masívu Nizkých Tatier. Pleistocenné ledovce zde vytváľujú rozmanité geomorfologické formy — strmé ledovcové kary s príkrými srázmi a hlbokými zárezy, skalní steny a kamenáň moře. Najvyšší partie jsou holé; jen spoľe zde vegetujú odolné druhy vysokohorských tráv.

Вид, открывающийся с горы Дюмбьер [2043 м], доминирующей в низких Татрах — обширного горного массива Словакии. Вершины этого горного массива оголены, лишь кое-где растут наиболее устойчивые виды высокогорных трав.

Rundblick vom Dumber (2043 m), der den langgestreckten Gebirgsstock des Nizke Tatry-Gebirges (Die Nieders Tatra) beherrscht. Die höchsten Partien dieses weitläufigen Höhenzugs sind kah; nur spärlich gedeihen hier besonders wetterbeständige Gattungen der Hochgebirgsflora.

Pernštejn, rodový hrad pánů z Pernštejna, prodláňující složitý stavební vývoj od rané gotické hradu až v opěvněný gotickorenesanční zámek souběžně s růstem bohatství, moci a významu Pernštejnů. Věž na našem obrázku vznikla vedle 4. brány koncem 15. nebo počátkem 16. stol. při rozšiřování opěvnění. Původně bývala vyšší o zděné patro a hrázdeň polopatro a dnešní podoba nabyla při úpravách ve 2. polovině 19. stol.

Пернштейн на Мораве, фамильный замок дворянского рода Пернштейнов. Рост богатства, могущества и значения этого рода способствовал тому, что их раннеготический замок постепенно превратился в готическо-ренессансную резиденцию. На рубеже XV—XVI вв. возникла и эта замковая башня, перестроенная во второй половине XIX в.

Pernštejn in Mähren, die Stammesburg derer von Pernštejn, seit parallel zum Wachstum ihres Reichtums, ihrer Macht und ihrer Bedeutung von einer frühgotischen Burg zu einem Herrensitz im Gotik-Renaissance-Stil auf. Um die Wende des 15. und 16. Jahrhunderts entstand auch der vorgeschobene Turm, der in der 2. Hälfte des 19. Jahrhunderts einen Umbau erfuhr.

Drábské světničky u Mnichova Hradiště patří k hradištním zřetelům Hradu s prehistořickým osídlením a slovanskými valy z 9. stol. Sam však poskytl místo husitskému strážnímu hrádku, zčásti tesanému do skály, zčásti dřevěnému, rozloženému na sedmi blocích pískovcové skalní stěny nad pojizerskou rovinnou, odkud je velkolepý pohled až na vzdálený vrchol Ještědu. Rekonstruovaný model hrádku najdeme v muzeu v prostorách mnichovohradištského zámku.

Драбске светнички (светлицы) близ Мнихова Градиште, часть доисторической системы городища славянских племен, заселенная вновь в XV в, когда здесь, над пойзерской равниной, гуситы соорудили сторожевую крепость, частично высеченную в скале, частично деревянную.

Die Drábské světničky (Häuserstube) bei Mnichovo Hradiště, Teil einer auf prähistorische und slawische Ansiedlung zurückgehenden Burgstätte, wurden im 15. Jahrhundert erneut besiedelt. Damals errichteten hier die Hussiten ein die Ebene des Flusses Jizera beherrschendes Wachtkastell, teils in den Fels gehauen, teils aus Holz gezimmert.

Území Československa bylo již od pravěku téměř nepřetržitě osídleno od prvňho výskytu člověka nabežte typu až do příchodu slovanských kmenů a naše země se staly křivčatkovou kultur, jak dokládají početné archeologické nálezy. Jedním z nich je tato hlíněná soška ženy z nálezu ve Stěpánovicích na Moravě (dnes v Moravském muzeu v Brně). Patří kultuře moravskému malarované keramiky a pochází z 3. tisíciletí před n. l.

Территория Чехословакии с доисторических времен и вплоть до прихода славянских племен была почти непрерывно заселена, о чем свидетельствуют многочисленные археологические находки. Среди них и глиняная фигурка женщины из Штепано-вице, которая датируется 3-м тысячелетием до н. э. Она возникла в эпоху культуры моравской раскрашенной керамики.

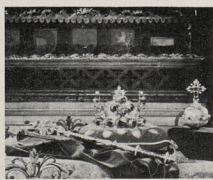
Daß das Gebiet der Tschechoslowakei von der Urzeit bis zum Einzug slawischer Stämme nahezu ununterbrochen besiedelt war, ist durch zahlreiche archäologische Funde belegt. Darunter befindet sich auch die weibliche Tonfigur aus Stěpánovice, die aus dem 3. Jahrhundert v. Z., stammt und der Kultur der gemalten mährischen Keramik zugeordnet werden muß.

Znojmo bylo od nejstarších dob sídlem údelných knížat z rodu Přemyslovců. Na předhradí jejich hradu vznikla již v 11. stol. rotunda sv. Kateriny, r. 1134 za knížete Konráda obnovena, zaklenuta a uvnitř vymalovaná jedinečným cyklem postav Přemyslovců počínaje výjevem povolání mýtického Přemysla Otáče od pluhu na knížecí stolec; mezi dalšími knížaty je korunou odlišen první český král Vratislav (1058).

С XI в. г. Знојмо был центром удельных князей из рода Премысловичей. Во время обновления крепостной ротонды св. Катерины в 1134 г. ее внутренняя часть была расписана целым циклом фигур правящей династии, начиная от призывания мифологического Премысла Ораче (Пахара) от плуга на княжеский престол.

Znojmo war seit dem 11. Jh. Sitz der Teilfürsten aus dem Haus der Premisliden. Bei der im Jahre 1134 erfolgten Instandsetzung der Rotunde der hl. Katharina wurde ihr Interieur mit einem Gemäldezyklus geschmückt, der Gestalten der Herrscherdynastie darstellt, beginnend mit der Berufung des mythischen Přemysl-Ackermann vom Pflug zum Fürstenthron.

České korunovační klenoty jsou od středověku symbolem české státnosti. Nejstarší z nich je svatováclavská koruna v podobě z r. 1346 (s pouzdem z r. 1347), kdy ji byl korunován Karel IV., zatím co renesanční žezlo a jabko pocházejí z 2. poloviny 16. stol. V l. 1420—1436 je choval král Zikmund v Uhrách, v l. 1646—1791 byly uloženy ve Vídni. Od vzniku republiky jsou vystavovány při významných příležitostech.

Чешские королевские регалии уже со времен средневековья были символом чешской государственности. Самая древняя среди них это сватовацлавская корона (1346 г.) Этой короной в 1347 г. был коронован Карл IV. Ренессансные скипетр и держава относятся ко второй половине XVI в.

Die tschechischen Krönungskleinodien sind seit dem Mittelalter Symbol der tschechischen Staatlichkeit. Ältestes Kleinod ist die Krone des heiligen Venzel in ihrer Ausführung vom Jahre 1346, mit der i. J. 1347 Karl IV. gekrönt wurde, während das Renaissance-Zepter und der Reichsapfel aus der 2. Hälfte des 16. Jh. stammen.

Kolín je jedním z gotických měst pravehnedlého sachovnicového založení. Nejvýznamnější památka, kostel sv. Bartoloměje, byl staven po r. 1261 jako rané gotické síňové trojloží (na obr.), v té době, kdy převládají baziliky, velmi vzácné. Nové presbyterium katedrálního typu s opěrným systémem a věncem kaplí připojil k trojloží v l. 1360—1378 Petr Parléř, stavitel pražské katedrály sv. Víta.

Коллин был основан в 1257 г. Вскоре после основания города началось в 1261 г. строительство костела св. Вартоломея (Варфоломея) раннеготического, зального, трехнефного сооружения (см. снимок). Новая апсида кафедрального типа с опорной системой и венцом капелл была создана Петром Парлержом в 1360—1378 гг.

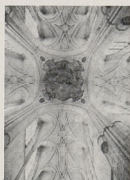
Die Stadt Kolín wurde i. J. 1257 gegründet und bereits im Jahre 1261 begann der Bau der dem hl. Bartholomäus geweihten dreischiffigen Hallen-Stadtkirche im frühgotischen Stil (siehe Bild). Peter Parler fügte ihr in den Jahren 1360—1378 ein im Kathedraltypus gestaltetes neues Presbyterium mit einem Stützbohlensystem und Kapellenkranz hinzu.

Kutná Hora, bohaté královské horní město a sídlo mincovny, zamýšlela stavbu chrámu sv. Barbory (po r. 1388) předčít pražskou katedrálu sv. Víta. I zde bylo použito — jako v Sedlci, Praze a Kolíně — katedrální dispozice s věncem kaplí vymalovaný pak v pozdní gotice (na obr.). Smiřovská kaple se scenami Ukřižování a královny ze Sáby). Klenubu vysokého chóru (v průhledu) vytvořil Matěj Rejsek v l. 1489—1499.

Кутна Гора, королевский город, где велась горная добыча и чеканились монеты, стремился превзойти Прагу: ее с кафедральным собором св. Вита, возведя храм св. Варбары (Варвары) после 1388 г. Капеллы храма в кафедральной галерее были расписаны в эпоху поздней готики. Купол высокого клироса возведен в 1489—1499 гг.

Kutná Hora war als königliche Bergstadt und Sitz des Münzamtis darauf, mit dem Bau der Kathedrale des hl. Barbora (nach d. J. 1388) den Prager St.-Veits-Dom in den Schatten zu stellen. Die Kapellen im Kreuzgang der Kathedrale erhielten ihren Wand-schmuck zur Zeit der Spätgotik. Das Gewölbe des Hochchores stammt aus den Jahren 1489—1499.

Sedlec, dnes část Kutné Hory, měl v pětiolní rezidenční m. Marie býv. cisterciáckého kláštera až do dostavy Svatovítské katedrály nejdelší kostel v Čechách. Obnova chrámu z počátku 14. stol. Janem Santinim v l. 1699—1707 se kromě přičlenění projevuje zejména uvnitř formami barokní gotiky, vylučně českého historizujícího stylu z prvé třetiny 18. stol., užitého též v Kladrubech, Želivci či ve Zďáru n. S.

Sedlec, ныне часть г. Кутна Гора, был в прошлом резиденцией монашеского ордена цистерцианцев. Пятинефная базилика монастыря возникла в начале XIV в. Ян Сантини придал ей в 1699—1707 гг. форму барочной готики, исключительно чешского историзирующего стиля первой трети XVIII в.

In der Gemeinde Sedlec, die heute zu Kutná Hora gehört, bestand früher ein Kloster des Zisterziensordens. Seine fünf-schiffige Basilika vom Beginn des 14. Jh. wurde in den Jahren 1699—1707 von Jan Santinim im Geiste der barocken Gotik renoviert, eines ausschließlich tschechischen historisierenden Baustils vom ersten Drittel des 18. Jh.

Kočí u Chrudimě se stalo známé svým kostelem sv. Bartoloměje, jehož model byl zhotoven pro Národopisnou výstavu v Praze r. 1893. Ačkoli byl založen r. 1307 královnou Zofii, jeho gotické jednolodí je velmi prosté. Zato pozdější malované doplňky interiéru, strop, dvojitá křuchta a prospekt varhan dělají z kostela skvost; zevně jsou dvěma představená zvonice a krytý most přes vodní příkop zřízený na místě staršího r. 1721.

Kočí blíz Chrudima slavится kostelem sv. Bartolomea (Варфоломея), основанным в 1307 г. чешской королевой Жофией. Эта готическая однефная постройка чрезвычайно проста, зато позднейшие расписанные потолки и двойной клирос превращают ее в по-длинное чудо. Костел дополняют колокольня и крытый мост (1721 г.).

Der Ort Kočí bei Chrudim ist durch die i. J. 1397 von der böhmischen Königin Sophia gesüfete Bartholomäuskirche bekannt. Die einschiffige gotische Kirche hat an sich ein recht bescheidenes Aussehen, doch die später mit Malereien geschmückte Decke sowie der Doppelchor machen aus ihr ein wahres Kleinod. Außen sind der Kirche ein Glockenturm und eine gedeckte Brücke beigegeben, die beide auf das Jahr 1721 zurückgehen.

Litomyšl byla již v 10. stol. pomezním slavníkovským hradem, který později vystřídal klášter benediktinů a poté premonstrátský s románskou bazilikou; od r. 1344 tu bylo biskupství a pak opátí hrad. Teprve r. 1568 přikročil Vratislav z Pernštejna ke stavbě jednoho z našich nejvýznamnějších renesančních zámků se štíty, sgrafity a arkádami otevřenými v celém křídle dokonce i do průčelí.

Litomyšl, сначала, пограничное городище, позднее монастырский центр, епископство и наконец крепость. В 1568 г. здесь был основан ренессансный дворец с аркадами, фронтонами и денными фигурными сграффито. Аркады в переднем крыле по фасаду — сквозные.

Litomyšl war ursprünglich Grenzburg, später Standort eines Klosters, Bischofssitz und schließlich wieder eine Burg, bis dann im Jahre 1568 auf einer Anhöhe das heute imposante Renaissance-schloß mit seinen Giebeln, Sgraffitos und Arkaden entstand, die im Vorderflügel auch nach der Stirnseite hin offen sind.

Kuks, zámek, špitál a lázně, proslul především sochařskými díly, která tu pro Františka Šporka tesal Matyáš Bernard Braun, celný sochař českého vrcholného baroku. Záhy nato vytvořil v tzv. Novém lese soubor biblických scén, nazvaný podle ústředního výjevu Betlém. Sem patří i Garinus (1726), španělský poustevník, který se za své provolení kám, že lezl po čtyřech a žil v jeskyni jako zvíře.

Kuks — замок, госпиталь, курорт, — славится своими скульптурами эпохи кульминации чешского барокко. Скульптуры, высеченные замечательным мастером Матиашем Вернадом Брауном в скале неподалеку от Куksа в Новом лесу и изображающие сцены из Библии, получили общее название «Вифлеме». К ним относится и фигура отшельника Гаринуса (1728 г.).

Kuks ist Schloß, Spital und Bad in einem und verdankt seine Berühmtheit den bildhauerischen Meisterwerken des tschechischen Hochbarocks. Von ihrem Autor, Matthias Bernard Braun, wurden darüberhinaus im nahegelegenen Neuen Wald biblische Szenen in den Fels gehauen, die unter dem Sammelnamen Bethlehen zusammengefaßt werden. Dazu gehört auch die Statue des Einsiedlers Garinus (1726).

<p>Domažlice with its castle is the centre of the Chodsko district and in this way we find women in the environs wearing costumes. The round, leaning tower of the Church of the Virgin Mary is the dominating feature of the symmetrical rectangular square extending from the former Upper Gate to the Early Gothic Lower Gate.</p>	<p>Dans les rues de Domažlice, centre vivant de la région de Chodsko, on peut croiser encore aujourd'hui des femmes en costume populaire. La ville est disposée autour d'une place strictement rectangulaire, dominée par la tour cylindrique et légèrement penchée de l'église Sainte-Marie. Le noyau urbain renferme en outre les restes du château fort.</p>	<p>Domažlice tiene un precioso castillo. Incluso en la actualidad nos topamos aquí a las campesinas ataviadas con trajes típicos de esta región de Bohemia. La plaza describe un rectángulo, que se extiende desde la antigua Puerta Alta hasta la Puerta Baja y dentro de su perímetro atrae nuestra atención la torre inclinada cilíndrica de la iglesia de Nuestra Señora.</p>	66
<p>The marshes of Jezerní slaf, a State Nature Reserve near Horská Kvilda, form a very beautiful Sumava bog through which the Kvilda rivulet runs. They have patches of peat mountain pine and outstanding among their herb plants is cotton-grass (see photo). A botanical rarity is the dwarf birch underbrush—a glacial relic—a "tree" only a few decimetres tall.</p>	<p>La tourbière près de Horská Kvilda dans la Sumava, réserve naturelle intégrale, occupe un vaste haut plateau, traversé par le ruisseau de Kvilda. Parsemée de formations d'arbrisseaux rabougris, elle est propice aux plantes telles que linagrette vaginée et, notamment, le bouleau nain, arbre haut de quelques décimètres.</p>	<p>Las turberas aledañas a Horská Kvilda, Zona Natural Protegida, forman parte de la bellísima región montañosa de Sumava. En sus turberas crecen, como pequeños islotes, pinos alpestres y otros géneros de plantas diferentes como el Eriophorum vaginatum (en la foto). Otra singularidad de este rincón de Bohemia es el abedul enano, árbol de sólo unos decímetros de altura.</p>	67
<p>Železná Ruda came into existence in the 16th century near the local iron ore mines. From the middle of the 17th century, however, the production of iron was replaced by glass. Among its buildings, one worthy of attention is the twelve-sided Baroque Church of the Virgin Mary dating from 1727—1732 with its tower built in 1777.</p>	<p>La ville de Železná Ruda s'est développée à partir du XVIe siècle à proximité des mines de fer. Dès le milieu du XVIIe siècle, la transformation du minéral fut cependant remplacée par la fabrication du verre. Parmi les monuments de la ville se fait remarquer l'église de 1727—1732, avec une tour de 1777, élevée sur un plan à douze côtés et consacrée à Notre-Dame de Protection.</p>	<p>La ciudad de Železná Ruda surgió en los alrededores de las minas de hierro de Sumava en el curso del siglo XVI. Sin embargo, unos cien años más tarde la fabricación de vidrio desplazó a la extracción de hierro. Es interesante su iglesia de Nuestra Señora del Socorro, edificio dodecágono, cuya construcción duró de 1727 a 1732, mientras que su torre data de 1777.</p>	68
<p>A complex of surviving peat-bogs near the Kladský Pond forms an outstanding Nature Reserve of the Slavkovský Forest. The peat-bogs with their characteristic flora are an excellent reservoir of mineral waters for the nearby, world-famous Mariánské Lázně Spa.</p>	<p>Les tourbières qui entourent l'étang Kladský forment une réserve naturelle importante, partie de la vaste zone protégée de Slavkovský les. Avec leur flore caractéristique, elles constituent un réservoir d'eau minérale de la célèbre station thermale de Mariánské Lázně.</p>	<p>Las turberas que circundan el estanque Kladský constituyen una importante reservación estatal en la Zona Natural Protegida de Bohemia Occidental. Estas turberas, con su típica flora, son un reservorio importante de aguas minerales que brotan en el cercano y famoso balneario de Mariánské Lázně.</p>	69
<p>Šumava, the largest Nature Reserve in Czechoslovakia (more than 1,600 sq.km.) is also the most wooded part of our country. The Black Lake (Černé jezero) (on photo) covers an area of 18.5 hectares. It is 39.8 m deep and the largest and most beautiful of the eight Sumava lakes of glacial origin.</p>	<p>La chaîne de la Šumava est couverte d'une très dense forêt et constitue la plus vaste zone protégée (plus de 1600 km²) de Tchécoslovaquie. Le lac Noir (voir cliché), profond de 39,8 m et occupant une surface de 18,5 hectares, est le plus beau des huit lacs glaciaires de la région.</p>	<p>Šumava es, por sus 1.600 Km² de extensión, la Zona Natural Protegida más extensa y, además, la más boscosa de Checoslovaquia. El Lago Negro (en la foto), cubre una superficie de 18,5 hectáreas y tiene una profundidad de 39,8 metros siendo, por ende, el más grande y más bello de los ocho lagos de origen glaciar en Sumava.</p>	70
<p>Kašperk was founded in 1356 to protect the nearby gold mines and the old roads to Bohemia. The castle has a special ground plan with two conical towers rising out of a palace the same width as the towers. It was defended on the south-east by advanced fortifications (in foreground of photo).</p>	<p>Le château de Kašperk fut fondé en 1356 pour protéger les mines d'or ouvertes dans la région et la route marchande qui traversait à cet endroit la frontière. Le palais forme un bloc avec deux tours carrées. Sur son front sud-est, le château est défendu par une ligne d'ouvrages avancés (voir cliché).</p>	<p>Kašperk fue fundado en 1356 para proteger las minas de oro de ese lugar y los caminos de llegada a Bohemia. El castillo tiene una disposición singular con dos torres poligonales adosadas al ancho palacio. Una atalaya avanzada defendía en su tiempo el acceso al castillo desde el sudeste.</p>	71

Zlatá Koruna, cisterciácký klášter, byla založena r. 1263 králem Přemyslem Otakarem II. při Vitavě jako opora královské moci proti Vitkovcům. K nejvýstavnějším částem gotického kláštera (zrušeného r. 1785 a náčas proměněného v továrnu) patří kaple Andělů Strážných jeho nejstarší, kostel P. Marie, ambity a při nich kapitulní síň (na obr.), dokončená kolem r. 1290 a po r. 1755 doplněná rokokovým štukem.

Злата Корона, монастырь цистерцианцев был основан в 1263 г. для поддержки королевской власти против дворянского рода Витковцов. Среди наиболее значительных частей монастыря следует упомянуть костел Девы Марии, а также зал капитулы (1290), украшенный после 1755 г. стюкою в стиле рококо.

Das Zisterzienserkloster Zlatá Koruna aus dem Jahr 1263 war eine Stiftung, die offensichtlich die kaiserliche Macht gegenüber dem Geschlecht der Vitkovics stärken sollte. Die schönste Bautat weist neben der Marienkirche der um das Jahr 1290 entstandene Kapitelsaal auf, dem I. J. 1755 Rokoko-Stukatur beigegeben wurde.

Státní přírodní rezervaci Čertova stěna pokrývá mocné kamenné moře s dokonalé vyvinutými obřími hrnci v řečišti Vitavy. Roste tu všesokové pleťové, pozůstatky z doby ledové. Stárou pověst o vzniku tohoto divokého místa zhudebněl di libreta Elišky Krásnohorské génius české hudby Bedřich Smetana.

Чертova стена, государственный заповедник, распространяющийся на 10 га, представляет собой каменное море — древнюю ледяную возмощенность этих диких мест положил на музыку композитор Ваджирх Сметана.

Ein ausgedehntes steinernes Meer mit perfekt geformten Riesenschüsseln im Flußbette der Moldau bedeckt die Čertova stěna (Teufelswand), ein etwa 10 ha umfassendes Naturschutzgebiet. An die Entstehung dieses durch elementare Wildheit auszeichnenden Ortes knüpft sich eine Sage, der Bedřich Smetana musikalischen Ausdruck gab.

Na Šumavě se rozkládá na horním toku Vitavy „jihohorské moře“ — největší vodní nádrž v ČR. Lipno, první šňohdek kaskády vitavských přehrad, se táhne na vzdálenost 42–44 km a zabírá plochu 4870 ha. Chobotnaté úzké zátočky poskytují útočiště vodnímu ptactvu a hluboké vody přehrady jsou rájem rybářů.

На Шумаве, в верхнем течении реки Влтавы, простирается «южночешское море» — крупнейшее водохранилище в ЧСР. Липно, первая ступень Влтавского каскада. Его длина 42–44 км, общая площадь 4870 га.

Am Oberlauf der Moldau im Šumava-Gebirge erstreckt sich das „Südböhmische Meer“ — die Talsperre Lipno. Dieser größte künstliche See in der Tschechischen Sozialistischen Republik bildet die erste Stufe der Talsperren-Kaskade an der Moldau, ist 42–44 km lang und nimmt eine Fläche von 4870 ha ein.

Český Krumlov, poddanské městečko, hrad a pak zámek, rodové sídlo mocných Rožmberků, a při něm Latrán s vlastní radnicí, si jako zázrakem uchovaly historickou podobu a tvoří dnes město památkovou rezervaci. K nejmějším doplněním zámku, již za Schwarzenberga, náleží divadlo z l. 1766–1767 a neméně pozoruhodný Maskarní sál (na obr.), nazvaný podle iluzivní rokokové výmalby z r. 1748 od Josefa Lederera.

Чески Крумлов, крепость феодального рода Рожмберков, при последующих владельцах — Шварценбергах — обогатилась зданием театра (1766–1767), а также прославленным Маскарнадным залом (см. снимок), названным так из-за иллюзорной росписи в стиле рококо, которую осуществил в 1748 г. Йозеф Ледерер.

Český Krumlov, die Stammburg des mächtigen Adelsgeschlechts Rožmberk, wurde von dem nachmaligen Eigentümer — dem Haus Schwarzenberg — mit ein in den Jahren 1766–1767 erbauten Theater und dem illustren Maskensaal vom Jahre 1720 ausgestattet (siehe Bild). Dieser verdankt seinen Namen den illusionären Rokokomalereien aus d. J. 1748, die von Josef Lederer stammen.

České Budějovice, krajské město a městská památková rezervace, byly založeny kolem r. 1265 na šachovnicovém půdorys s pravidlým protínáním ulic. Sídlo velkého čtvercového náměstí, obklopeného starobylými domy s podloubím, tvoří barokní Samsonova kašna z r. 1720, navržená Františkem Baugutem a tesaná Josefem Dietrichem. Západní frontě náměstí vévodí barokní tříhvězďová radnice z doby kolem r. 1730.

Ческе Будевеице — это город пропорциональной готической планировки. В центре квадратной площади, окруженной древними домами с аркадами, расположен фонтан Самсона (1720). На западной стороне площади возвышается трехбашенная ратуша (около 1730).

Die Stadt České Budějovice zeichnet sich durch einen regelmäßigen gotischen Grundriß aus. In der Mitte des von altertümlichen Häusern mit Laubengängen eingeschlossenen quadratischen Marktplatzes steht der barocke Samsonbrunnen von Jahre 1720. Die Westfront des Platzes wird von dem dreitürmigen Rathaus beherrscht, das um das Jahr 1730 entstand.

Hluboká nad Vltavou, původně rané gotický královský hrad, před nímž dal Václav II. poprvé v l. 1290 svého otce — Závěs z Falkenštejna, je dnes známa svou romantickou přestavbou z l. 1841–1871 v anglické novogotice. Neméně známá je však i Alšova jihohorská galerie v adaptovaných přílehlých budovách, k jejichž ceněným exponátům patří i tzv. Adorace děcka z Hluboké, gotický deskový obraz, dnes připisovaný mistru Tebořskému.

Глубока-на-Влтаве, первоначально королевская крепость, позднее замок, который в 1841–1871 гг. был перестроен в романтическом псевдоготическом стиле по образцу английского замка. В прилегающем здании расположена южночешская Галерея им. Алеша. Среди ее экспонатов находится и эта готическая доска «Преклонение перед Младенцем» XIV века.

Hluboká nad Vltavou, ursprünglich Königsburg, heute Schloß, erhielt seine romantische Gestalt bei dem in den Jahren 1841–1871 ausgeführten Umbau im Stil der englischen Neugotik. Heute beherbergen die angrenzenden Gebäude die Südböhmische Kunstgalerie, benannt nach dem Maler Mikoláš Aleš. Zu den hier ausgestellten Exponaten gehört auch das gotische Gemälde „Anbetung des Jesuskindes von Hluboká“ aus dem 14. Jh.

Zlatá Koruna, a Cistercian cloister, was founded in 1263 to support the royal power against the rule of the Vitek family. Besides the Church of the Virgin Mary, the most important part of the cloister is its chapter hall, 1290, to which Rococo stucco was added after 1755.

L'abbaye cistercienne de Zlatá Koruna fut fondée en 1263 par le roi de Bohême qui voulut affirmer par là son autorité sur cette partie sud du pays où régnaient alors en maîtres souverains les seigneurs de la puissante famille des Vitek. L'enceinte de l'abbaye renferme notamment une église consacrée à la Vierge et une salle capitulaire des environs de 1290, ornée de stucs rococo après 1755.

El monasterio cisterciense de Zlatá Koruna fue fundado en 1263 para sustentar el poder real contra los señores de la casa Vitek. Las dos partes más valiosas del monasterio son la iglesia de Nuestra Señora y la Sala Capitular (de alrededor de 1290), con su estuco de estilo rococo de 1755.

72

Devil's Wall (Čertova stěna) consists of approximately ten hectares of a large State Nature Reserve covered by a huge sea of stones with perfectly shaped giant cups lying in the Vitava riverbed. The old legend about how this strange place came into existence was set to music by Bedřich Smetana.

Le Mur du Diable, réserve naturelle d'une superficie de 10 hectares environ, comprend d'impressionnantes rivières de rochers et des marmites de géants forées dans le lit de la Vitava. La légende populaire qui se rattache à ce site sauvage est le sujet de l'opéra du même nom de Bedřich Smetana.

El Frontón del Diablo, Zona Natural Protegida de más de 10 hectáreas de extensión, cubierta por un mar pétreo con gigantescos bloques de piedra en la vega del Vitava. Una antigua leyenda sobre el origen de este romántico y agreste paraje sirvió al compositor checo Bedřich Smetana para su ópera del mismo nombre.

73

In the upper reaches of the Vitava, in the Šumava Mountains, is the "South Bohemian Sea"—the largest body of water in the Czech Socialist Republic. Lipno, the first stage of the Vitava dam cascade, is 42 to 44 km long and covers an area of 4,870 ha.

Le vaste lac du barrage de Lipno, surnommé «mer de Bohême du Sud», s'enfonce profondément dans la chaîne de la Šumava. Il est le premier d'une suite de barrages qui jalonnent tout le cours de la Vitava.

La represa de Lipno fue construida en el curso superior del Vitava, en Šumava. Cubre una distancia de 42 a 44 Km, y su superficie es de 4.870 hectáreas. Forma el primer escalón del sistema de represas sobre el Vitava.

74 • 75

Český Krumlov, the family castle of the powerful Rožmberks, had a theatre added to it by its later owners—the Schwarzenbergs—in 1766—1767, and also the famous Masked Hall (see photo), named after the illusive Rococo paintings of 1748 by Josef Lederer.

Le château de Český Krumlov, berceau de la puissante famille des Rožmberk, fut acquis au XVIIIe siècle par les princes de Schwarzenberg. Ceux-ci y firent aménager en 1766—1767 une salle de théâtre et, surtout, la célèbre salle du Carnaval qui reçut son nom d'après les peintures en trompe-l'œil du style rococo, œuvre de Josef Lederer de 1748.

Český Krumlov, castillo de la familia de los poderosos señores de Rožmberk, pasó al poder de los Schwarzenberg. Estos hicieron construir en él, en 1766 y 1767 un teatro que se conserva hasta nuestros días. En la foto: Sala de Máscaras, así nombrada por las pinturas ilusivas de estilo rococo realizadas en 1748 por Josef Lederer.

76

České Budějovice, a town with a symmetrical Gothic lay-out, has a perfect square in the centre surrounded by old arcaded houses; in the middle is the Baroque Samson Fountain dating from 1720. The western side of the square is dominated by a triple-tower town hall, c. 1730.

České Budějovice est une ville bâtie sur un plan gothique très régulier autour d'une place carrée, ceinturée d'antiques maisons à arcades et ornée d'une fontaine baroque de 1720, dite fontaine de Samson. Le côté ouest de la place est dominé par l'hôtel de ville à trois tours de 1730.

České Budějovice, ciudad proyectada en un estilo gótico regular, con su plaza rectangular enmarcada por antiguas mansiones con arcadas y una fuente con la estatua barroca de Sansón, que data de 1720. En el costado occidental de la plaza se levanta el Ayuntamiento con tres torres, de 1730.

77

Hluboká on the Vitava was originally a royal castle, today it is a château; in 1841—1871 it was rebuilt in English Neo-Gothic style and presently houses the South Bohemian M. Aleš Gallery in the adjacent buildings. One of its possessions is the Gothic "Adoration of the Child from Hluboká", from the 14th century.

Hluboká nad Vltavou, d'abord château fort du domaine royal, date sous son aspect actuel d'une reconstruction romantique selon le modèle du style néo-gothique anglais, entreprise en 1841—1871. Il abrite aujourd'hui la Galerie d'art de Bohême du Sud qui possède également cette adoration des Mages du XIVe siècle, dite Adoration de Hluboká.

Hluboká sobre el Vitava: fue originalmente un castillo real, reconstruido entre 1841 y 1871 en el romántico estilo del neogótico inglés. En uno de sus edificios está instalada la Pinacoteca Aleš. Una de las obras allí expuestas: La Adoración del Niño Dios de Hluboká, del siglo XIV.

78

Malebná krajina jižních Čech se zachovala ve své nejkrásnější podobě na Třeboňsku. Nejvýraznější prvkem této krajiny, vedle rázovitých půvabných vesnických celků a samot, jsou stovky stokami propojených rybníků a rybníků, z nichž k nejkrásnějším patří Svět v Třeboni. Dokonalá vodohospodářská úprava Třeboňska byla provedena koncem 16. a počátkem 17. století a nemá obdoby nejenom u nás.

Живописный пейзаж южной Чехии особенно хорошо сохранился в области Тршебоньска. Среди озер и прудов, связанных каналами, наиболее красивым является озеро Свет. Эта водохозяйственная система была создана в конце XVI — начале XVII вв. и является уникальной не только в ЧССР.

Ihre schönste Gestalt hat sich die malerische Landschaft Südböhmens in der Umgebung von Třeboň bewahrt. Hunderte durch Kanäle miteinander verbundene größere und kleinere Teiche, der schönste von ihnen Svět genannt, bilden hier ein perfektes wasserwirtschaftliches System, das gegen den Ausgang des 16. und zu Beginn des 17. Jahrhunderts entstand und nicht nur in der CSSR einzig dasteht.

Zvukov, dějiště Stroupežnického hry Zvukovský ráraček, byl stavěn na prehistorickém hradišti nad soutokem Vltavy a Otavy kolem r. 1230 (z té doby se dochovala pozdně románská hranolová hlizová věž). Nynější raně gotický královský hrad v čele s útočistou věží pochází z l. 1250—1270. Nejnádhernější prostorou je raně gotická kaple s malbami z konce 15. stol. Situaci hradu změnilo vzlutí vod za Orlickou přehradou.

Звукон, королевский замок при слиянии Влтавы и Отавы (здесь возведена Орлицкая плотина), был пристроен в 1250—1270 гг. т. е. в эпоху ранней готики, к башне еще более древней крепости (1230). С архитектурной точки зрения наиболее интересна капелла замка, расписанная в XV веке.

Die vormalige Königsburg Zvukov am Zusammenfluß der Moldau und der Otava (ihre Wasser werden heute durch die Talisperre Orlik gestaut) wurde 1250—1270, also während der Frühgotik, in Anlehnung an den Vierkanturm eines älteren, im Jahre 1230 entstandenen Kastells erbaut. Aus architektonischer Sicht ist namentlich die Burgkapelle mit Malereien aus dem 15. Jh. bemerkenswert.

Podolsko ještě r. 1960 mělo dva mosty přes Vltavu. Starší, empírový, poslední řetězový most u nás z l. 1847—1848 (o délce 91 m) byl před vzlutím hladiny za Orlickou přehradou v r. 1960 rozebrán a v l. 1971—1975 znovu postaven na Lužnici u Stádle. Nový most (dlouhý 530 m), projektovaný Janem Blažkem a realizovaný v l. 1936—1940, tehdy největší mostní stavba, se stal známý na celém světě obloukem o rozpětí 150 m.

Подольско славится своим мостом через Влтаву, воды которой поднялись сегодня благодаря Орлицкой плотине. Этот мост, построенный в 1936—1940 гг. порождал аркой с пролетом 150 м. Древний цепной мост в стиле ампира (1847—1848) был в 1960 г. разобран, а в 1975 г. снова собран возле Стáдлице.

Podolsko wurde in der breiteren Öffentlicheit dank der neuen Brücke bekannt, die sich hier 1936 über die Moldau zu wölben begann. Die für die damalige Zeit ungewöhnlich große Spannweite des Hauptbogens der Brücke (150 m) versetzte jedermann in Erstaunen. Ihr Vorgänger, eine im Empire-Stil geformte Kettenbrücke wurde i. J. 1960 abgetragen und bei Stádle (1960—1975) wiederaufgestellt.

Tábor vyrostl na jaře r. 1420 na troskách opuštěného města Hradiště a v sousedství hradu jako bašta radikálního křídla husitského revolučního hnutí. V r. 1437 se však stal královským městem a krátce nato byla založena radnice (na věži český orloj o 24 číslicích a 1 ručičce), dnes v novogotické úpravě z r. 1878. Vedlejší šití domu čp. 22, u nás zcela ojedinelý, vznikl po požáru města r. 1532.

Табор, основанный в 1420 г. на развалинах опустевшего города Градиште в качестве цитадели гуситского революционного движения, в 1437 году превратился в королевский город, где вскоре началось строительство ратуши (последняя перестройка в 1878 г.). Фронтон дома N°22 возник после пожара в 1532 г.

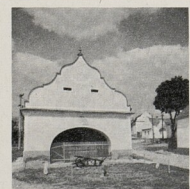
Die Stadt Tábor, i. J. 1420 über den Ruinen der verlassenen Stadt Hradiště als Bollwerk der Hussitenbewegung entstanden, wurde i. J. 1437 zur königlichen Stadt erhoben und kurz darauf begann der Bau des Rathauses (seine heutige Gestalt stammt aus dem Jahre 1878). Die Stürme des Hauses Nr. 22 wurde nach dem Brand vom Jahre 1532 errichtet.

Tábor má největší radniční — pozdně gotickou — síň u nás. Do starší stavby založené kolem r. 1440 ji vestavěl do r. 1521 mistr Staněk. Do stěny (nad portálem vyzdu) byl zasazen nádherné v opuce tezaný pozdně gotický městský znak z l. 1515—1516, prováděný postavami Husa, Jeronýma, Zizky a Prokopa Velikého. Zizkova jezdecká socha od Bohumila Kafka je modelem pro pomníky v Praze na Vítězkové a v Přibyslavi.

Табор славится крупнейшей в Чехии залом ратуши. Мастер Станек в 1521 году встроил этот зал в более древнюю постройку (около 1440). Сзади над порталом — каменный городской герб (1515—1516), конная статуя Яна Жижки — работа скульптора Богумила Кафки.

Tábor kann sich des größten Raatsalles in Böhmen rühmen; er wurde in der Zeit vor dem Jahre 1521 durch Meister Staněk in ein älteres, um J. 1440 entstandenes Bauwerk eingefügt. Rückwärts am Portal ist das steinerne Stadtwappen aus J. 1515—1516 eingefügt. Die Reiterstatue des hussitischen Heerführers Jan Zizka schuf der Bildhauer Bohumil Kafka.

Plástovice si uchovaly ráz zděné jihočeské vesnice se šitými přízemními i patrovými státky a bránami vjezdů, na fasádách datovanými kolem r. 1860. Návěs doplňují kaplička z r. 1840 a obřadně klenutá kovárna z r. 1851 (na obr.), skládající se z přední a vlastní dílny. Pro zachovalost obce jako celku se uvazuje o jejím prohlášení rezervací lidové architektury.

Пластовице, южночешская деревня с каменными одноэтажными и двухэтажными дворами с фронтонами и вездными воротами, на фасадах сохранились даты около 1860 г. На деревянной площади стоит часовня (1840) и кузница (1851), в которой сохранились сени и мастерская.

Die Gemeinde Plástovice hat sich den Charakter eines südböhmischen Dorfes mit den aus Mauerwerk bestehenden ebenerdigen oder einstöckigen Höfen bewahrt, deren schmucke Giebel und Toreinfahrten bezaubern; den Jahreszahlen an den Fassaden gemäß entstanden sie um das Jahr 1860. Am Dorfplatz eine Kapelle aus J. 1840 und eine renovierte Schmiede vom Jahre 1851 mit Vorräum und Werkstatt (siehe Bild).

<p>The picturesque countryside of South Bohemia has survived in its loveliest form in the Třeboň basin. Hundreds of canals link fish ponds, big and small, the most beautiful of which is the Svět Pond, forming a marvellous water conservancy system. It was built at the end of the 16th and beginning of the 17th centuries—and is unparalleled not only in the CSSR.</p>	<p>Le paysage de Bohême du Sud a gardé tout son charme pittoresque dans les environs de Třeboň. Des centaines d'étangs artificiels communiquant entre eux au moyen de canaux, creusés à la fin du XVIe et au début du XVIIe siècle, forment un réseau hydrographique qui n'a pas son pareil même en dehors des frontières tchécoslovaques.</p>	<p>El pintoresco paisaje de Bohemia Meridional se ha conservado en toda su belleza en los alrededores de Třeboň. Una red de centenares de canales comunica estanques y viveros que en su conjunto constituyen un acabado sistema hidroeconómico. Este sistema fue construido a finales del siglo XVI y principios del siglo XVII y no tiene parangón ni en Checoslovaquia ni en todo Europa. En la foto, uno de los estanques más hermosos, el Svět.</p>	79
<p>Zvíkov, a royal castle at the confluence of the Vltava and Otava (blocked today by the Orlik Dam), was built in Early Gothic style in 1250—1270 next to the conical tower of an older, smaller castle of 1230. The most outstanding part, architecturally, is the castle chapel with 15th century paintings.</p>	<p>Zvíkov, château royal du premier gothique sur le confluent de la Vltava et de l'Otava, aujourd'hui entouré des eaux retenues par le barrage d'Orlik, fut bâti en 1250—1270. Il englobe une tour carrée de 1230 et possède une admirable chapelle ornée de peintures du XVe siècle.</p>	<p>Zvíkov, castillo real que domina sobre la confluencia del Vltava con el Otava. Fue construido entre 1250 y 1270 en estilo gótico temprano al lado de una torre poligonal del año de 1230, que formaba parte de un alcázar más antiguo. Desde el punto de vista arquitectónico destaca ante todo la capilla del castillo, con pinturas murales del siglo XV.</p>	80
<p>Podolsko is well known for a bridge across the Vltava (restrained today by the Orlik Dam). When it was under construction in 1936—1940 its fairway arch, 150 m long, was considered very remarkable. The older Empire chain bridge built in 1847—1848 was taken apart in 1960 and by 1975 was rebuilt near Stádlec.</p>	<p>Podolsko est connu pour son pont sur la Vltava qui coule aujourd'hui plusieurs dizaines de mètres plus haut que le niveau d'avant l'édification du barrage d'Orlik. A l'époque de sa construction, en 1936—1940, le pont de Podolsko étonnait par son arche centrale de 150 m d'ouverture. Le pont suspendu des années 1847—1848 qui l'avait précédé à cet endroit, fut désassemblé en 1960 et reconstruit en 1975 à quelques kilomètres plus loin, près de la commune de Stádlec.</p>	<p>Podolsko, población a orillas del Vltava, acrecentado hoy por el embalse de Orlik que se ha hecho famosa a raíz de la construcción, entre 1936 y 1940, de un puente que causara admiración por su luz de arco de 150 m. Un puente de estilo imperio—suspendido por cadenas—que existía en ese lugar desde 1847/1848 fue desmantelado en 1960, y en 1975 instalado cerca de Stádlec.</p>	81
<p>Tábor, founded in 1420 on the ruins of the abandoned town of Hradiště as a fortress of the Hussite revolutionary movement, became a royal town in 1437 and shortly afterwards construction commenced on the town hall (its present appearance is from a reconstruction carried out in 1878). The gable of house number 22 was built after the fire of 1532.</p>	<p>Tábor, fondé en 1420 sur les ruines de la ville abandonnée de Hradiště en tant que bastion du mouvement hussite, fut élevé au rang de ville royale en 1437. Peu après on procéda à la construction de l'hôtel de ville, aménagé sous son aspect actuel en 1878. Le fronton de la maison N° 22 date d'après l'incendie de 1532.</p>	<p>Tábor, fundado en 1420 sobre las ruinas de la antigua y abandonada ciudad de Hradiště, fue el bastión del movimiento revolucionario husita y en 1437 se convirtió en ciudad real. Poco tiempo después se empezaron las obras de su Ayuntamiento, que hoy conocemos en la forma que se le diera en 1878. El hastial de la casa número 22 fue construido después del gran incendio de 1532.</p>	82
<p>Tábor has the largest town hall in Bohemia; Master Staněk made it in 1521 out of an older building dating from c. 1440. Over the portal, in the back, is the town emblem hewn out of stone in 1515—1516; the equestrian statue of the military leader Jan Žižka is the work of Bohumil Kafka.</p>	<p>L'hôtel de ville de Tábor possède la plus vaste salle de séances en Bohême. Elle fut aménagée avant 1521 dans la construction plus ancienne, datant des environs de 1440. Le portail percé dans le mur de fond est surmonté d'armoiries de la ville de 1515—1516 sculptées en pierre. La statue équestre du chef hussite Jean Žižka est l'œuvre de Bohumil Kafka.</p>	<p>Tábor posee la sala consistorial más grande de toda Bohemia. Es obra del maestro Staněk, quien la construyó en 1521 en el edificio erigido alrededor de 1440. En el fondo vemos un portal, y encima de él el escudo de la ciudad esculpido en piedra entre 1515 y 1516. En el centro se aprecia la estatua del caudillo husita Jan Žižka, obra de Bohumil Kafka.</p>	83
<p>Plástovice has retained the character of a typical South Bohemian village, with gabled ground floor and two-storey buildings and entrance gateways; their façades date to c. 1860. The village green has a chapel built in 1840 and a restored smithy from 1851 (on photo) with a vestibule and workshop.</p>	<p>Plástovice a gardé son allure de village typique de Bohême du Sud, avec des fermes basses ou à l'étage, surmontées de frontons aux millésimes proches de 1860 et possédant des porches imposants. Sur la place, ornée d'une chapelle de 1840, on trouve une forge de maréchal-ferrant de 1851, récemment restaurée (voir cliché).</p>	<p>Plástovice, un pueblo en la Bohemia del Sur, supo conservar los rasgos típicos de aquellas regiones con las casas rústicas de sus fincas, ornamentadas con hastiales y con amplias puertas cocheras. En sus fachadas leemos el año de 1860. En la plaza de la aldea hay una capilla de 1840 y la herrería de 1851 (en la foto) con su soportal y su taller.</p>	84

Červená Lhota byla postavena po r. 1530 na místě předhusitské tvrze jako renesanční zámek nynějšího rozsahu. Z rané barokní úpravy pochází vstupní portál, jinak byl celý objekt v 19. stol. přefasádován v romantické novogotice se stupňovitými a zubatými štíty, ale již tehdy dostal červené nářečí. Dnešní vzhled s obloučkovými štíty a zastřešením vstupní věže je novodobý z 20. stol.

Червена Лгота возникла в 1530 г. в качестве ренессансного замка в тех местах, где когда-то было еше догуситское укрепление. В XIX в. замок приобрел романтический псевдоготический вид. Его сегодняшний вид с извилистыми фронтонами и перекрытой входной башней возник уже в XX в.

Als Renaissance-Schloß nach d.J. 1530 an der Stelle einer husitschen Feste errichtet, erhielt Červená Lhota im 19. Jh. Fassaden im Stil der romantischen Neugotik. Seine heutige Gestalt mit den bogenförmigen Giebeln und der Verdachung des Einfahrtsturms erhielt das Bauwerk erst im 20. Jahrhundert.

Jindřichův Hradec je rodovým hradem pány z Hradce, Vitkovců znaku zlaté pětিলistvé růže v modrém poli a jedním z míst, kde prý se zjevovala Bílá paní. Původní románský hraděk sice zanikl, ale ostatní stavební fáze, rané gotický hrad s válcovou věží, pozdně gotické úpravy a pak dlouhá renesanční výstavba zámku až do konce 16. stol. jsou patrné jak na vnitřním objektu, tak na obou níže položených předhradích.

Индрихиув Градец был основан в романском зпоку. Хотя первоначальная крепость и не сохранилась зато все остальные строительные этапы — замок в стиле ранней готики с цилиндрической башней, перестройка в стиле поздней готики и ренессансное строительство можно легко проследить в панораме замка.

Die Entstehung der Stadt Jindřichův Hradec läßt sich bis in die romanische Epoche zurück verfolgen. Zwar sind von dem ursprünglichen Kastell nicht einmal Reste übriggeblieben, doch die nachfolgenden Bauebenen — die frühgotische Burg mit dem Rundturm, die spätgotischen Umbauten und die langdauernde Bautätigkeit zur Zeit der Renaissance — all dies ist allein schon im Panorama des Schlosses erkennbar.

Slavonice, dnes městská památková rezervace, po dobytí Švédy v r. 1645 nadlouho zchudly a tím si zachovaly téměř neporušenou zástavbu z doby rozkvětu v 15. a 16. stol.; vedle hraděb s branami a kostela to jsou gotické a renesanční domy, některé se štíty zcela ojedinělých tvarů, mnohé se sgrafitem, s malovanými mistnostmi, nebo bohatými klenbami; jako je např. sklipková vějířová klenba v mážhausu čp. 46.

Славонице, город, в котором кроме укреплений с городскими воротами и костела сохранились со времен расцвета (XV—XVI) готические и ренессансные дома с редкими по форме фронтонами или же с расписанными внутренними померщениями со сводами, как, например, сомкнутый свод прихожей («мазхауза» в доме N° 46.

In Slavonice sind nicht nur Reste der ursprünglichen, von Toren durchbrochenen Stadtmauern sowie die alte Kirche erhalten geblieben, sondern alle stumme Zeugen der Blüte der Stadt im 15. und 16. Jahrhundert auch mehrere Häuser im Stil der Gotik und der Renaissance, einige von ihnen mit originell geformten Giebeln, andere mit durch Malereien verzierten Interieurs oder mit Gewölbem, wie jenem im Haus Nr. 46.

Telč se svým náměstím se štítovými domy gotického a renesančního původu, zčásti s mladšími fasádami, reprezentovala prostřednictvím modelu a snímků naše památkové bohatství na světové výstavě Expo 58. Její hlavní výstavba i s renesančním zámekem (vzádu) spadá do doby, kdy původně královské město vlastnili páni z Hradce. Mladší, raně barokní, je dvouvěžový jezuitský kostel z l. 1666—1667 (vlevo).

Тельч, единственный город в Чехословакии, в котором полностью сохранился комплекс домов с живописными фронтонами фасадов, возникший в XVI—XIX вв. Более узкая часть площади завершается ренессансным замком, две башни относятся к иезуитскому костелу (1666—1667 гг.).

Telč ist die einzige Stadt in der Tschechoslowakei, in der sich ein unversehrt Komplex von Giebelfronten der Bürgerhäuser erhalten hat, so wie sie zwischen dem 16. und dem 19. Jahrhundert entstanden waren. Die schmalere Seite des Marktplatzes wird von dem im Renaissance-Stil erbauten Schloß eingenommen, die Jesuitenkirche mit Doppelturm stammt aus den Jahren 1666—1667.

Výrazný harmonický celek pávbábne krajiny chráněné krajině oblasti Žďárské vrchy je typickou ukázkou citlivého působení člověka na přírodu. V dokonale vyvážených vztazích se zde střídají zemědělské kultury a lesy, pole, louky a pastviny, je zde dostatek křovin a stromův. Tato krajina je krásná nejen na pohled, ale i pro rekreaci.

Красота и гармония живописного пейзажа окраинемой области Ждйрские Врхы является типичным примером благотворного воздействия человека на природу — здесь в совершенном равновесии чередуются площади, занятые под сельскохозяйственные культуры, с лесами, лугами и пастбищами.

Das anmutige und in seiner Gesamtheit harmonisch wirkende, unter Landschaftsschutz stehende Hügelland Žďárské vrchy kann als typisches Beispiel dafür gelten, was ein einfühliges Einwirken des Menschen auf die Natur zu schaffen vermag. In perfekter Ausgewogenheit der Wechselbeziehungen lösen hier landschaftliche Kulturen, Wälder, Felder, Wiesen und Weiden einander ab.

Brno, za Karla IV. a znovu od r. 1641 hlavní město Moravy, má ve svém panoramatu dvě dominanty: kostel sv. Petra a Pavla na Petrově, stojící na vyvýšeném místě původního hradu ačdělých knížat — Přemyslovců z 11. stol. (pod ním později vzniklo město) a na druhém návrší hrad Špilberk, postavený za Přemysla Otakara II., po třicetileté válce přeměněný v barokní pevnost a pak proslulá vězení.

Брно доминируют костел св. Петра и Павла, построенный на возвышении, где когда-то была крепость, под которой и возник город, а также крепость Шпильберк в стиле ранней готики, которая в XVIII в. была превращена в тюрьму.

Das Panorama von Brno beherrschen zwei Bauschöpfungen: auf dem Petrov—Hügel die Peter-Paul-Kirche, errichtet auf einer Anhöhe am Standort der ursprünglichen Burg, zu deren Füßen sich später die Stadt auszubreiten begann, und auf dem gegenüberliegenden Hügel die frühgotische Burg Špilberk, im 18. Jahrhundert zu einer Festung und einem berühmigten Kerker umgebaut.

<p>Červená Lhota was built on the site of a pre-Hussite stronghold after 1530 as a Renaissance chateau. In the 19th century the façade of the whole building was reconstructed and its appearance today, with arched gables and a covered entrance tower, dates from the 20th century.</p>	<p>Le château Renaissance de Červená Lhota fut bâti après 1530 sur l'emplacement d'une maison forte d'avant les guerres hussites. Au XIXe siècle, l'édifice reçut de nouvelles façades dans le style néo-gothique, tandis que ses frontons et le haut toit de la tour d'entrée datent seulement du XXe siècle.</p>	<p>Červená Lhota, castillo de estilo renacimiento, construido después de 1530 en el lugar donde antaño se levantara una fortaleza gótica. En el siglo XIX todo el edificio recibió una nueva fachada en estilo neogótico romántico; su aspecto actual con hastiales redondos y el techo de la torre de la entrada, proviene del siglo XX.</p>	85
<p>The town of Jindřichův Hradec was founded in Romanesque times. The original redoubt disappeared, but the other buildings, the Early Gothic castle with its round tower, the Later Gothic alterations, and the long Renaissance reconstruction are evident from this panoramic view of the chateau.</p>	<p>La fondation de Jindřichův Hradec remonte à l'époque romane. La forteresse primitive disparut mais toutes les autres campagnes de travaux transparaissent dans la silhouette du chateau actuel: palais gothique avec sa tour cylindrique, reconstructions du gothique tardif, vastes bâtiments de la Renaissance.</p>	<p>Jindřichův Hradec fue fundado ya en la época romana. El palacete original no se conservó pero los aspectos que asomó más adelante, el castillo gótico temprano con la torre cilíndrica, las adaptaciones en gótico tardío y la considerable reconstrucción renacentista, aún están visibles en esta panorámica del castillo.</p>	86
<p>Besides its ramparts with gateways and its church, Slavonice still retains from its great age of glory, the 15th and 16th centuries, Gothic and Renaissance houses, some with gables of singular shape, others with painted rooms or vaulting, such as the diamond-vaulted great hall in house number 46.</p>	<p>La ville de Slavonice a conservé de l'époque de sa gloire, au XVe et au XVIe siècle, une enceinte fortifiée percée de portes, l'église paroissiale et de longs alignements de maisons gothiques ou Renaissance, les unes ornées de frontons découpés avec raffinement, les autres possédant des salles richement décorées de peintures ou couvertes de voûtes telles que la voûte à facettes de diamant du vestibule de la maison N° 46.</p>	<p>En Slavonice, Moravia del Sur, se han conservado murallas con sus portales, la iglesia y casas góticas y renacentistas de los siglos XV y XVI, época del florecimiento de esta ciudad. Algunas casas tienen hastiales de pintorescas formas y otras ostentan salas ornamentadas e interesantes bóvedas y zaguanes con bóveda diamantina.</p>	87
<p>Telč is the sole town in Czechoslovakia to have retained intact a set of gabled house fronts, built from the 16th to 19th centuries. The narrower side of the square is closed by a Renaissance chateau; the twin towers belong to the Jesuit church built in 1666—1667.</p>	<p>Telč est l'unique ville de Tchécoslovaquie qui a gardé intact un grand ensemble de maisons aux frontons appartenant à tous les styles depuis le XVIe jusqu'au XIXe siècle. Sur son côté court, la place est bordée de la façade du chateau, les deux tours surmontent l'église jésuite de 1666—1667.</p>	<p>Telč es la única ciudad de Checoslovaquia que ha conservado íntegro todo el frontispicio de fachadas con hastiales de las casas construidas desde el siglo XVI hasta el siglo XIX. La parte superior de la plaza está rematada por un castillo renacentista. Las dos torres pertenecen a la iglesia de los jesuitas (1666—1667).</p>	88
<p>The remarkable harmonic entity of the delightful Žďár Hills Nature Reserve is a typical example of the sensitive impact of man on the environment. There is a perfectly balanced relation between agricultural farms and forests, fields, meadows and pasture land.</p>	<p>Le grand site protégé des collines de Žďárské vrchy offre un précieux témoignage d'une nature délicatement humanisée. Les champs, les forêts, les prairies et les pâturages se succèdent en alternance, composant un paysage à la fois divers et harmonieux.</p>	<p>El armónico y encantador paisaje de los Montes de Žďár, Zona Natural Protegida en la región limítrofe entre Bohemia y Moravia, nos muestra con qué sensibilidad el hombre puede modificar la naturaleza: con un ritmo perfectamente equilibrado se alternan labratorios con bosques, campiñas, praderas y pastizales.</p>	89
<p>Brno has two dominating elements in its panorama: the Church of Saints Peter and Paul on Petrov, standing on the exposed site of what was originally a castle, and under which the city later grew, and on the second hill the Early Gothic castle Špilberk, transformed in the 18th century into a fortress and a notorious prison.</p>	<p>Le panorama de Brno possède deux dominantes: l'église Saint-Pierre-et-Saint-Paul sur la colline de Petrov, emplacement du chateau fort aujourd'hui disparu mais qui est à l'origine du développement de la ville actuelle, et le chateau de Špilberk remontant au premier gothique, qui fut transformé au XVIIIe siècle en forteresse avec la fameuse prison.</p>	<p>El panorama de Brno posee dos aspectos descoltantes: la iglesia de San Pedro y San Pablo, en Petrov, construida en la colina donde en tiempos remotos estuvo el alcázar a cuyas plantas fue creciendo la ciudad; y en otra colina, el castillo gótico de Špilberk, que en el siglo XVIII fuera transformado en fortaleza y prisión.</p>	90 • 91

Brno je sídlem Moravského zemského muzea, umístěného v barokním Dietrichsteiněmském paláci. Před ním na nejdélejší Zeleném trhu stojí kašna Parnas z l. 1690 – 1696, navržená Janem B. Fischerem z Erlachu jako grotta – jeskyně s postavou Herkula držícího spoutaného Kerbera. Kostel sv. Petra a Pavla na Petrově, v místech původního hradu, byl regotizován v l. 1889 – 1891 a doplněn věžemi v l. 1904 – 1908.

V Brno находится Моравский музей, расположенный в здании барочного Дитрихштейнского дворца, перед которым стоит воедем «Парнас» (1690 – 1696), украшенный скульптурой Геркула побеждающего Кербера. На заднем плане возвышается восстановленный в готическом стиле костел св. Петра и Павла на Петрове.

Der Barockpalast des Adelgeschlechts Dietrichstein in Brno beherbergt heute das Mährische Landesmuseum. Vor dem Gebäude der Parnas-Brunnen aus dem Jahre 1690 – 1696, in dessen Höhe Herkules mit dem Höllenhund Zerberus ringt; im Hintergrund die regotisierte Peter-Paul-Kirche am Petrov-Hügel.

Vranov, z gotického zeměpanského hradu přestavěný na barokní zámek, se obrací k východu – nad gotickou vodní věží – eliptickou budovou sálu předků. V této stavbě z l. 1687 – 1695 podle návrhu Jana Bernarda Fischera z Erlachu, vymalované Janem Michaellem Rottmayereim, je osiavován kult rodových předků jejich sochami od Tobiáše Krackera. Romantické napodobeniny ruin antických oblouků připojili k bokům budovy až r. 1787.

Vranov-na-Dvye, первоначально готическая крепость, затем замок в стиле барокко, в восточной части которого находится эллиптическое здание Зала предков (1687 – 1695) работы Яна В. Фишера из Эрлаха. Владелец замка обогатил прекрасно расписанный интерьер скульптурами своих предков.

Der vormaligen gotischen Burg Vranov nad Dyji wurde nach ihrem Umbau zu einem Barockschloß durch Johann Bernhard Fischer von Erlach in den Jahren 1687 – 1695 ein nach Osten gerichteter elliptischer Ahnensaal hinzugefügt. In dem mit prachtvollen Malereien geschmückten Interieur ließ der neue Besitzer des Schlosses zur Pflege des Ahnenkults Statuen seiner Vorfahren aufstellen.

Největší krásové území Českého masivu, Moravský kras, je chráněno krajinnou oblastí. Dno propasti Macochy, hluboké 138 m, tvoří koryto Punkvy. Tato ponorná řeka zde vytváří dvě jezírka a protéká Punckevními domy a bohatou krápníkovou výzdobou. Území je porostlé smíšenými teplomilnými lesy, ale v hlubokých roklích se v důsledku zvratu pásem vyskytují i vzácné horské druhy, např. kruhatka Matthioliho a jelení jazyk.

Крупнейшее карстовое образование Чешского массива, Моравский карст, является заповедником. По дну пропасти Мацоха на глубине 138 м протекает река Пунква. Эта подземная река образует два озера и течет среди «Пунквских домов» со сталактитовыми образованиями.

Das ausgedehnteste Karstgebiet des Tschechischen Massivs, der Moravský kras, steht selbstredend unter Landschaftsschutz. Die 138 m tiefe Talsohle der Macochaschlucht ist zugleich das Flußbett des Punkva-Flusses. Dieser unterirdische Fluß bildet zwei kleine Seen und durchfließt die reich mit Tropfsteingebilden besetzten Punkva-Dome.

Jaroměřice nad Rokytinou se zapsaly do kulturního dění své doby nejen barokní přestavbou renesančního zámku v l. 1700 – 1737 podle projektu Jana Lukáše Hildebrandta a novostavbou přílehlého kostela sv. Markýty v l. 1715 – 1737 od Jana B. Fischera z Erlachu; stavebník Jan Adam z Questenberka tu zřídil zámeké divadlo, v němž čeští hudebníci a zpěváci provozovali pro poddané opery, překladané zvlášť do češtiny.

Яромержице-на-Рокитине были в XVIII в. важным культурным центром. Ян Адам из Квештенберка устроил в замке, построенном в 1700 – 1737 гг. и дополненном костелом в 1715 – 1732 гг., театр, в котором ставил для своих подданных оперы, переведенные на чешский язык.

Dem Schloß Jaroměřice nad Rokytinou kommt eine große kulturgeschichtliche Bedeutung zu. In dem Schloß, das während der Jahre 1700 – 1737 einen Umbau erlebte und durch eine in den Jahren 1715 – 1732 erbaute Kirche auch durch eine Erweiterung erfährt, ließ Jan Adam von Questenberg ein Theater einrichten, in dem für seine Untertanen Opern aufgeführt wurden, deren Text ins Tschechische übersetzt worden war.

Trzebieč se skládá ze středověkého města, ghetta a okrsku benediktinského kláštera, založeného r. 1101. Jeho budovy byly přeměněny v zámek, ale dochovaly se bazilika sv. Prokopa z l. 1240 – 1260, u nás ve střední Evropě ojediněle zvláštním skloněním prvků pozdně románských a raně gotických, osmidílnými klenbami aj. Úpravy (klenbu lodí, průčelí) v barokní gotice provedl v l. 1725 – 1734 František Maxmilián Kaňka.

Trzebiech slavится редким архитектурным памятником – базиликой св. Прокопа (1240 – 1260) бывшего монастыря бенедиктинцев. В интерьере и окрестере базилика стилизована поздне-романские и раннеготические элементы, явление исключительное в средневропейской архитектуре.

Die Stadt Trzebieč kann sich einer kostbaren Denkwürdigkeit rühmen, und zwar in Gestalt der in den Jahren 1240 – 1260 erbauten Basilika des hl. Prokop in dem ehemaligen Benediktinerkloster. Im Baustil des Gotteshauses verketten sich außen wie innen spätromanische und frühgotische Elemente, was in der mitteleuropäischen Architektur nur ganz vereinzelt vorkommt.

Slavkov u Brna pod německým jménem Austerlitz vstoupil do evropských dějin jako místo Napoleonoва vítězství v „bitvě tří císařů“ 2. prosince 1805. Napoleon využil jako velitelského pahorku obrovské prehistorické mohyly Zúraně, kde najdeme desku s plánkem bitvy). Památkem a muzeem této události je secesní mohyla Miru u obce Prace z l. 1909 – 1912, dílo Josefa Fanty, Franty Anžy a socháře Čeňka Vojška.

Slavkov blíz Brno pod německým názvením Austerlitz vošel v historii v kvalitě místa, kde Napoleon oděral pobědu v bitvě třech imperátorů 2. lednábra 1805 g. V paměť tohoto sobětia u poselka Prace na oběle byl vzdvignut kurgan Mira (1909 – 1912) Sooruzenje v stíle Moderní sozdal Izozef Fanta.

Slavkov bei Brno ist in die Geschichte unter dem deutschen Namen Austerlitz als Schauplatz von Napoleons Sieg in der Drei-Kaiser-Schlacht vom 2. Dezember 1805 eingegangen. An dieses historische Ereignis erinnert das im Stil der Sezession erbaute Friedensmuseolum bei der Gemeinde Prace, von Josef Fanta in den Jahren 1909 – 1912 geschaffen und gleichzeitg als Museum dienend.

<p>Brno is the site of the Moravian Land Museum, housed in the Baroque Dietrichstein Palace. In front of it is the Parnassus Fountain, 1690—1696, in the cave of which Heracles overcomes the monstrous dog Cerberus; in the background is the re-Gothicized Church of Saints Peter and Paul on Petrov Hill.</p>	<p>Brno est le siège du Musée de Moravie, installé dans le palais baroque des seigneurs de Dietrichstein. Au premier plan la fontaine du Parnasse de 1690—1696, avec une grotte où l'on voit Hercule enchaînant Cerbère, au fond l'église Saint-Pierre-et-Saint-Paul sur la colline de Petrov, restaurée à l'époque moderne dans le style gothique.</p>	<p>El Museo de Morevía, en Brno, está situado en el palacio barroco de Dietrichstein. Delante de este museo vemos la fuente esculpida del 1690 al 1696 y que se conoce con el nombre de El Parnaso, en cuya cueva Hércules vence al Cancerbero. Al fondo vemos la iglesia de San Pedro y San Pablo.</p>	<p>92</p>
<p>Vranov nad Dyjí, after being reconstructed from a Gothic castle into a Baroque château, now faces the east with the addition of the elliptical building called the Ancestors' Hall. This hall dates from 1687—1695 and is the work of Jan B. Fischer of Erlach. In the magnificently painted interior, its owner glorified the cult of ancestors through statues.</p>	<p>Vranov nad Dyjí, château gothique transformé en somptueuse résidence baroque par Jean B. Fischer d'Erlach en 1687—1695, se tourne vers l'est par un édifice imposant de plan ovale qui renferme la salle dite des Ancêtres. Celle-ci est ornée de peintures et de sculptures glorifiant les hauts faits des ancêtres du seigneur des lieux d'alors.</p>	<p>Después de su reconstrucción el castillo gótico de Vranov, sobre el río Dyje, se transformó en castillo barroco de planta elíptica orientada hacia el Este, en cuyo interior se encuentra el Salón de los Magno Antepasados, obra de Jan B. Fischer de Erlach, en cuya edificación se dilató de 1687 a 1695.</p>	<p>94</p>
<p>The largest karst district of the Bohemian Massif, the Moravian Karst, is a Nature Reserve. The bottom of Macocha abyss, 138 m deep, is the bed of the River Punkva. This underground river forms two little lakes here and runs through the Punkva "cathedrals" with their rich dripstone decorations.</p>	<p>Le site protégé du Kars morave constitue la plus vaste région karstique du Massif de Bohême. Le gouffre Macocha est un puit profond de 138 m au fond duquel s'ouvre la rivière souterraine de Punkva. On visite en bateau ses galeries et ses dômes avec leurs stalactites, leurs draperies et leurs colonnades de stalagmites.</p>	<p>Todo el territorio del Corso Moravo, el mayor del país, es Zona Natural Protegida. La sima del precipicio Macocha (La Madrastra), sirve de cauce al río subterráneo Punkva, que forma aquí dos pequeñas lagunas y pasa a los llamados Templos del Punkva, grutas con una riqueza enorme de estalactitas y estalagmitas.</p>	<p>95</p>
<p>Jaroměřice nad Rokytnou played an outstanding cultural role in the 18th century. Jan Adam of Questenberg had a theatre installed in the château which was rebuilt in 1700—1737 and to which a church was added in 1715—1732. In this theatre Jan Adam arranged performances of operas, sung in Czech for his serfs.</p>	<p>Le nom de Jaroměřice nad Rokytnou reste inscrit durablement dans les annales de la culture de Bohême du XVIIIe siècle. Dans ce château reconstruit en 1700—1737, avec une église de 1732, Jean-Adam de Questenberg fit aménager une salle de théâtre pour y donner, en langue tchèque, des spectacles d'opéra à l'intention de ses sujets.</p>	<p>Jaroměřice nad Rokytnou es célebre por el importante papel cultural que desempeñó en el siglo XVIII, cuando Jan Adam de Questenberg, dueno por aquella época del castillo edificado de 1700 a 1737 y completado con una iglesia cuya construcción duró de 1715 a 1732, hizo instalar un teatro donde se representaban óperas traducidas al checo para el solaz de sus súbditos.</p>	<p>96</p>
<p>Třebíč can boast a valuable landmark—the Basilica of St Procopius, 1240—1260, constructed from an earlier Benedictine monastery. In its design—both outside and inside—the elements of Late Romanesque and Early Gothic blend together, and this is absolutely unique in Central European architecture.</p>	<p>L'église Saint-Procope de 1240—1260 à Třebíč, qui appartenait jadis à une abbaye bénédictine, est un monument de rare beauté. Son architecture allie des éléments du roman tardif avec ceux du gothique précoce d'une manière qui reste en Europe centrale tout à fait exceptionnelle.</p>	<p>Třebíč ofrece a sus visitantes una valiosa joya del arte medieval: la Basílica de San Procopio (1240—1260), que es una de las dependencias del monasterio de los benedictinos. Los elementos románicos tardíos de su arquitectura exterior e interior se imbrican con elementos góticos tempranos. Este es un fenómeno único en la arquitectura centroeuropea.</p>	<p>97</p>
<p>Slavkov near Brno entered history under its German name, Austerlitz, as the site of Napoleon's victory in the "Battle of the Three Emperors" on December 2, 1805. The Art Nouveau Monument to Peace near the village Pracez, the work of Josef Fanta in 1909—1912, is a reminder and memorial to this event.</p>	<p>Slavkov près de Brno est entré dans l'histoire sous son nom allemand d'Austerlitz. Le 2 décembre 1805, Napoléon y remporta sa plus brillante victoire dans la fameuse bataille des Trois Empereurs, dont le souvenir est rappelé par un monument modern style près de la commune de Pracez, œuvre de Josef Fanta des années 1909—1912.</p>	<p>Slavkov (Austerlitz), en las cercanías de Brno, es famoso por la victoria de Napoléon en la histórica Batalla de los Tres Emperadores, librada el 2 de diciembre de 1805. El Túmulo de la Paz, monumento y museo que recuerda este glorioso acontecimiento, fue realizado en el estilo del arte nuevo por el maestro Josef Fanta (1909—1912).</p>	<p>98</p>

Bučovice se ve výstavbě moravských renesančních arkádových zámků časově řadí na druhé místo za Moravský Krumlov, avšak formální dokonalostí arkád u císařského architekta Pietro Ferrarobso di Lagno v l. 1567–1582 předčil všechny ostatní stavby toho druhu u nás. K zámku, dodatečně opatřenému věžičkou, přiléhá zahrada a celek obklopuje hradba s nárožními bastiony a příkop. Kašna s bakchantem vznikla r. 1637.

Вучовице, наиболее совершенный по форме моравский ренессансный замок с аркадами, был возведен в 1567–1582 гг. по проекту архитектора П. Ферраробсо. Позднее были к замку пристроены башенки. Торс водема в стиле маньеризма относится к 1637 г.

Schloß Bučovice, in den Jahren 1567–1582 von dem kaiserlichen Architekten Pietro Ferrarobso di Lagno erbaut, ist seiner Gestalt nach das vollkommenste Renaissance-Arkadenschloß in Mähren, wenglich ihm die hinzugefügten Türmchen ein anderes Aussehen verliehen haben. Der nur als Torso erhaltene manieristische Brunnen stammt aus dem Jahre 1637.

Olomouc, do r. 1641 hlavní město Moravy, napovídá svým půdorysem mnohá ze své minulosti. Dodnes lze rozeznat polohu přemyslovského hradu (kde byl r. 1306 zavražděn Václav III.), předhradí, osazeného později biskupstvem (od r. 1777 arcibiskupstvem) a vlastní město. Sféra náměstí vyplňuje původem gotická radnice s obnověným orlojem a sousoší N. Trojice z l. 1716–1754, vzadu se tyčí kupole kostela sv. Michala.

Оломоуц — до 1641 года столица Моравии — славится своими памятниками. В центре площади расположена по своему происхождению готическая ратуша с обновленным курантами и скульптурной группой св. Троицы (1716–1754). На заднем плане высятся купол барочного костела св. Михала.

Olomouc war bis 1641 Hauptstadt Mährens und hat noch heute Denkmäler in Überflut. Die Mitte des Marktplatzes wird von dem ursprünglichen gotischen Rathaus mit der wiederhergestellten astronomischen Uhr und der Statuengruppe der Heiligen Dreifaltigkeit aus den Jahren 1716–1754 eingenommen. Im Hintergrund die Kuppel der barocken St.-Michaels-Kirche.

Kroměříž, dnes městská památková rezervace, prozrazuje svou výstavovost, že již od 13. stol. byla rezidence olomouckých biskupů a od r. 1777 arcibiskupů. Proslulé jsou její zahrady, starší Podzámecká a mimo hradby mladší. Květná (na obr.), kterou navrh l. 1666 Filiberti Luchese jako raně barokní francouzskou zahradu s 233 m dlouhou kolonádou, letohrádkem, kašnami a různými dobovými stavbami a hříčkami.

Кромержиж, резиденция оломоуцких епископов, а с 1777 г. архиепископов, может гордиться кроме всего прочего также Подзамецким парком и французским парком под названием «Цветочный сад» (см. снимок) с большой колоннадой (233 м) летним дворцом и водопадами. Парк был разбит в 1666 г. по проекту Филлиберти Лучезе.

Kroměříž, Residenzstadt der Bischöfe und seit 1777 der Erzbischöfe von Olomouc, ist durch seine Gärten berühmt. Der erste breitet sich zu Füßen des Schlosses aus und wird Podzámecká genannt, der zweite liegt jenseits der Stadtmauern und heißt Květná zahradá (Blumengarten, siehe Bild). Zusammen mit seinem 233 m langen Wandelgang, dem Lustschloßchen und den Brunnen wurde er i.J. 1666 von Filiberti Luchese projektiert.

Hluboce zářnitě údolí nespoutaného toku Bílé Opavy je jedním z nepřítzlivějších míst chráněné krajinné oblasti Jeseníky. Prudký tok bystřiny zde vytváří četné pečeje a vodopády. Skalnaté srázy jsou porostlé ústřímy horskými smrký a jeřábý.

Глубокая долина с протекающей бурной рекой Вила Опава является одним из наиболее популярных мест охраняемой области Есеники. Вурное течение здесь образует многочисленные пороги и водопады.

Das tiefeingeschnittene Tal des Wildbaches Bílá Opava ist einer der anziehendsten Teile des unter Landschaftschutz stehenden Jeseníky-Gebirges. Der ungestüm dahinschießende Wildbach bildet hier zahlreiche Stromschnellen und Wasserfälle.

Vrcholy Šeráku a Keprníku leží v nejvyšších partiích Hrubého Jeseníku. Husté porosty smilký tuhé zde vytvářejí houževnaté koberece jen tu a tam narušené vystupujícími skalisky. Travnaté hole obklopuje smrkový porost s vrostlými jeřábem. Ze Šeráku se rozevírá široký rozhled ke Králickému Sněžníku.

Горный хребет между вершинами Шерак и Кепрник это наиболее высокая часть Грубого Есеника. Обнаженные верхушки гор окружены зарослями ели с вкрапленной в них рябиной. С Шерака хорошо виден Кралицки Снежник.

Die Berggipfel Šerák und Keprník zählen zu den am höchsten gelegenen Teilen des Gebirgszuges Hrubý Jeseník. Die kahlen, durchwegs grasbewachsenen Flächen werden von Fichtenbeständen eingestulmt, unter die sich hier und da Vogelbeerbäume mischen. Vom Šerák aus schweift der Blick in die Weite bis zum Králický Sněžník.

Z Keprníku (1423 m) jsou nádherné rozhledy na složitý systém hřebentů a pásem Hrubého Jeseníku, jedné z nejkrásnějších a nejzachovalějších chráněných krajinných oblastí ČR. Ve vrcholové části má toto pásmo, jako jediný v ČR — s výjimkou Krkonos — přirozený pás horských holl s bohatou alpínskou a subalpínskou květenou.

S Keprníku (1423 m) как на ладони видна сложная система хребтов Высокого Грубого Есеника, одна из наиболее сохранившихся охраняемых природных областей ЧР с альпийской и субальпийской флорой.

Vom Keprník (1423 m) genießt man manchen schönen Ausblick auf das komplizierte System der Bergkämme des Hrubý Jeseník, bis heute eines der schönsten und unberührtesten Naturschutzgebiete der ČR. In der hochgelegenen Teile sieht sich eine natürliche Zone von Kahlflehen mit reicher alpiner und subalpiner Flora hin.

<p>Shortly after it was founded in 1257, the town of Kolín began to build the Church of St. Bartholomew (1261), an Early Gothic triple-nave type (see photo). The new cathedral-type presbytery with flying buttresses and wreathed with chapels was added in 1360–1378 by Peter Parler.</p>	<p>La ville de Kolín fut fondée en 1257. Peu après, en 1261, on procéda à la construction de l'église Saint-Bartholomé, vaisseau à trois nefs d'égale hauteur, appartenant encore au premier gothique (voir cliché). En 1360–1378, Pierre Parler éleva un chœur à déambulatoire entouré de chapelles rayonnantes, soutenu de l'extérieur par des ares-boutants.</p>	<p>Kolín, ciudad fundada en 1257, comenzó poco después, en 1261, la erección del templo de San Bartolomé como una iglesia de tres largas naves en estilo temprano (en la foto). El nuevo presbiterio, concebido como para una catedral, con un sistema de pilastras y la corona de capillas, fue construido de 1360 a 1378 por Peter Parler.</p>	41
<p>Kutná Hora, a royal mining town and the site of the mint, hoped to outdo Prague's Cathedral of St Vitus by building the Church of St Barbara (after 1388), whose chapel in the cathedral gallery was painted in Late Gothic. The vaulting of the high chancel is from 1489–1499.</p>	<p>Kutná Hora, ville royale et siège de la monnaie qui tirait sa grande richesse des mines d'argent, voulut dépasser en somptuosité la capitale et sa cathédrale, lorsqu'elle entreprit, après 1388, la construction de l'église Sainte-Barbe. Les chapelles rayonnantes sont ornées de peintures du gothique tardif. La voûte du chœur remonte à 1489–1499.</p>	<p>Kutná Hora, ciudad real, con sus minas y su Casa de la Moneda, pretendía superar a la Catedral de San Vito, en Praga, construyendo la Catedral de Santa Bárbara (después de 1388) cuyas capillas, ubicadas en la galería, fueron pintadas en estilo gótico tardío. La bóveda del alto coro procede de los años 1489–1499.</p>	42
<p>Sedlec, a part of Kutná Hora today, was the one-time seat of a Cistercian monastery. Its pentagonal basilica—beginning of the 14th century—was restored in 1699–1707 by Jan Santini in the form of Baroque Gothic, an exclusively Czech historical style of the first third of the 18th century.</p>	<p>La commune de Sedlec, aujourd'hui partie de la ville de Kutná Hora, a pour origine une célèbre abbaye cistercienne. Son église à cinq nefs du début du XIVe siècle fut reconstruite en 1699–1707 par Jean Santini dans un style historicisant typique de la Bohême du premier tiers du XVIIIe siècle, désigné sous le terme de gothique baroque.</p>	<p>Sedlec, que en la actualidad forma parte de la ciudad de Kutná Hora, fue la sede de un monasterio de la orden de los cistercienses. Su basilica de cinco naves, de principios del siglo XIV, fue restaurada en el lapso de 1699 a 1707 por J. Santini con formas del gótico barroco, en su interior, un estilo historicizante eminentemente checo, de la tercera década del siglo XVIII.</p>	43
<p>Kočel near Chrudim is known for its Church of St Bartholomew founded in 1397 by the Czech Queen Sophia. Its Gothic single-nave is simple, while its painted ceiling and double choir loft of later date have made it a treasure. Near the church are a belfry and a covered bridge built in 1721.</p>	<p>L'église Saint-Bartholomé à Kočel près de Chrudim, fondée en 1397 par la reine Sophie, est un édifice très simple à nef unique et clocher isolé. Elle apparaît néanmoins comme un bijou d'architecture grâce à sa double tribune et son plafond peint, postérieur à la construction. On y accède par un pont couvert de 1721.</p>	<p>Kočel, en Bohemia, es famoso por su iglesia de San Bartolomeo, fundada en 1397 por la reina checa Sofia. Su nave gótica es sencilla pero el techo cubierto con pinturas y el coro en dos plantas hacen de ella una alhaja. La parte exterior de la iglesia está complementada por un campanario y un puente techado de madera, de data del año de 1721.</p>	44
<p>Litomyšl used to be a border hill-fort; later it was the seat of a cloister and a bishopric. It then reverted to being a castle before the present-day imposing Renaissance château with gables, sgraffiti and arcades, whose frontal wing is open as far as the portal, was built in 1568 overlooking the town.</p>	<p>Litomyšl est mentionné dès le Xe siècle comme place forte destinée à défendre la frontière du pays. Au XIIe siècle, les Prémontrés ont fondé dans le site un monastère qui allait devenir siège de l'évêché, avant d'être transformé en château fort. Le château Renaissance surmonté de hauts frontons qui domine aujourd'hui la ville, date de 1568. Inscrit dans un quadrilatère et richement orné de sgraffites, il s'ouvre dans la cour par des arcades qui animent également la façade d'entrée.</p>	<p>Litomyšl fue en su tiempo un alcázar fronterizo, luego sede de un monasterio y arzobispado y más tarde castillo nuevamente. En 1568 fue fundado aquí, dominando la ciudad, el actual y monumental castillo renacentista con hastiales esgrafiados y arcadas que en el ala frontal están abiertas por los dos lados al patio y a la fachada respectivamente.</p>	45
<p>Kuks—a château, hospital and spa—is renowned for the sculptural works of Czech High Baroque. Matthias Bernard Braun, the author of these sculptures, hewed out of rock in the nearby New Forest (Nový les) Biblical scenes known under the joint name of Bethlehem; the figure of the pilgrim Garinus (1726) is one of them.</p>	<p>Kuks — château, hospice et station thermale — est célèbre pour ses sculptures dues au ciseau de Mathieu-Bernard Braun, considérées comme l'un des sommets du baroque de Bohême à son apogée. Dans la proche forêt domaniale, le grand artiste a taillé, directement dans la roche, une suite de scènes du Nouveau Testament, connue sous le nom de Bethléem, dont cette figure de l'ermite Garinus (1726) fait partie.</p>	<p>Kuks, castillo, hospital y baños, es notable por las obras escultóricas del barroco florentino checo. El artífice de estas esculturas, Matías Bernard Braun, esculpió en las rocas de un bosque aledeano un conjunto de escenas bíblicas llamado «El Belén». En la foto, una de las esculturas: el Ermitaño Garinus (1726).</p>	46

<p>From the formal point of view, Bučovice, erected between 1567 and 1582 by the Emperor's architect Pietro Ferrabosco de Lagno, is the most perfect Moravian Renaissance arcaded chateau, although it was altered by adding towers. The torso of the Mannerist fountain dates from 1637.</p>	<p>Bučovice, construit en 1567—1582 par l'architecte de l'empereur Pietro Ferrabosco di Lagno, est en Moravie le château Renaissance de style le plus achevé, et cela en dépit des tourelles ajoutées à une époque postérieure. Le fragment d'une fontaine maniériste date de 1637.</p>	<p>Bučovice es un castillo con arcadas del más puro y perfecto estilo renacentista en Moravia. Las cuatro torres añadidas con posterioridad cambian un poco su aspecto original. El fuste de la fuente es manierista y se remonta al año de 1637.</p>	99
<p>Olomouc was the capital of Moravia until 1641, and to this day has many landmarks. The centre of its square boasts an original Gothic town hall with a restored horologe and statuery of the Holy Trinity dating from 1716 to 1754. In the background is the dome of the Baroque Church of St Michael.</p>	<p>Olomouc, jusqu'en 1641 capitale de la Moravie, possède un grand nombre de monuments historiques. Le centre de la place est occupé par l'hôtel de ville d'origine gothique, avec une horloge restaurée à l'époque moderne, et le groupe de la Sainte Trinité de 1716—1754. A l'arrière-plan on voit se dessiner le dôme baroque de l'église Saint-Michel.</p>	<p>Olomouc, hasta 1641 capital de Moravia, destaca por la cantidad de edificios y monumentos históricos que contiene. En el centro de la plaza se levanta el edificio gótico del Ayuntamiento con su reloj restaurado, y la estatua de la Santísima Trinidad erigida en los años de 1716 a 1754. Al fondo vemos la cúpula de la iglesia barroca de San Miguel.</p>	100
<p>Kroměříž, the residential town of the Olomouc bishops, and starting from 1777 of archbishops, is famous for its Podzámecká Garden and Květná (Flower) Garden lying beyond the town ramparts (photo). It has a colonnade 233 m long, a summer palace and fountains designed in 1666 by Filiberti Luchese.</p>	<p>Kroměříž, jadis résidence des évêques et, à partir de 1777, des archevêques d'Olomouc, est célèbre pour ses jardins: Podzámecká, qui est la plus ancienne, et Květná (voir cliché), dessinée en 1666 au-delà des remparts de la ville par Filiberti Luchese, avec une colonnade longue de 233 m, un pavillon et plusieurs fontaines.</p>	<p>La ciudad de Kroměříž, residencia de los obispos y, desde 1777, los arzobispos de Olomouc, es famosa por sus parques: el Parque del Castillo y el Jardín Florido (en la foto), fuera del antiguo recinto de la ciudad, con su columnata de 233 metros de longitud, el proyectado estival y las fuentes, obras pautadas por Filiberti Luchese en 1666.</p>	101
<p>The deeply cut valley of the wild White (Bílá) Opava waters is one of the most attractive places in the Jeseník Mountains Nature Reserve. The swift mountain stream forms countless rapids and waterfalls.</p>	<p>La profonde vallée de la Bílá Opava est un des sites touristiques les plus recherchés de la zone protégée des monts de Jeseník. Le cours rapide du torrent y dévale la pente, creusant des sillons et tombant en cascades.</p>	<p>La profunda y estrecha garganta de la indómita corriente del Opava Blanco constituye uno de los lugares más atractivos de la Zona Natural Protegida de Jeseníky. La turbulenta corriente del Opava forma en este lugar numerosos saltos de agua y cascadas.</p>	102
<p>Šerák and Keprník peaks lie in the highest parts of the Hrubý Jeseník Mountains. The grassy uplands are surrounded by fir trees with a scattering of rowan mountain ash. From Šerák there is a wonderful view of Králický Sněžník.</p>	<p>Le Šerák et le Keprník appartiennent aux plus hauts sommets de la chaîne de Hrubý Jeseník. Au-dessus des forêts d'épicéas, parmi lesquels apparaissent quelques sorbiers, la montagne n'est couverte que de pelouse alpine. Une admirable vue panoramique se présente du haut du Šerák.</p>	<p>Los picachos de Šerák y Keprník constituyen los parajes más empinados del Hrubý Jeseník. Están cubiertos por hierba, pinares y serbales cuya siemiente fue acarreada hasta ahí al capricho de los vientos. Desde el Šerák se descubre una dilatada vista panorámica hacia el monte Kralický Sněžník.</p>	103
<p>From Keprník (1423 m) a marvellous picture can be seen of the complex ridge system of the Hrubý Jeseník Mountains, one of the best preserved Nature Reserves of the Czech Socialist Republic. This natural belt of mountain uplands has rich Alpine and sub-Alpine flowers.</p>	<p>Depuis le Keprník (1423 m) la vue s'ouvre sur les crêtes de Hrubý Jeseník, zone de protection qui est jusqu'ici restée le mieux préservée des interventions humaines. Au-delà de la limite de la forêt, les sommets présentent une riche flore alpine et subalpine.</p>	<p>El Pico de Keprník (1423 m) ofrece preciosas perspectivas sobre el complejo sistema de la serranía del Hrubý Jeseník, una de las Zonas Naturales Protegidas mejor conservadas de la República Socialista Checa. Esta sierra está coronada por una cadena de montes con abundante flora alpina y subalpina.</p>	104 • 105

Štramberk splyvá v povědomí jevnosti především s válcovou věží — Trúbou, zbytkem hradu ze 14. stol. a s jeskyní Šipka ve vrchu Kotouč, nalezištěm čelistí neandertálského člověka. Avšak samotné městečko je podnět městskou památkovou rezervací: podnět k jejímu vyhlášení dalo především předměstí rozložené mezi opevněným jádrem a nádražím, tvořící vzácně dochovaný soubor roubených domů valašského typu.

Штрамберг, город-заповедник с башней — «Штрамбергской трубой», представляющей собой остатки древнего замка, а также известной пещеры Шипка, где были обнаружены челюсти неандертальца. Город был провозглашен заповедником также благодаря редкому сохранившемуся комплексу деревянных домов.

Die Stadt Štramberk ist durch ihren Trüba genannten Rundturm, durch die Reste einer Burg aus dem 14. Jh. und durch die Šipka-Höhle bekannt, wo der Kiefer eines Neandertalers gefunden wurde. Im Hinblick auf den Komplex erhalten geliebener wertvoller Holzhäuser wurde die Stadt zum Denkmalschutzgebiet erklärt.

Mionší je významná beskydská hora (950 m) s přirozeným bukovým pralesem na úbočí. V starém porostu se vyskytují mohutné jedle, buky, kleny, jilmu a smrk. Pro přirozený prales je vedle odumírajících veikánů stromů příznačné i bohaté vyvinuté keřové a bylinné patro. Prales Mionší je známý po náležitě steze hojně navštěvovanou rezervací.

Мионши, гора в Бескидах (950 м), склоны которой покрыты зарослями ели и бука. Для этого девственного леса с вымирающими деревьями-великанами типичными также являются богатые кустарниковые и травянистые «этажи» зарослей. Девственный лес Мионши это один из наиболее известных и популярных заповедников.

Der Abhang des Mionší (950 m) in dem Beskydy-Gebirge ist mit natürlichem Urwald bedeckt. Für einen originären Urwald ist außer den modernen Baumriesen eine üppige Strauch- und Kräutersohle charakteristisch. Der Urwald Mionší ist ein bekanntes und oftbesuchtes Naturschutzgebiet.

Rožnov pod Radhoštěm byl již v r. 1925 zvolen výtvárnky bratry Bohumilem a Aloisem Jaronkovými k založení Valašského muzea v přírodě ve starém lázeňském parku. V r. 1961 vznikl ideový záměr jeho rozšíření, a to jako regionálního skansenu dřevěného lidového domu karpatského. V nové části (na obr.), zpřístupněné r. 1971, je několik desítek objektů zasazených co nejvíce do svazitého terénu.

Рожнов-под-Радгоштем интересен тем, что уже в 1925 году здесь был основан Валашский музей под открытым небом. С 1961 года на основании плана музея постепенно расширяется в качестве музея деревянного народного зодчества карпатского. С 1971 г. часть, изображенная на снимке, открыта для посещений.

Rožnov unter dem Radhošť war bereits i. J. 1925 als Standort des Museums im Freien der Walachei aussersehen. Im Sinne des Leitplanes vom Jahre 1961 wird das Museum weiter ausgebaut, und zwar als regionaler Skansen des Karpaten-Holzhauses. Dieser Teil (siehe Bild) wurde i. J. 1971 der Öffentlichkeit zugänglich gemacht.

Beskydy, rozlehlou chráněnou oblast na česko-slovenském pomezí, tvoří rozložitě masivní pásmo Moravskoslezských Beskyd přičte vystupujících nad horizont. Všetinských vrchů a konečně samostatné lesnaté pásmo Javorníků. Beskydy jsou územím plným protikladů — od divokých niter hor s pralesovitými porosty a prudkými bystrinami až po drobná políčka a rozlehlé pastviny v okolí horských samot a drobných sídelních celků.

Бескиды, эту обширную природную область между Чехией и Словакией, образуют массивная горная часть Моравских Бескид, круто возмшающихся на горизонте, далее Вестинские холмы и, наконец, лесистая горная область Яворники.

Das Beskydy-Gebirge, ein Naturschutzgebiet entlang der Grenze zwischen Mähren und der Slowakei, zerfällt in das mächtige, steil sich über den Horizont erhebende Massiv der Mährisch-schlesischen Beskydy, in das Vsetiner Hügelland und das eine selbständige Einheit bildende, dichtbewaldete Javorniky-Gebirge.

Z posvátného Radhoště (1129 m) směrem k Javorníkům se rozkládají protáhlé horské hřebeny se střídajícími se údolími. Nejzářším pásmem je hřeben Javorníků, kterému dominuje Velký Javorník (1071 m). Horské louky na vrcholcích Beskyd nejsou přírodní, vznikly odlesněním a následnou pastvou. Vysoké srážky — v Beskydech jsou nejvyšší pro celou ČSSR — působí smývání povrchových půdních vrstev až na skalní podklad.

От горы Радгошь (1129 м) к горной области Яворники протянулись хребты, чередующиеся с долинами; завершающимся является пояс Яворников с вершиной Вольшой Яворник (1071 м).

Von dem sakralen Berg Radhošť (1129 m) bis zum Javorniky-Gebirge hin ziehen sich langgestreckte Bergkämme, zwischen die Täler eingebettet sind. In dunstiger Ferne der Javorniky-Kamm, beherrscht von dem Velký Javorník (1071 m).

Radhošť, pověstmi opředená hora v Beskydech, byl — teprve však počátkem 18. stol. — spojován s kultem Radegasta, pohanského boha slovanských Ratanů, uctívaného v Rete v Meklenbursku. Socha Radegasta na hřebenu cesty po Radhošti mezi kapli sv. Cyrila a Metoděje a rekreačním střediskem Pustevny je dílo sochaře Albina Poláška, vytvořené r. 1930 ve Spojených státech a v září 1931 přivezené na místo z Frenštátu pětisprážem.

Радгошь, гора в Бескидах, долгое время была связана с культом древнеславянского бога Радегаста. Новейшую скульптуру Радегаста создал в 1930 г. в США скульптор Альбин Полашек. В 1931 г. скульптура была помещена на горной тропе, которая ведет по горному хребту к вершине.

Mit dem Radhošť in dem Beskydy-Gebirge ist der Kult des altslawischen Gottes Radegast verknüpft. Die neuzeitliche Statue des Radegast wurde i. J. 1930 in den USA von dem Bildhauer Albin Polášek geschaffen und im darauffolgenden Jahr an dem zum Radhošť führenden Kammweg aufgestellt.

Štramberk is known for its round tower — Trúba, the remains of a 14th-century castle, and the cave Šipka, where the jaw of a Neanderthal Man was found. It also happens to be a National Historic Town because of its remarkably preserved set of timbered houses.

Štramberk, connu pour sa tour ronde, la Trúba, vestige d'un château du XIVe siècle, et la grotte Šipka où l'on a découvert une mâchoire de l'homme de Neanderthal, est en même temps une ville classée monument historique, comportant un rare ensemble de maisons à poutres apparentes.

La ciudad de Štramberk tiene una típica torre cilíndrica — la Trúba — resto de una alcazaba que se levantaba en el mismo lugar en el siglo XIV, y la cueva Šipka, donde fue descubierta una quijada del hombre de Neanderthal. Además Štramberk, como ciudad, es un monumento de interés histórico debido a que logró conservar un bello conjunto de casas rústicas de troncos.

106

Mionší is an outstanding Beskydy mountain (950 m) with a natural beach-fir primeval forest on its slope. Characteristic of primeval forests, apart from their big moribund trees, are also richly developed shrub and herb levels. The Mionší primeval forest is a well known and much visited reserve.

Les versants du Mionší (950 m), dans le massif des Beskydes, sont couverts d'une forêt vierge, peuplée de hêtres et de sapins, qui forme une réserve naturelle recherchée par les touristes. Outre les arbres géants qui meurent progressivement, cette forêt possède également une strate herbacée et une strate arbusive particulièrement vigoureuses.

Mionší (950 m), es una montaña en la sierra de Beskydy, cuyas laderas cubre una alga con vetustos árboles de gran talla que se están extinguiendo, arbustos copulentos y plantas frondosas. Esta selva es en la actualidad una Zona Natural Protegida muy conocida y frecuentada.

107

Rožnov pod Radhoštěm was chosen in 1925 as the site of the Wallachian Outdoor Museum. It was expanded as of 1961 into a regional ethnographic museum of wooden folk Carpathian houses and since 1971 this part (see photo) is open to the public.

Rožnov pod Radhoštěm possède dès 1925 un musée de plein air de la Valachie morave. Selon un programme adopté en 1961, celui-ci est aménagé sous la forme de skansen de la maison de bois des Karpathes, dont une partie (voir cliché) est depuis 1971 ouverte au public.

La ciudad de Rožnov, al pie del monte Radhošť, desde el año de 1925 fue designada para albergar el Museo de Valaquia al aire libre. Este museo debía ser ampliado para formar un *skanzen* regional con típicas casas folklóricas de madera, tales como las que se encuentran en los Cárpatos. El *skanzen* está abierto al público desde 1971.

108

The Beskydy, a large Nature Reserve on the border of Moravia-Slovakia, consists of the extensive massif of the Moravian-Slovak Beskydy which rises steeply over the horizon, the Vsetín Hills and, finally, the separate afforested Javorníky range.

La vaste zone protégée des Beskydes, aux Confins de la Moravie et de la Slovaquie, est formée par le massif des Beskydes moravo-silésiens, la chaîne des Vsetinské vrchy et la chaîne indépendante des Javorníky.

La vasta zona protegida de los Beskydes, en la frontera checo-eslovaca, está formada por la masiva y escarpada cadena de los Beskydes moravo-silesianos que se destacan imponentes contra el horizonte, los montes de Vsetín y la sierra boscosa de los Javorníky.

109

From sacred Radhošť (1,129 m) in the direction of the Javorníky Mountains is a long chain of ridges alternating with valleys. The hindmost strip is the summit of the Javorníky range dominated by Velký Javorník Mountain (1,071 m).

Depuis le Radhošť (1129 m), montagne sainte des vieux Slaves, jusqu'à la chaîne des Javorníky (1071 m), s'étendent de longues croupes moutonnées, séparées par des vallées.

Entre el sagrado Radhošť (1.129 m), y la sierra de los Javorníky se extienden largas cadenas de montañas entrecruzadas con valles. En la última cadena se yergue el pico más alto de la sierra: el Gran Javorník de 1.071 m. de altura.

110

Radhošť, a mountain in the Beskydy, was linked with the cult of the ancient Slavonic god Radeagast. A modern depiction of Radeagast was made in 1930 in the United States by sculptor Albin Polášek and in 1931 was erected on the path leading to the top of Radhošť.

Le mont de Radhošť, dans les Beskydes, est lié dans la pensée du peuple au culte du dieu vieux slave Radeagast. Sa statue sculptée aux Etats-Unis en 1930 par Albin Polášek, fut érigée en 1931 au bord du chemin qui monte au sommet de la montagne.

El monte de Radhošť estuvo relacionado con el culto al antiguo dios eslavo Radeagast. La estatua del dios es obra del escultor Albin Polášek, quien la terminó en 1930, en los Estados Unidos de Norteamérica, y que fue colocada un año más tarde en el camino que conduce hasta la cumbre de la montaña.

111

Plöština, osada na Gottwaldovsku, byla 14. dubna 1945 nacisty vypálena a 27 jejích obyvatel za pomoc partyzánům bylo vhozeno do plamenů. Toto tragickou událost, podobnou osudu Lidic, Ležáků a Javoříčka, připomíná památník na návrší nad osadou, dílo architekta Stěpána Zeliny a sochaře Františka Štáblů z podnože tvaru pěticepé hvězdy se kolem nápisu *Vaše oběti — naše svoboda* čtyři pět betonových pylónů.

Плоштина, поселок неподалеку от Готвальдова, был сожжен нацистами 14 апреля 1945 года. 27 жителей поселка за помощь партизанам были брошены в огонь и погибли. В память о трагическом событии на этом месте был поставлен памятник — пять тонких pylонov из бетона вокруг плиты с надписью: «Ваши жертвы — наша свобода».

Die Ortschaft Plöština in der Nähe der heutigen Industriestadt Gottwaldov wurde am 14. April 1945 von den Nazisfaschisten niedergebrannt und 27 ihrer Einwohner wurden wegen Unterstützung der Partisanen in die Flammen geworfen. Heute erhebt sich an dieser Stelle ein Mahnmahl, bestehend aus fünf schlanken Pylonen, die sich um eine Tafel mit der Aufschrift *Eure Opfer — unsere Freiheit* gruppieren.

Buchlov jako královský strážník hrad při cestě přes Chřiby a pak sídlo správy vesl jízky již před polovinou 13. stol. jak nasvědčuje románský portál ve východní věži. Druhá, západní hranolová věž (na obr.) je o něco mladší, raně gotická. Hrad byl pak v pozdní gotice stavebně doplněn o nové křídlo s kaplí a k renesancí výstavbě náležející dnešní vstupní hodinová věž z r. 1546 s barokním zastřešením.

Бухлов, первоначально королевский замок. В восточной башне сохранился позднероманский портал. Западная призматическая башня (см. снимок) построена в стиле ранней готики. Замок достраивался и в период поздней готики. Входная башня в ренессансном стиле (1546) была перекрыта крышей в стиле барокко.

Die einstige königliche Burg Buchlov hat sich im Osturm ein spätgotisches Portal bewahrt. Der prismatische Westurm (siehe Bild) ist frühgotisch. In der Epoche der Spätgotik wurde an dieser Stelle ein Mahnmahl, bestehend aus fünf schlanken Pylonen, die sich um eine Tafel mit der Aufschrift *Eure Opfer — unsere Freiheit* gruppieren.

Mikulov se rozkládá uprostřed vinic v sousedství malebných Pavlovských vrchů. Na místě slovanského hradiště vznikl ve 13. stol. hrad opevněný později proti Turkům, v renesanci změněný v zámek a přestavěný pak barokně, vévodici Svatá hora, od r. 1623 postupně doplněná kostelem sv. Šebestiána s volně stojící zvonicí a křehovou cestou.

Миколов с давних времен стоит на страже южнoморавских границ. Над окруженными виноградниками городом возвышается замок в стиле барокко, бывшая крепость с системой укреплений против нападения турков. Восточнее расположена известковая Святая гора с костелом св. Шестиана (Себастьяна), возведенным в 1623 г., и колокольней.

Mikulov war von alters her zum Schutz der süd-mährischen Grenze bestimmt. Das in Weinberge eingebettete Städtchen wird von dem im Barockstil umgebauten Schloß beherrscht, ursprünglich einer Burg mit Befestigungswerken gegen die Türken. Östlich der Stadt erhebt sich der Kreidefelsen Svata hora mit der Kirche des hl. Sebastian v. J. 1623 und dem Glockenturm.

Lednický zámek s rozlehlým parkem je klasikou ukázkou zdalek krajinské úpravy z počátku 19. století. Zámekský park se soustavou přilehlých rybníků tvoří náš nejvýznamnější ornitologický rezervaci mezinárodního významu — Lednické rybníky. Leží na tahové cestě ptactva a vyskytuje se zde více než 250 druhů volných i zpěvavých ptáků, mezi jinými zejména kvakavé velky a zamejí nájemní parku pak slavík.

Lednický zámek s přilegajícím obširným parkem является классическим примером искусства оформления пейзажа в начале XIX в. Система окружающих его озер представляет собой орнитологический заповедник международного значения, в котором насчитывается свыше 250 видов певчих и водоплавающих птиц.

Schloß Lednice mit seinem weitläufigen Park kann als klassisches Beispiel einer gelungenen Landschaftsgestaltung vom Anfang des 19. Jh. gelten. Der Schloßpark mit dem angrenzenden System von Teichen ist ein ornithologisches Schutzgebiet von internationaler Bedeutung. Man findet hier 250 Arten von Wasser- und Singvögeln.

Petrov na Hodonínsku je jednou z jihomoravských obcí, kde tradiční vinařství je charakteristickým způsobem vepsalo i do jejich výstavby. Ke zpracování vlna tu totiž byly postaveny řady vinných sklípků (v dnešní podobě z 18. a 19. stol.), některé o jedné prostora, jiné s lísivou vřepicí a jedním nebo dvěma sklepy za ní. Skupina sklípků v Petrově, zvaná Plze, je dokonce památkově chráněna.

Petrov в районе Годонина это один из южнoморавских винодельческих поселков. Архитектуре поселка оживляют винные погребки, сохранившиеся с XVIII — XIX вв. Передняя часть такого погребка оборудована прессом, сзади находится помещения для хранения вина.

Die Gemeinde Petrov bei Hodonin ist eines jener süd-mährischen Winzerdörfer, deren Verbauung durch eine Reihe von Weinkellern (hier heutige Gestalt gewonnen sie im 18. und 19. Jh.) belebt wird. In der Regel befindet sich gegen die Straße zu der Kelterraum und hinten schließen sich ein oder zwei Keller zur Lagerung des Weins an.

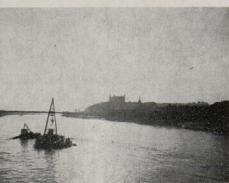

V lesních komplexech na soutoku Dyje s Moravou se zachovalo několik unikátních lužních pralesovitých porostů s duby, jasanem, olšemi, vrbamí a s bohatým podrostem jarní květeny. Ti nekrásnější celky, z nichž uvádíme paritř u lužního pralesa u Lanžhota, jsou přírodními rezervacemi. V častu dlouhodobě zaplavovaném území jsou četná slepá ramena a tóně, kde hnízdí spousta vodního ptactva.

Při splynutí rek Dyje a Moravy сохранилось несколько исключительных луговых девственных уголков природы. Три наиболее впечатляющие из них открывают вид девственного леса близ Ланжхота. В этих заповедниках, надолго затопляемых водой, немало заводей, старьих русел и т.д., где выют свои гнезда водоплавающие птицы.

In den Waldgebieten am Zusammenfluß der Dyje und der Morava haben sich mehrere dschungelartige Auwälder erhalten, die ein Unikat darstellen. Drei der schönsten Bestände sind Naturschutzgebiet, darunter auch der Auwald bei Lanžhot. Ein Teil dieses Waldes ist auf dem Bild festgehalten. In dem häufig lange Zeit unter Wasser stehenden Gebiet gibt es viele tote Arme und Tümpel, in denen zahllose Wasservogel nisten.

<p>Ploština, a village in the Gottwaldov district, was razed by the Nazis on April 14, 1945, and 27 of its inhabitants were burned alive for helping the partisans. A memorial now stands here consisting of five tall cement pylons around a plaque with the inscription <i>Your sacrifice brought our freedom</i>.</p>	<p>Ploština, petite commune de la région de Gottwaldov, fut brûlée par les Nazis le 14 avril 1945. Ses 27 habitants périrent dans les flammes en punition du secours qu'ils avaient apporté aux partisans. Cinq hauts pylônes entourent une plaque avec inscription: <i>Votre martyre — notre liberté, perpétuent le souvenir de cette tragédie</i>.</p>	<p>El pueblo de Ploština, cerca de Gottwaldov, en Moravia, fue incendiado por los nazis el 14 de abril de 1945 y sus 27 habitantes fueron lanzados a las llamas por haber ayudado a los guerrilleros. Hoy día se levanta ahí este monumento: cinco esbeltos pilones y una placa en la que se lee: «<i>Vuestro sacrificio — nuestra libertad</i>».</p>	<p>112</p>
<p>Buchlov, originally a royal castle, has a Late Romanesque portal in its eastern tower. The western conical tower (see photo) is Early Gothic. Late Gothic changes were made to the castle, and the entrance watch tower (1546) is the result of a Renaissance reconstruction, while the roofing dates from Baroque times.</p>	<p>Buchlov, à l'origine un château fort du domaine royal, conserve du temps de sa fondation un portail du roman tardif, percé dans la tour est. La tour ouest (voir cliché), de plan carré, appartient au gothique primitif. La construction du château se poursuit au gothique tardif et à la Renaissance. C'est à cette dernière époque que remonte la tour de l'horloge de 1546, couronnée d'un comble baroque.</p>	<p>Buchlov, originalmente un castillo real, tiene en su torre oriental un portal en estilo románico tardío. La torre occidental, de forma cilíndrica (en la foto), es gótica. El castillo fue ampliado en estilo gótico tardío y renacentista. La torre de la entrada es también renacentista y ostenta un reloj que data de 1546, y tiene un colgadizo barroco.</p>	<p>113</p>
<p>Mikulov has guarded the South Moravian frontier since time immemorial. The town, surrounded by vineyards, is dominated by a château reconstructed in Baroque style. Originally it was a castle with anti-Turk fortifications; east of it rises the limestone Sacred Mountain (Svatá hora) with the Church of St. Sebastian built in 1623 and the belfry.</p>	<p>De temps immémorial, Mikulov garde la frontière sud de la Moravie. C'est une ville entourée de vignes et dominée par un château reconstruit au baroque, qui a conservé ses fortifications des guerres contre les Turcs. A l'est de la ville s'élève une colline calcaire, le Mont Saint avec une église de 1623, consacrée à saint Sébastien, et un clocher.</p>	<p>Mikulov guarda desde tiempos inmemoriales la frontera de Moravia meridional. La ciudad, circundada de viñedos, está dominada por un castillo acabado en estilo barroco, que antiguamente era una fortaleza contra las incursiones de los turcos. Al Este de Mikulov contemplamos la colina de Svatá Hora con su iglesia de San Sebastián (1623) y un campanario.</p>	<p>114</p>
<p>Lednice Château with its large park is a classical example of successful landscaping, dating from the beginning of the 19th century. The château park, with its system of adjoining fish ponds, is an ornithological reserve of international importance and more than 250 types of waterfowl and singing birds appear here.</p>	<p>Le château de Lednice est entouré d'un vaste parc paysager, dessiné sous son aspect actuel au début du XIXe siècle. Avec les étangs qui l'animent ou sont creusés au-delà de son enceinte, il constitue une réserve ornithologique d'importance internationale, abritant quelque 250 espèces d'oiseaux aquatiques et chanteurs.</p>	<p>El castillo de Lednice, con su vasto parque, es una muestra clásica de cómo se puede acicalar el paisaje. Esta obra fue realizada a principios del siglo XIX. El parque señorial, con sus numerosos estanques adyacentes, es una reservación ornitológica de importancia internacional, en donde habitan 250 especies diferentes de aves acuáticas y canoras.</p>	<p>115</p>
<p>Petrov in the Hodonín district is a South Moravian winemaking village celebrated for a number of wine cellars that resulted from reconstruction (the cellars today are from the 18th and 19th centuries); most of them have a press in front and behind them are one or two more cellars for storing the wine.</p>	<p>Petrov près de Hodonín en Moravie du Sud est une commune typique de vigneron, avec de nombreuses caves, aménagés sous leur aspect actuel pour la plupart au XVIIIe et au XIXe siècle.</p>	<p>Petrov, en la región de Hodonín, es uno de esos pueblos de la Moravia Meridional animados por ringerías de cuevas que aún en la actualidad conservan todo el sabor que poseían en los siglos XVIII y XIX. La mayoría tienen instalada la prensa, y dos oquedades para el almacenamiento del vino.</p>	<p>116</p>
<p>In the forest compounds at the confluence of the Rivers Dyje and Morava, several unique alluvial primeval forest stands have survived. Three of the loveliest examples, from the alluvial primeval forest near Lanžhot, are Nature Reserves. In this area of frequent and lengthy flooding, there are lots of blind arms and pools where a great many water fowl build their nests.</p>	<p>Sur le confluent de la Dyje et de la Morava s'étendent les denses forêts caractéristiques du voisinage immédiat de l'eau, dont la richesse est due à l'absence de l'intervention de l'homme. D'innombrables bras morts des rivières et des lacs minuscules de ce terrain souvent inondé, abritent une multitude d'oiseaux aquatiques. Trois plus belles forêts de la région, dont celle de Lanžhot (voir cliché), ont été constituées en réserves naturelles intégrales.</p>	<p>En las grandes extensiones boscosas de la confluencia del Dyje con el Morava se ha conservado una vegetación selvática sobre un suelo cenagoso, lo cual constituye un fenómeno por demás singular en este país. Los tres bosques más hermosos de estos marjales fueron declarados reservaciones naturales. Nuestra foto muestra la selva que queda cerca de Lanžhot. En estos parajes, casi permanentemente anegados, hay numerosas rebalsas y ensenadas donde anidan enormes cantidades de aves acuáticas.</p>	<p>117</p>

Bratislava, osídlená již v pravěku a v římské době, je od r. 1968 hlavním městem Slovenské socialistické republiky. Její panoráma nad Dunajem ovládá typická silueta hradu původem gotického přestavěného barokně a po požáru 1811 obnověného v l. 1953–1968. Jeho již věž, zbytek hradu z doby po r. 1245, dostala název Korunní, protože v ní byly od 16. stol. uloženy uherské korunační klenoty.

Bratislava в 1968 г. является столицей Словацкой Социалистической Республики. Панораму города на Дунае определяет силуэт кремля (града), наиболее древней частью которого считается юго-западная башня под названием Корунни. С XVI в. в этой башне хранились венгерские королевские регалии.

Bratislava ist seit 1968 Hauptstadt der Slowakischen Sozialistischen Republik. Das Panorama der Stadt wird am linken Donauefer von der charakteristischen Silhouette der Burg beherrscht. Ihr ältester Teil ist der Südwesturm, auch Kronurm genannt, weil er vom 16. Jh. an als Schatzkammer für die ungarischen Krönungskleinodien diente.

Devin, osazený pro strategickou polohu nad soutokem Dunaje a Moravy již Římany, se připomíná r. 864 jako velkomoravský hrad Dowina. Od 13. stol. tu postupně narůstá kamenný hrad, který v nynější zřícenině proměnila r 1809 napoleonská vojska. Krátce nato se stal symbolem slovanského odboje a shromážděním vlastenecké mládeže. — Mezi oběma fěkami se otvírá výhled na Moravské pole, kde r. 1278 padl Přemysl Otakar II.

Девинский замок, благодаря своему стратегическому положению при слиянии рек Моравы и Дуная занятый уже римлянами, упоминается в 864 г. в качестве великоморавской крепости Довина. В 1809 г. готическая крепость была разрушена наполеоновскими войсками. Вскоре после этого здесь начали устраивать встречи патриотически настроенные молодые люди.

Devin war im Hinblick auf seine strategische Lage am Zusammenfluß der Donau und der Morava schon von den Römern besiedelt. Im Jahre 864 wird es unter dem Namen Dowin als Burg des Großmährischen Reiches erwähnt. Die nachmalige gotische Burg erlitt i. J. 1809 ihre Zerstörung durch die Truppen Napoleons. Bald darauf wurde Devin zu einem beliebten Wallfahrtsort der patriotischen Jugend.

Bratislava, dnes městské památkové rezervaci, věnoval gotický dóm sv. Martina ze 14. stol., později upravovaný. Od r. 1536, kdy byla za tureckých válek Bratislava prohlášena sněmovním a korunačním městem, bylo v chrámu korunováno devět uherských králů a osm královen; odtud se slavný průvod ubíral k Dunaji k umělému korunačnímu pahorku, jehož pozdější barokní architektura zanikla teprve r. 1870.

Над Bratislavой, ныне городом-заповедником архитектуры, возвышается готический собор св. Мартина (XIV) С 1536 г., когда еще в время турецких войн Bratislava была провозглашена коронационным городом, здесь было короновано девять венгерских королей и восемь королевы.

Bratislava, in der Gegenwart Stadt-denkmalschutzgebiet, wird von dem gotischen St.-Martins-Dom aus dem 14. Jh. beherrscht. Im Jahre 1536, zur Zeit der Türkenriege, wurde Bratislava zur Landtags- und Krönungsstadt erhoben und seit damals wurden in dem Dom insgesamt neun ungarische Könige und acht Königinnen gekrönt.

Bratislava je také sídlem Slovenské národní galerie, zřízené r. 1948. Po dostavbě nového moderního křídla budovy (viz také str. 174) byly v únoru 1978 vřizstaveny sbírky počínaje díly gotického sochařství a malířství, do té doby zčásti instalované na zámku ve Zvolenu. Jedním z exponátů v jvyky je oltářní archy asi z r. 1499 s výjevy ze života P. Marie, pocházející ze Spišské Podhradi.

В Bratislavě находится Словацкая национальная галерея, созданная в 1948 г. В новейшем крыле здания (см. снимок на стр. 174), в 1978 г. были представлены общественности собрания готической живописи и готической скульптуры. Одним из экспонатов являются створки алтаря (около 1499) из Спишские Подградие.

Die Nationalgalerie in Bratislava wurde i. J. 1948 instituiert. In dem modernen Flügel des Gebäudes (siehe Bild auf S. 174) sind seit 1978 u. a. die Sammlungen gotischer Malerei und Bildhauerkunst der Öffentlichkeit zugänglich. Unter diesen Exponaten befinden sich die aus der Zeit um 1499 stammenden Flügel der Altararche von Spišské Podhradie.

V rozlehle nížině Ostrova (dříve Velký Zitrný ostrov, přes 1600 km²) vytváří v dunajské oblasti řeka četná ramena, meandrující toky a ostrůvky, které svědčí o její skryté ničivé síle. Lužní lesy a porosty poskytují vhodný úlemek vodním ptákům, lužním jelenům, divokým prasatům a další zvěři. V suchých částech Ostrova žije největší evropský pták drop velký.

На широкой низменности Острова (смысле 1600 кв. км) Дунай образует многочисленные рукава и островки, свидетельствующие о его губительной силе. Помянные леса и заросли облюбовали многие виды зверей и водоплавающих птиц. В более сухой части Острова обитает крупнейшая европейская птица — дрофа большая.

In der ausgedehnten Tiefebene von Ostrov (Flächenausmaß mehr als 1600 km²) bildet die Donau zahlreiche Arme und kleine Inseln, die von der latenten zerstörerischen Kraft des Flusses zeugen. Die Auwälder und anderen Bestände sind ein Unterschlupf für Wasservögel und Wild. In dem trockenen Gelände von Ostrov kommt der größte Vogel Europas, die Großtrappe (Otis tarda), vor.

Topoľčianky bvaly až do r. 1950 letním sídlem čs. prezidentů. Zámek, dnes užíváný k rekreačním účelům ROH, vznikl renesančními a barokními přestavbami původní pozdně gotické stavby. Nejmladší částí je monumentální řezané křídlo z l. 1825–1830 se sloupovým průčelím a kupolí nad ústředním sálem, jež patří k prvofadým ukázkám klasicistní architektury u nás.

Топольчанки до 1950 года были летней резиденцией чехословацких президентов. Замок, где сегодня отдыхают члены профсоюзов, возник после многочисленных пререстроек объекта в стиле поздней готики. Последним был построен монументальный флигель в стиле классицизма (1825–1830).

Schloß Topoľčianky, bis 1950 Sommerstz der Präsidenten der Tschechoslowakischen Republik, heute Erholungshelm der Gewerkschaften, entstand durch den Umbau eines ursprünglich spätgotischen Bauwerkes. Den jüngsten Teil bildet der monumentale gestaltete klassizistische Flügel aus d. J. 1825–1830.

Since 1968, Bratislava has been the capital of the Slovak Socialist Republic. Its panorama above the Danube is influenced by the typical silhouette of the castle whose oldest part is the south-western tower known as Ko-runní (Crown), because from the 16th century the Hungarian crown jewels were kept here.

Depuis 1968, Bratislava est la capitale de la République Socialiste Slovaque. Le panorama de la ville sur le Danube est dominé par la silhouette caractéristique de son château. La tour sud-ouest qui est la plus ancienne, abritait dès le XVIe siècle les joyaux de couronnement de Hongrie, d'où son nom de tour de la Couronne.

Bratislava, desde 1968 capital de la República Socialista de Eslovaquia. Dominando el Danubio contemplamos el castillo, cuya parte más antigua, la torre del lado suroeste, llamada la Torre de la Coronación, sirvió desde el siglo XVI para guardar las joyas de la Corona de Hungría.

Devin, built at the confluence of the Rivers Danube and Morava by the Romans because of its strategic location, was known in 864 A.D. as the Great Moravian castle Dowina. The later Gothic castle was destroyed in 1809 by Napoleon's troops. Shortly afterwards it became the destination of excursions by patriotic youth.

Le site de Devin, point stratégique sur le confluent du Danube et de la Morava, fut occupé tour à tour par un poste romain, un bourgwall de la Grande Moravie, mentionné en 864 sous le nom de Dowina, et un château gothique, détruit en 1809 par l'armée de Napoléon. Peu après Devin devint un lieu de rencontres des jeunes patriotes slovaques.

La fortaleza de Devin fue fundada por los romanos para defender el estratégico punto de la confluencia del Danubio con el Morava. Una mención del año de 864 lo cita como Dowina, alcázar del Imperio de la Gran Moravia. El castillo posterior, gótico, fue destruido en 1809 por las tropas napoleónicas pero poco después se convirtió en meta de las peregrinaciones de la juventud patriótica eslovaca.

120

Bratislava, today a National Historic Town, is dominated by the Gothic dome of the 14th-century Church of St Martin's. Starting from 1536, when Bratislava was declared the parliament and crown city during the Turkish wars, nine Hungarian kings and eight queens were crowned in the cathedral.

Au temps des guerres avec les Turcs, en 1536, Bratislava fut choisie comme lieu de la réunion de la diète et ville de couronnement des souverains de Hongrie. Le dôme Saint-Martin, de style gothique du XIVe siècle, vit le sacre de neuf rois et le couronnement de huit reines.

El templo gótico de San Martín en Bratislava, ciudad de interés histórico-artístico, fue construido en el siglo XIV. Desde 1536, cuando durante las guerras contra los turcos Bratislava fue proclamada sede de las cortes y de la Corona, en este templo fueron coronados nueve reyes y ocho reinas húngaros.

122

Bratislava is also the seat of the Slovak National Gallery, set up in 1948. In the modern wing of the building (see photo on p. 174) the collection of Gothic painting and sculpture, among others, was opened to the public in 1978. One of the exhibits is the altar wings, c. 1499, from Spišské Podhradie.

Bratislava est le siège de la Galerie Nationale Slovaque, fondée en 1948. La partie moderne de son palais (voir cliché p. 174), renferme, entre autres, une collection de la peintures et de la sculptures gothiques, ouverte au public en 1978. En font partie ces volets d'un retable des environs de 1499, provenant de Spišské Podhradie.

En Bratislava se encuentra también la Galería Nacional Eslovaca, creada en 1948. El ala moderna de su edificio (véase la foto de la página 174), contiene entre otras cosas una colección de pinturas y esculturas góticas que está abierta al público desde 1978. En la foto: hojas de un arco de Spišské Podhradie (hacia 1499).

123

In the vast lowlands of Ostrov (more than 1,600 sq. km.) the Danube forms many arms and tiny islands, testifying to its hidden, destructive force. The alluvial forests and stand provide a suitable refuge for water fowl and animals. Living in the dry parts of Ostrov is the biggest European bird, the great bustard.

La vaste plaine d'Ostrov (plus de 1600 km²) est découpée par un enchevêtrement de bras morts du Danube qui témoignent de la force destructrice secrète de ce puissant cours d'eau. Les forêts et les broussailles qui couvrent les îlots constituent un abris pour les oiseaux aquatiques et pour le gibier. Sur la terre ferme on trouve la grande outarde qui est l'oiseau le plus grand vivant en Europe.

En la extensa planicie de la Isla (de más de 1.600 Km²), el Danubio forma numerosos brazos e isletes que son un testimonio de su fuerza avasalladora. Los bosques y breñales que crecen en sus esteros dan cobijo a aves acuáticas y otra suerte de fauna. En los parajes secos de este rincón de Eslovaquia vive la avutarda, que es el pájaro más grande de Europa.

124

Until 1950 Topoľčianky was the summer residence of the President of Czechoslovakia. The château, today a trade union recreation centre, came into being as a result of reconstructions of what was originally a Late Gothic building. The most recent part is the monumental Classicist wing built between 1825 and 1830.

Jusqu'en 1950, le château de Topoľčianky servit de résidence d'été aux Présidents de la République. L'édifice qui appartient aujourd'hui aux syndicats, fut successivement reconstruit à partir d'un château du gothique tardif. L'imposante aile néo-classique de 1825 - 1830 en constitue la partie la plus récente.

Topoľčianky fue hasta 1950 la residencia veraniega del Presidente de la República y sirve hoy de sitio de recreo para los trabajadores sindicalizados. El palacio, antiguo edificio gótico tardío, sufrió varias reconstrucciones. Su parte más reciente es la monumental ala clasicista que se construyera de 1825 a 1830.

125

Nemecká se stala 4. ledna 1945, na sklonku druhé světové války, dějištěm brutálního zášahu proti civilnímu obyvatelstvu. Památník z r. 1959, dílo architekta Mariana Beláše, Ervína Stančíka, Alexandra Běla, Alexandra Víky a sochařky Kláry Ptákové, připomíná, že v Pílehlé věpance bylo tehdy německými fašisty a pohotovostními oddily Hlinkovy gardy umučeno a upáleno více než 900 osob.

Немецка, поселок, в котором 4 января 1945 г. гитлеровские фашисты и глинковцы сожгли свыше 900 жителей на местном известковом заводе. В память об этом страшном событии в поселке в 1959 г. был воздвигнут памятник.

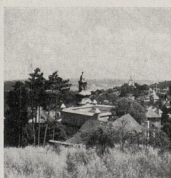
Der Ort Nemecká war am 4. Januar 1945 Schauplatz eines brutalen Massakers der Zivilbevölkerung. Ein i. J. 1959 errichtetes Mahnmahl erinnert daran, daß damals in der nahegelegenen Kalkbrennerei mehr als 900 Personen von den deutschen Faschisten und den Bereitschaftsabteilungen der Hlinkagarde dem Flammentod überantwortet wurden.

Zvolen býval odedávna střediskem župy. Když dva starší hrady zpuspili, převzal jejich funkci původně královský lovecký gotický hrádek z l. 1370—1382 při městě, který postupným opevňováním a renesančním přestavbou nabyl dnešní podoby. Ctenář Jiráskova Bratrstva si jistě vybaví, že tu v l. 1440—1462 sídlil Jan Jiskra z Brandýsa, hájící zájmy českého krále Ladislava Pohrobka.

Зволен с давних времен был центром административного округа — жупы. Два первоначальных замка были запущены. Их функции взял на себя королевский охотничий готический замок (1370—1382) при городе, который постепенно был обнесен укреплениями и перестроен в ренессансном стиле.

Zvolen war von alters her Gauzentrum. Die beiden originären Burgen verfielen und ihre Funktion wurde von dem bei der Stadt gelegenen, ursprünglich i. J. 1370—1382 als königliches Jagdkastell dienenden Bauwerk übernommen. Seine heutige Gestalt erhielt es durch spätere Befestigungsbauten und umfangreiche Adaptierungen im Stil der Renaissance.

Banská Štiavnica, dnes městská památková rezervace, byla v 16. stol. jako řada jiných měst ohrožována turckými vpády. Protože neměla hrady, proměnili velký kostel v městský hrad a jako strážní věž — vartovku postavili nad údolím tzv. Nový zámek. Hornickou minulost města připomíná kromě názvu barokní věžovité klopáčka (vpravo), z níž se klepáním na prkno svolávali havíři do práce.

Банска Штьяница, город-заповедник, в XVI в. как и многие другие города, находилась под угрозой турецких набегов. Из-за отсутствия городских укреплений в крепость был превращен крупный костел, а в качестве сторожевой башни над долиной возведен так наз. Новый замок.

Banská Štiavnica, now städtisches Schutzgebiet, war gleich einer Reihe anderer Städte im 16. Jh. der Türkengefahr ausgesetzt. Weil es keine Stadtmauern gab, wurde die große Kirche zu einer städtischen Burg umgebaut und als Wachturm über dem Tal das sog. Neue Schloß (Nový zámek) errichtet.

Bojnice, nyní sídlo muzea — svými věžemi a věžičkami, ochozy a cimbuřím dětem připomenou kouzelný zámeček z pohádky, obklopený parkem, dospělým návštěvníkům zase francouzské hrady, jimiž se velmi pozdní romantická přestavba středověkého hradu v l. 1899—1909 inspirovala. Přílehlé městečko se již k r. 1113 uvádí jako podhradí, současně se zmínkou o tamních horkých pramenech.

Войнице, замок с башнями и галереями, напоминает детям окруженный парком замок из сказки, взрослым — тип французского замка. Перестройка средневекового замка, осуществленная в 1899—1909 гг., именно этот тип и взяла за образец. В настоящее время в замке находится музей.

Bojnice mit seinen Türmen, Umgängen und Zinnen weckt bei Kindern die Vorstellung von einem wunderschönen, parkumrahnten Märchenschloß, während es erwachsene Besucher an den Typ französischer Burgen erinnert; von dem sich der Projektant des erst in den Jahren 1899—1909 vorgenommenen Umbaus der mittelalterlichen Burg inspirieren ließ. Heute ist hier ein Museum untergebracht.

Hrušov postavený jako strážní hrad a zmiňovaný již r. 1253, byl postupně rozšiřován a modernizován, takže se ještě počátkem 18. stol. stal jedním z oprěných bodů vzbouřenců za protihabsburského povstání uherských stavů, vedeného Františkem Rákócziem II. Po jejich porážce byl hrad r. 1711 pobořen. Z konzervovaných malebných zřícenin se otvírá nádherný rozhled do okolí.

Грушов, сторожевой замок, упоминаемый уже в 1253 г., постепенно расширялся и модернизировался, но еще в начале XVIII в. во время антигабсбургского восстания он играл роль опорного пункта повстанцев. После поражения восстания замок был в 1711 г. разрушен.

Das als Wachburg erbaute Hrušov wird bereits i. J. 1253 erwähnt und wurde im Laufe der Zeit ausgebaut und modernisiert. Noch Anfang des 18. Jahrhunderts, zur Zeit des Ständeaufstands gegen die Habsburger, diente die Burg als Stützpunkt der Rebellen. Nach deren Niederlage wurde sie i. J. 1711 geschleift und es blieben nur Ruinen übrig.

Řeka Váh dala Povazí jméno i charakteristický vzhled. Kaskáda povazských přehrad začíná Liptovskou Marou (viz str. 168) a končí v klidných vodách Madunické přehrady, v níž se zrcadlí nedaleké vrcholky Povazského Inovce.

Река Ваг определяет название и облик Поваяжя. Каскад Поваяжских плотин начинается плотинной Липтовска Марой (см. стр. 168) и завершается спокойными водами Мадунницкой плотины, в которых отражаются вершины расположенных неподалеку гор Поваяжске Иновце.

Das Landschaftsgebiet Povazí verdankt sowohl seinen Namen als auch sein charakteristisches Aussehen dem Fluß Váh. Die Reihe der Stauseen an diesem Fluß beginnt mit der Talsperre Liptovská Mara (siehe S. 168) und endet mit dem künstlichen See Madunice, in dessen stillen Wassern sich die Gipfel des nahen Gebirgsstocks Povazský Inovec spiegeln.

<p>On January 4, 1945, Nemecká was the scene of a brutal attack against its civilian inhabitants. The memorial of 1959 is a reminder that in the nearby lime kiln the German fascists and emergency units of the Hlinka Guard burned more than 900 persons.</p>	<p>Le 4 janvier 1945, les Nazis et les membres des gardes mobiles Hlinka ont brûlé vifs plus de 900 personnes dans un four à chaux de la commune de Nemecká. Un monument élevé dans ces lieux en 1959 rappelle la tragédie.</p>	<p>La aldea eslovaca de Nemecká fue escenario de una acción brutal perpetrada contra la población civil el 4 de enero de 1945 por los fascistas alemanes y las guardias de asalto de Hlinka. El monumento fue erigido en 1959 en memoria de más de 900 personas inmoladas aquel día en un horno de cal alejado.</p>	126
<p>Zvolen was a district centre for many, many years. The two older castles here were reduced to ruins and their function was taken over by what, at first, was a royal hunting redoubt built in Gothic style in 1370—1382 near the town; it assumed its present appearance by the gradual addition of fortifications and a Renaissance reconstruction.</p>	<p>De temps immémorial, Zvolen fut un centre important de la vallée du Hron. Son château Renaissance a pour origine un pavillon de chasse royal de 1370—1382, lui-même précédé dans le site par deux châteaux forts successivement abandonnés.</p>	<p>Zvolen ha sido desde tiempos remotos el centro de toda la región. Los dos antiguos fortalezas fueron devastadas y toda la vida se concentró en pabellón real de caza, construido en estilo gótico en las afueras de la ciudad. Este castillo fue fortificado y reconstruido más tarde en estilo renacentista, que es tal y como ha permanecido hasta nuestros días.</p>	127
<p>Banská Štiavnica, today a National Historic Town, like a number of other 16th-century towns was threatened by the Turkish invasion. Because it had no fortifications, the big church was turned into a castle and above the valley the so-called Nový zámok (New Palace) was built as a watch-tower.</p>	<p>Banská Štiavnica — aujourd'hui ville classée monument historique — fut au XVIe siècle, comme tant de villes slovaques, menacée par les armées turques. Comme elle ne possédait pas de remparts, on transforma sa grande église en citadelle. Un poste de guet construit à la même époque au-dessus de la vallée, est maintenant désigné sous le nom de Château Nouveau.</p>	<p>Banská Štiavnica, actualmente ciudad de interés histórico-artístico, se mantuvo en el siglo XVI bajo la amenaza del ataque turco igual que otras ciudades del centro de Eslovaquia. Como no tenía murallas, los habitantes transformaron su gran iglesia en alczar y sobre el valle construyeron una atalaya denominada hoy el Nuevo Castillo.</p>	128
<p>Bojnice—which houses a museum today—reminds children of the magic castles of fairy tales with its towers, galleries, battlements and surrounding park. For adult visitors it recalls French castles, evidently the source of inspiration in 1899—1909 for a very late adaption of this one-time mediaeval castle.</p>	<p>Bojnice — aujourd'hui aménagé en musée — évoquera aux yeux des enfants par ses tours, mâchicoulis, créneaux et chemins de ronde un château des contes de fées, tandis que les visiteurs adultes penseront aux châteaux français dont la reconstruction moderne de cette forteresse médiévale s'est inspirée en 1899—1909.</p>	<p>Con sus torres almenadas y sus galerías, Bojnice, hoy sede del museo, evoca en la imaginación infantil el mundo encantado de los cuentos de hadas, circundado como esta por un extenso parque, mientras que en los mayores evoca el recuerdo de los castillos franceses en los que se inspiró su reconstrucción (1899—1909).</p>	129
<p>Hrušov, built as a lookout castle, and known as far back as 1253, was gradually enlarged and modernized; at the beginning of the 18th century, during an anti-Habsburg rising, it was one of the rebels' strongholds. Following their defeat, it was destroyed in 1711 and remained a ruin.</p>	<p>Hrušov, mentionné comme un poste de guet dès 1253, subit au cours des siècles plusieurs reconstructions et agrandissements. L'un des bastions de l'insurrection des Etats contre le pouvoir des Habsbourg au début du XVIIIe siècle, il devait être rasé après la défaite de la révolte en 1711.</p>	<p>Hrušov, construido como castillo custodio, era ya conocido en 1253. Después fue ampliado y modernizado, pero todavía a principios del siglo XVIII sirvió de punto de apoyo a los rebeldes durante la insurrección de los estados contra los Habsburgos. Después de su derrota en 1711 fue destruido y reducido a escombros.</p>	130
<p>The River Váh gave the Pováží, the area along and around the river, its name and characteristic appearance. The cascade of the Pováží dams begins at Liptovská Mara (see p. 168) and ends in the quiet waters of the Maduňická Dam, which mirror the hills of the Povážský Inovec.</p>	<p>Le cours du Váh est aujourd'hui enfermé dans un corset des barrages, dont le premier est Liptovská Mara (voir cliché p. 168) et le dernier le barrage de Maduňice, encadré des sommets du Povážský Inovec.</p>	<p>El río Váh imparte a toda esta región un aspecto característico. La cascada de las represas de este río empieza en Liptovská Mara (pág. 168), y termina en las tranquilas aguas del embalse de Maduňice, sobre cuya superficie se reflejan los picos de Povážský Inovec.</p>	131

Súfovské skaly jsou výrazné modelovaným skalním amfiteátreem z vápnitodolomitických slépenců. Na rozeklaných vrcholech, skalních věžích, v hlubokých rókách a strmých údolích se vytvořila pestrá mozaika s mimoriádně bohatou vápencovou flórou a vzácným živočišným. Proto je toto území prohlášeno za státní přírodní rezervaci.

Суловские скалы представляют собой скалистый амфиатр из известняково-доломитовых конгломератов чрезвычайно выразительной по форме. На расчлененных вершинах и в глубоких пропастях образовалась пестрая мозаика растительных сообществ с целым рядом редких и охраняемых видов.

Das Felsengebilde Súfovské skaly, bestehend aus Konglomeraten dolomitischer Kalksteine, gleicht einem markant modellierten Amphitheater. In den widerzuckelnden Gipfelpartien und in den tiefen Schluchten hat sich ein buntes Mosaik mannigfaltiger Pflanzengemeinschaften herausgebildet, unter denen sich manche seltenen, unter Naturschutz stehende Arten befinden.

Trenčín je proslulý římským nápisem, který r. 179 vytesali do skály vojáci II. legie na paměť vítězství nad Kvádý u Laugaricia. Později u vznikl královský župní hrad, který začátkem 14. stol. držel Matuš Čák Trenčiansky, šlechtic stranící českým králům Václavu II. a pak Václavu III. Zříceniny rozlehleho hradu s mohutným opevněním se od r. 1949 rekonstruuji, jak dokládá i vstupní brána ze 16. stol. na cestě od města.

Тренчин прославился римской надписью, в 179 г. высеченной в скале воинами II легиона в память о победе римлян над макроманнами. Позднее здесь возник королевский жупный замок. Его развалины с 1949 г. реконструируются, как об этом свидетельствуют ворота (XVI) по дороге из города.

Die Stadt Trenčín ging in das Bewußtsein der Kulturwelt dank einer aus der Römerzeit stammenden Gipselinschrift ein, die i. J. 179 unserer Zeitrechnung von den Soldaten der II. Legion zum Gedenken an den Sieg über die Quaden bei Laugaritio in den Fels gehauen worden war. In späterer Zeit entstand an diesem Ort eine königliche Gauburg. Seit d. J. 1949 wird an der Rekonstruktion ihrer Ruinen gearbeitet, was u.a. auch durch die Eingangsporte vom 16. Jh. bezeugt wird.

Údolí Váhu pod Starým hradem, jeden z nejmalebnějších úseků Pováží, odděluje Malou a Veľkou Fatru. Jeho svahy hýří pestrou zelení smíšených listnatých lesů. Příkře vystupující skály nesou na svých vrcholech trosky středověkých hradů, odkud shlížíme s uchvácením na stříbrné zákruty krásné řeky.

Долина реки Ваг под Старградом, одно из живописнейших мест Поважья между Малой и Большой Фатрой. Ее склоны покрыты пестрой зеленью смешанных лиственных лесов. На вершинах крутых скал сохранились развалины средневековых замков.

Das Tal des Váh-Flusses unterhalb von Starý hrad ist einer der malerischsten Abschnitte des ganzen Landschaftsgebiets Pováží und bildet zugleich die Grenze zwischen den Gebirgsstöcken Malá Fatra und Veľká Fatra. Die Hänge schmückt das bunte Grün des Mischwalds, bestehend aus Nadel- und Laubbäumen, und auf den steilen Felsen thronen die Ruinen mittelalterlicher Burgen.

Strečno nad levým břehem řeky Váhu tvoří malebný protějšek Starhradu. Tento strážní hrad, budovaný od 14. do 16. stol., r. 1440 dobyl Jan Jiskra z Brandýsa pro krále Ladislava Pohrobka. R. 1678 hrad vyhořel a r. 1698 byl poboben. – Památník na sousedním vrchu Zvonici připomíná francouzské partyzány padlé r. 1944 a památník a muzeum na Polomu těžké boje 1. čs. armádního sboru v dubnu 1945.

Стречно на левом берегу Вага представляет собой своеобразное визави Старграда. Этот сторожевой замок, построенный в XIV—XVI вв. в 1678 г. сгорел, а в 1698 г. был разрушен. Неподдалеку стоит памятник французским партизанам, погибшим здесь в августе 1944 г.

Die Burgrüne Strečno am linken Ufer des Váh ist das Gegenstück zu Starhrad am rechten Flußufer. Diese Wachtburg, an der vom 14. bis zum 16. Jh. gebaut wurde, brannte i. J. 1678 nieder und wurde 1698 geschleift. Das ist unter anderem die Nähe berühmte Mahmal erinnert an die hier im August d. J. 1944 gefallenen französischen Partisanen.

Vrátna dolina patří k nejkrásnějším v chráněné krajinné oblasti Malá Fatra. Horský potok, ke kterému se přimyká úzká slivčička, se prodírá misty kaňonovým údolím, nad kterým se tyčí bělostné útesy vápencových skalisek. Svahy jsou zčásti porostlé bukovými smíšenými lesy, v nejvyšších polohách je pásmo křeleče.

Вратна долина является одним из наиболее красивых мест охраняемой зоны природы Малой Фатры. Горный поток, к которому точно примкнула горная тропинка, порой пробивается среди каньонов из белоснежных утесов известняковых скал.

Das Tal Vrátna dolina zählt zu den landschaftlich schönsten im ganzen Naturschutzgebiet Malá Fatra. Der Wildbach, dessen Lauf eine schmale Straße folgt, muß sich seinen Weg stellenweise durch einen Canon bahnen, der von steilaufragenden, graubraunen Kalksteinfelsen eingerahmt ist.

Z Veľkého Fatranského Kriváně (1709 m), dominujícího vrcholu Malé Fatry, je nádherný rozhled na táhle zaoblené hřbety Veľké Fatry a vzdálený hřebec Nízkých Tater. Na obouh svazích sousedního Chlebu svádějí životní boj s nepříznivými vlivy horského klimatu ostrůvkovitě porostlé křeleče, které jen obřížně osazují ploché kamenité suty.

С Велького Фатранского Кривания (1709 м), наиболее высокой вершины Малой Фатры, прекрасен видны вытянутые округлые хребты Большой Фатры и отдаленные хребты Низких Татр. На покатых склонах гор противопоставлено суровому горному климату островки низкорослой сосны.

Vom Veľký Fatranský Kriván (1709 m), dem beherrschenden Gipfel der Malá Fatra, bietet sich ein wunderschöner Ausblick auf die langgestreckten, abgeflachten Bergkämme der Veľká Fatra bis zu der entfernten Niederen Tatra hin. Die Knieholzinnseln an den Hängen unterhalb der Gipfellehne haben angesichts des rauhen Gebirgsklimas hart um ihr Leben zu kämpfen.

Nové Město nad Metují, městská památková rezervace (označované někdy podobně jako Střbro „český Betlém“), zaujímá mezi našimi městy zvláštní místo tím, že po požáru r. 1526 je Pernštejnové dali postavit na jedinou a dokonce průčelí se štíty, řezaná pro celé bloky, nerespektující ani parcelaci jednotlivých domů. V silně exponovaném panorámatu tvoří protilehlé dominanty zámek a kostel N. Trojice, oba ze 16. stol.

Новое Место-на-Метуде занимает особое место среди прочих городов в связи с тем, что после пожара 1526 года его владелец из рода Пернштейнов приказал восстановить его с типизированными фронтонами фасадов. Доминантой панорамы города являются костел и замок XVI века.

Nové Město nad Metují gehört eine Sonderstellung unter den tschechischen Städten, weil die Herren von Pernštejn, ihre Inhaber, die Stadt nach dem Brand vom Jahre 1526 auf einmal und mit typisierten Stirnfrenten wiedererrichten ließen. Das Panorama der Stadt wird von dem Schloß und der Kirche beherrscht, die beide aus dem 16. Jh. stammen.

Slavoňov si uchoval dřevěný roubený kostel, jakých bývalo ve východních Čechách více, než je postupně nahradily zděné stavby. Spolu se zvonici a roubenou márníci dle postavit sv. Jana Křt. malebnou skupinu. Ač pochází z r. 1553, strop ve střední části jeho trojlodí byl malován v r. 1705 a podle zvyku malíř kromě svého jména připsal jméno tehdejší rychtáře a další údaje. R. 1971 byl strop restaurován.

Славонев, местечко, в котором сохранился деревянный костел св. Иоанна Крестителя; таких костелов было немало в восточной части Чехии. Однако постепенно их вытеснили каменные постройки. Костел возведен в 1553 г., деревянный потолок центрального нефа (см. снимок) был разрисован в 1705 г.

In Slavoňov ist die Holzkirche Johannes des Täufers erhalten geblieben. Solcher Kirchen gab es in Ostböhmen mehrere, doch wurden sie nach und nach durch Bauten aus Mauerwerk ersetzt. Die dreischiffige Kirche stammt aus d. J. 1553 und die Holzdecke des Mittelschiffs (siehe Bild) wurde i. J. 1705 mit Malereien geschmückt.

Půvabné podhříbí pohraničních Orlických hor charakterizují četné lesíky, poličky, pastviny a luka s hojnými stromovými či keřovými remízky. Malebně rozptýlené chalupy jsou znakem zdravého sklobení lidské činnosti s přírodními prvky našich chráněných krajinných oblastí.

Для живописных предгорий пограничных Орlických гор типичны многочисленные рощи, поля, пастбища, с богатыми ремизами деревьев и кустарника. Декоративно разбросанные избы свидетельствуют о здоровом слиянии фактора человеческой деятельности и природы в заповедниках ЧССР.

Das reizvolle Vorland des Grenzgebirges Orlické hory ist durch eine Unzahl von Wäldchen, Feldern, Weiden und Wiesen und zahlreiche Schutzgehölze aus Bäumen oder Sträuchern charakterisiert. Die malerisch in der Landschaft verstreuten Häuschen können als Beispiel vernünftiger Verknüpfung der Tätigkeit des Menschen mit Elementen der Natur gelten.

Krkonoše jsou jedním národním parkem ČSR. Jejich oblé hřbety a vrcholy jsou charakteristické pro velmi staré pohorí. Protože nebyly souvisle zalesněny, mohly se zde udržet nejdolnější druhy arktické přírody, které se dnes vyskytují pouze za polárním kruhem. Drsné klimatické podmínky v nejvyšších polohách (nad 1200 m n. m.) omezují přirozený růst lesa. Jednotvárnou zeď zde ožívají výrazné skvrny hořce tolitovitého, sasanky narcisokvěté a jiných vzácných druhů této botanické pokladnice.

Крконоше это единственный национальный парк Чешской Социалистической Республики. Округлые хребты и вершины свойственны горам древнего происхождения. В связи с тем, что ледяной покров этих гор не был сплошным, здесь сохранились наиболее устойчивые виды арктической природы, которые в наше время можно увидеть лишь за полярным кругом.

Einziger Nationalpark in der Tschechischen Sozialistischen Republik ist das Riesengebirge (Krkonoše). Die abgeflachten Kämme und Gipfel deuten auf das große Alter des Gebirges hin. Da die Krkonoše nicht durchgehend vereist waren, blieben hier einige wetterbeständige Arten der arktischen Flora bestehen, die man heute sonst nur jenseits des Polarkreises findet.

Mrazivé víchlice a tíhu sněhové pokrývky v nejvyšších částech Krkonoš jsou schopni snájet jen nejdolnější jedinci. Jejich šiky s každým přibývajícím metrem nadmořské výšky slábnou a fidnou. Náš pohled zachycuje Čertův důl.

V nejvyšších oblastech Krkonoš ležící sněžné meteli a těžké sněžné pokrývky vydržují pouze nejvíce mrazuodolnější rostliny. Jejich počet s každým novým metrem nad úrovním moře zmenšuje se. Na snímku — Čertův důl.

Nur die frost- und winterbeständigen Repräsentanten der Pflanzenwelt können den eisigen Stürmen und der Last des Schnees in den höchstgelegenen Teilen des Krkonoše-Gebirges standhalten. Ihre Zahl schrumpft buchstäblich mit jedem Meter Seehöhe. Das schlägt sich auch in den Ortsbezeichnungen nieder, in denen das Wort Teufel wiederkehrt, wie z. B. Čertův důl (siehe Bild).

Z Krkonošovy zahrádky se otvírá podmanivý pohled na mohutný vrchol Sněžky, spadající příkrře Krkonošovou nahovnicí do Obřího dolu. Jeho stráně přitahují turisty, ale zejména botaniky. Vyskytuje se zde vzácný rozzář keřkovitý i daleko vzácnější druhy, které bychom marně hledali kdekoli na světě. Připomeňme alespoň jeřáb sudetský (roste ještě v Jeseníkách), zvoněk krkonošský a některé druhy jestřábníků.

Из Krkonošовой заградки (Сад Krkonoша) прекрасно видно могучую вершину горы Снежка, которая обрывается, по Krkonošовой nahovnici (Штангане Krkonoша) на отвесный обрыв. Склоны привлекают особое внимание ботаников: здесь растет вероника кустарниковая и еще более редкие растения.

Von Rübzahl's Garten (Krkonošova zahrádka) aus bietet sich ein überwältigender Ausblick auf den mächtigen Gipfel der Sněžka, die auf der Seite der Krkonošova nahovnice steil zum Obří důl abfällt. Ihre Abhänge ziehen insbesondere Botaniker an, da man hier den spärlich vorkommenden gelben Bergenzian und noch weit seltenere Pflanzenarten finden kann, die man anderswo in der Welt vergeblich suchen würde.

<p>Súľov Cliffs create a beautifully modelled rock amphitheatre of calcareous-dolomite conglomerates. On the jagged tops and in the deep gorges a lively mosaic is formed by various plant communities with a number of rare and protected types.</p>	<p>Les rochers de Súľov, de calcaire dolomitique, forment un vaste cirque délimité par des sommets abrupts et profondément entaillés. Leurs versants et leurs ravins ont accueilli des associations végétales très variées, comportant souvent des espèces rares et protégées.</p>	<p>Súľovské Skály (los Peñascos de Súľov) son formaciones calizas dolomíticas, que forman un anfiteatro rocoso de perfiles expresivos con sus hendiduras cúspides y sus profundos barrancos, en donde — en un abigarrado mosaico — crecen plantas de especies raras que están protegidas.</p>	132
<p>Trenčín is famous for its Roman inscription which in 179 A.D. was hewn from a rock by the troops of the Second Legion to mark their victory over the Quadi near Laugaritio. A royal district castle was later built here. Its ruins have been under repair since 1949, as can be seen from the entrance gate built in the 16th century on the road from town.</p>	<p>Trenčín est connu pour l'inscription sculptée en 179 dans un rocher par les soldats romains de la IIe légion en mémoire de leur victoire dans une bataille contre les Quades, près de Laugaritium. Les ruines du château royal, construit plus tard dans le site, sont depuis 1949 l'objet d'une reconstruction, comme en témoigne l'état actuel de cette porte-tour du XVIe siècle.</p>	<p>Trenčín es famoso por la inscripción en latín que esgrafiaron en 179 los soldados de la segunda legión romana en conmemoración de su victoria sobre los cuados en Laugaritio. Más tarde se edificó aquí un alcázar, cuyos restos son objeto de reconstrucción desde 1949 como lo muestra el portón que data del siglo XVI y en el que culmina el camino que venía de la ciudad.</p>	133
<p>The Váh Valley under Starý hrád Castle, one of the most picturesque sections of the Váh region, divides the Malá and Veľká Fatra Mountains. Its slopes are alive with the variegated green of mixed deciduous forests. On the top of steep, exposed cliffs are the ruins of mediaeval abpts.</p>	<p>La vallée dominée par le Château Vieux, site le plus pittoresque de tout le cours du Váh, sépare la Petite et la Grande Fatra. Au-dessous des sommets rocheux, ses pentes abruptes sont couvertes de belles forêts mixtes.</p>	<p>El valle del Váh con el Starý hrád, o Castillo Viejo, es uno de los lugares más pintorescos de esta región y constituye la línea divisoria entre el Pequeño Fatra y el Gran Fatra.</p>	134
<p>Strečno on the left bank of the Váh forms the counterpart to Starhrad Castle. This castle, built from the 14th to 16th centuries, burnt down in 1678 and was destroyed in 1698. The nearby memorial is dedicated to French partisans who fell here while fighting in August 1944.</p>	<p>Le château de Strečno qui surplombe sur son rocher la rive gauche du Váh, donne réplique par-dessus la rivière au Château Vieux. Edifié du XIVe au XVIe siècle pour servir de poste de guet, Strečno fut endommagé par un incendie en 1678, et rasé en 1698. Un monument élevé non loin de son enceinte perpétue la mémoire des partisans français morts à cet endroit en août 1944.</p>	<p>Strečno, castillo situado frente al Starhrad, se levanta en la margen izquierda del Váh. Este castillo custodiado edificado del siglo XIV al siglo XVI fue pasto de las llamas en 1678 y arrasado en 1698. Cerca de sus ruinas hay un monumento en memoria de los guerrilleros franceses caídos en este lugar en 1944.</p>	135
<p>Vrátna dolina is among the most beautiful Nature Reserves of the Malá Fatra Mountains. A mountain rivulet, bordered by a narrow road, works its way through a canyon valley over which loom white limestone cliffs.</p>	<p>La vallée Vrátna est une des plus belles de la réserve naturelle de la Petite Fatra. Un torrent que longe une route étroite s'enseaise dans les rochers calcaires d'une blancheur éblouissante, en formant par endroits des gorges particulièrement pittoresques.</p>	<p>El valle de Vrátna dolina figura entre los rincones más bellos del Pequeño Fatra. Un arroyo serrano, a cuya vera corre una trocha, se interna a través de valles y cañones rematados por blancos peñascos de rocas calizas.</p>	136
<p>From Veľký Fatranský Kriváň (1,709 m), towering over the Malá Fatra massif, there is a magnificent view of the contoured ridges of the Veľká Fatra chain and the more distant Lower Tatras. Islands of dwarf pine carry on a life and death struggle against the inclement weather on its rounded slopes.</p>	<p>Depuis le Veľký Kriváň (1709 m), le plus haut sommet de la Petite Fatra, on a une vue superbe sur les croupes arrondies de la Grande Fatra et sur la crête de la Basse Tatras, qui se dessine à l'horizon. Des formations d'arbrisseaux rabougris, accrochées à des pentes doucement modelées, luttent contre le rude climat.</p>	<p>Desde el pico del Gran Kriváň (1.709 m) en el Pequeño Fatra, se divisa una preciosa panorámica de las cumbres del Gran Fatra, y más lejos, la sierra del Pequeño Fatra. Sobre sus suaves pendientes vemos sólo pinos alpestres que libran aquí una lucha perenne por la supervivencia.</p>	137

Ačkoli jsou technická díla v krajině většinou spíše rušivým elementem, nepatří to o vodní nádrži, vybudované na soutoku Biely a Čiernej Oravy. Tato rozlehlá vodní plocha zabírá plochu 35 km² a poskytuje útočiště vodnímu ptactvu a přírodní rekreaci občanů. Rozkládá se v Oravské kotlině pod výběžky Oravské Magury.

Обычно крупные технические сооружения нарушают пейзаж, однако этого не скажешь об Оравской плотине, построенной при слиянии рек Бислой и Чирной Оравы. Поверхность водохранилища составляет 35 кв. км. Это место отдыха трудящихся и гнездовье водоплавающей птицы.

Werke der Technik stellen in der Landschaft im allgemeinen eher einen störenden Faktor dar. Nicht so im Falle der Orava-Talsperre oberhalb des Zusammenflusses der Biela Orava und der Čierna Orava. Der hier entstandene künstliche See nimmt eine Fläche von 35 km² ein und ist gleichermaßen natürliche Erholungsstätte der Menschen wie Zufluchtsort für die Wasservögel.

Oravský hrad, tyčící se na skále 112 m nad hladinou řeky Oravy, patří k oněm hradům, jejichž panoráma je stejně známé, jako neznámé. Vznikal postupně od druhé třetiny 13. století do r. 1611 (od r. 1370 byl župním hradem) a dodnes je patrná jeho horní, střední a dolní část. Hrad nyní hostí Oravské muzeum a při obnově od r. 1953 tu byly odkryty gotické a renesanční nástěnné malby.

Оравский замок на скале, достигающей 112 м над уровнем реки Орavy, возник постепенно с XIII в. по 1611 г. В замке находится сейчас Оравский музей. Во время реставрационных работ в 1953 году здесь была обнаружена готическая и ренессансная роспись.

Die Burg Orava thron auf einem steilen Felsen, der 112 m über den Wasserspiegel des Flusses Orava hinaufragt. Ihre Bauzeit erstreckte sich vom 13. Jh. bis z. J. 1611 und die einzelnen Etappen sind noch heute erkennbar. Bei den seit J. 1953 in Gang befindlichen Wiederherstellungsarbeiten wurden gotische und Renaissance-Wandmalereien freigelegt. Heute beherbergt die Burg das Museum des Orava-Gebietes.

Rozsochaté pásmo Západních Tater je vybudováno převážně žulami s krystalickými břidlicemi a nese výrazné stopy glaciální modelace. Náš pohled s vrcholu Volovec směrem k hřebenev cestě na Ostrý Roháč (2070 m) umožňuje i rozhled na velkolepé panoráma, jemuž dominují výrazné hřbety Vysokých Tater.

Членистая горная цепь Западных Татр отмечена следами ледниковой деятельности. Вид с вершины Воловец по направлению к дороге, ведущей на Острый Рогач (2070 м), представляет собой великолепную панораму, в которой доминируют выразительные горные хребты Високих Татр.

Die Zone des Westlichen Tatra-Gebirges (Západní Tatry) trägt ausgeprägte Spuren ihrer Modellierung durch die Eiszeit. Der Blick vom Gipfel des Volovec in Richtung des Kammwegs zum Ostrý Roháč (2070 m) eröffnet zugleich die Aussicht auf das von den steilen Gipfeln der Hohen Tatra (Vysoké Tatry) geformte großartige Panorama.

Juráfova tiesňava je jednou z nejvýznamnějších kaňonových strží Západních Tater. Prudce tekoucí potok se zde zhloubil ve velmi úzkou soustěku, kterou se proradí přes skalní prahy a drobné vodopády. Velmi členitá úbočí kaňonu zdobí výrazné skalní věžičky z dolomitických hornin.

Юраниев Тиснява — один из наиболее резких обрывов Западных Татр. Бурный поток протекает в узком ущелье, образуя пороги и водопады. Чрезвычайно členитый склон каñона украшают скалы-башенки из доломита.

Die Juráfova tiesňava genannte Schlucht ist wohl die wildeste in der ganzen Westlichen Tatra. Von dem ungestüm dahinehlenden Bach wurde eine enge Klamm ausgehöhlt, durch die er sich über Felsstufen und kleine Wasserfälle einen Weg bahnt. Über den reichgegliederten Wänden des Cañons thronen kleine Felstürme aus Dolomitgestein.

Jaskyňa Slobody, nekrásnější v systému Demänovských jaskýni, oplývá bohatou krápníkovou výzdobou různých barev a četnými jezírky. Nejznámější prostorami protéká podzemní říčka Demänovka, která byla hlavním činitelem utváření jaskynních prostor.

Пещера Свободы, наиболее красивая среди всех Деменовских пещер, отличается особым богатством разнообразных сталактитов и сталагмитов, а также подземных озер. На самом деле пещеры протекает река Деменовка — основной фактор в образовании пещеры.

Die Jaskyňa Slobody, schönste in der ganzen Höhlengruppe von Demänovo, bezaubert durch die überaus zahlreichen, in den mannigfaltigsten Farben gehaltenen Tropfsteingebilde, zu denen sich zahlreiche kleine unterirdische Seen gesellen. Die am tiefsten gelegenen Partien werden von dem unterirdischen Bach Demänovka durchflossen, der als stärkster Faktor bei der Entstehung der Höhlen anzusehen ist.

Ďumbier (2043 m) je nejen nejvyšším vrcholem Nizkých Tater, ale i významnou vysokohorskou přírodní rezervací, kterou tvoří hlavní hřeben a severní svahy této mohutné hory. Území je silně poznamenáno glaciální činností. V nejvyšších polohách se až do pozdního jara udržují sněhová pole. Za SNP roku 1944 došlo v prostoru Ďumbiera k těžkým bojům mezi partyzány a fašistickými okupanty.

Дюмбьер (2043 м), высочайшая вершина Низких Татр, является выдающимся высокогорным заповедником, который включает главный горный хребет и северные склоны этой горы. Во время Словацкого национального восстания в 1944 году в районе Дюмбьера происходили тяжелые бои между партизанами и фашистскими оккупантами.

Der Džumbier (2043 m) ist der höchste Gipfel des Gebirgszuges Niedere Tatra (Nizké Tatry) und ein bedeutendes Hochegebirgs-Naturschutzgebiet, in das der Hauptkamm und die Nordabhänge dieses mächtigen Gebirgszuges einbezogen wurden. Zur Zeit des Slowakischen Volksaufstands i. J. 1944 spielten sich im Bereich des Džumbier schwere Kämpfe zwischen den Partisanen und den faschistischen Okkupanten ab.

<p>Although, as a rule, technical constructions in a landscape are a disturbing element, this is not true of the Orava Dam, built at the confluence of the Biela and Cierna Orava Rivers. This large body of water covers an area of 35 sq. km.; it provides refuge for water fowl and forms a natural recreation spot for visitors.</p>	<p>Les grandes œuvres techniques de l'homme représentent souvent un élément discordant au milieu de la nature. Cette constatation n'est pas valable pour le barrage édifié sur le confluent de la Biela et de la Cierna Orava. Le lac qui occupe une surface de 35 km² constitue un abri idéal pour les oiseaux aquatiques et un admirable lieu de détente pour la population.</p>	<p>Las obras técnicas suelen ser un elemento perturbador en el paisaje. Sin embargo, esto no ocurre en el caso de la presa de Orava, construida en el lugar donde convergen el Orava Blanco y el Orava Negro. Este enorme embalse mide 35 Km² y ofrece esparcimiento al hombre y asilo a las aves acuáticas.</p>	<p>138</p>
<p>Orava Castle, standing on a cliff rising 112 m over the bed of the River Orava, was built between the 13th century and 1611, and this gradual process is evident even today. It now houses the Orava Museum; during renovation in 1953, Gothic and Renaissance wall paintings were discovered.</p>	<p>L'édification du château d'Orava, qui se dresse sur son rocher à 112 m au-dessus du niveau de la rivière, se prolongea du XIIIe siècle jusqu'en 1611. Une restauration entreprise en 1953 permit de découvrir, à l'intérieur, des peintures murales du gothique et de la Renaissance. Le château est occupé aujourd'hui par les collections du musée de l'Orava.</p>	<p>En un peñasco que se yergue a 112 m sobre la superficie del río Orava fue construido del siglo XIII hasta 1611 el castillo de Orava y los diferentes estratos de su edificación son visibles hasta nuestros días. Actualmente es sede del Museo Regional. En el curso de las obras de restauración se descubrieron en su interior pinturas murales góticas y renacentistas.</p>	<p>139</p>
<p>The asymmetrical Western Tatra range bears substantial traces of glacial modellation. This view from the top of Volovec follows the path leading to the ridge of Ostrý Roháč (2070 m) and also presents an imposing panorama dominated by the peaks of the High Tatras.</p>	<p>La chaîne accidentée de la Tatra Occidentale porte les traces profondes de l'érosion glaciaire. Depuis le sommet du Volovec, on découvre, au-delà du chemin de la crête qui mène à l'Ostrý Roháč (2070 m), le panorama grandiose dominé par la faite aiguë de la Haute Tatra.</p>	<p>La accidentada cadena del Tatra Occidental ofrece huellas visibles de modelación glacia. Desde el pico de Volovec nuestra vista alcanza hasta la senda que serpentea por las cumbres y lleva hasta el pico Ostrý Roháč (2070 m) y abarca el monumental panorama del Alto Tatra.</p>	<p>140</p>
<p>Juráňova tiesňava is one of the most impressive canyons of the Western Tatras. A swiftly flowing stream created a very narrow pass, making its way over rocky boulders and tiny waterfalls. The highly articulated sides of the canyon are decorated with little towers of dolomite rock.</p>	<p>Juráňova tiesňava est un des ravins les plus sauvages de la Tatra Occidentale. Un torrent rapide s'y enfonce dans la roche, en creusant des gorges très étroites et tombant en cascades. Les versants raides et accidentés du canyon s'ornent de tourelles dolomitiques.</p>	<p>El barranco Juráňova tiesňava es uno de los más escarpados y toruosos del Tatra Occidental. La corriente impetuosa del arroyo cortó aquí una garganta estrechísima formando minúsculas cataratas y abriendo paso por entre acantilados. Las paredes del tajo, ricamente articuladas, están ornamentadas por torrecillas de miné- rales dolomitas.</p>	<p>141</p>
<p>Sľoboda (Freedom) Cave, the loveliest in the Demänová cave system, is extremely rich in dripstone decorations of various colours and many tiny lakes. The underground rivulet Demänovka, the main factor in creating these caves, runs through the lowest chambers.</p>	<p>La grotte de la Liberté qui est la plus belle des grottes de Demänová, possède de magnifiques concrétions colorées et s'anime de petits lacs. Au fond coule la rivière souterraine de Demänovka qui est à l'origine de toutes les splendeurs de cette région karstique.</p>	<p>La Gruta de la Libertad, la más bella de las Cavernas de Demänová, abunda en estalactitas y estalagmitas del colorido más variado, así como en lagunas. Por las grutas más profundas corre el riachuelo subterráneo Demänovka, que fue el factor principal de la formación de estas cavernas.</p>	<p>142</p>
<p>Ďumbier (2043 m) is not only the highest peak of the Lower Tatras but also an outstanding Alpine Natural Reserve, consisting of the main ridge and the northern slope of this huge mountain. During the Slovak National Rising, in 1944, there was heavy fighting in and around Dumbier between partisans and the fascist occupiers.</p>	<p>Le Ďumbier (2043 m), le plus haut sommet de la Basse Tatra, constitue une réserve naturelle importante qui comprend sa crête et son versant nord. En 1944, lors de l'insurrection nationale slovaque, cette triste montagne fut le théâtre des combats acharnés entre les partisans et les nazis.</p>	<p>Dumbier (2043 m) es no sólo el pico más alto del Bajo Tatra, sino también una importante Zona Natural Protegida, formada por la cúspide y la vertiente septentrional de esta majestuosa montaña. Durante la Insurrección Nacional Eslovaca, en 1944, se libraron en Dumbier y en sus alrededores encarnizados combates entre los guerrilleros y los ocupantes fascistas.</p>	<p>143</p>

Nizke Tatry jsou rozsáhlé 92 km dlouhé horstvo, jehož osu tvoří granitový hřeben. Hlavní hřbet je modelován pleistocenními ledovci, které zde vytvořily širé kary, srázy, skalní kómy. Severně od tohoto hlavního hřebenu je mírně modelované pásmo budouvané vápence a dolomity. Náš snímek ukazuje horskou krajinu směrem k Prašivé a Tanečnici. V pozadí silueta Siné.

Низкие Татры представляет собой обширный горный массив, протянувшийся в длину на 92 км, ось которого является гранитный горный хребет. Основной хребет отмечен выразительной моделировкой плейстоценовых ледников, которые образовали здесь отвесные кары, крутые обрывы, скалистые печи. На снимке: горный пейзаж в районе вершин Праšива и Тане́чнице.

Die Niedere Tatra ist ein 92 km langer Gebirgszug, dessen Achse der aus Granit bestehende Kamm bildet. Der Hauptkamm wurde in markanter Weise von den Gletschern des Pleistozäns modelliert, unter deren Auswirkung sich hier steile Kare, jähe Abstürze und Felskamine herausbildeten. Auf dem Bild die Gebirgslandschaft in Richtung der Gipfel Prašiva und Tanečnica.

Typicky mírně modelovaná asi 16 km dlouhá Bocká dolina oděluje západní (dumbierskou) část Nizkých Tater od východní (kralovohorské). Udolím kdysi hornických obcí — dobývalo se tu i zlato — protéká meandrující potok Bocianka a pokračuje západně k Bocianskému sedlu.

Во́зка долина разделяет западную и восточную часть Низких Татр. Долина тянется на расстоянии 16 км и отличается мягкой моделировкой. Здесь когда-то были горячие пески, добывалось даже золото и до сих пор течет поток Восанка, образующий меандр.

Das typisch sanft gewellte, etwa 16 km lange Tal Bocká dolina scheidet den westlichen Teil der Niederen Tatra von dem östlichen. Die Dörfer zu beiden Seiten der sich gemächlich dahinschlängelnden Bocianka waren früher Bergarbeitersiedlungen; u.a. wurde hier auch Gold gefördert.

Okno v masívu Ohnište je pozoruhodná 20 m vysoká skalní brána, nejvyšší ve vápencových horninách Nizkých Tater. Vznikla vyzvětráním méně odolných hornin. Z jejího oblouku se otevírá široký pohled do okolí. Samotné Ohnište, čtený dolomiticko-vápencový masív se smíšenými porosty a bohatou květenou je státní přírodní rezervací.

Okno в массиве Огниште образуют своеобразные 20-ти метровые скалистые «ворота», наиболее высокое известняковое образование Низких Татр. Ворота возникли в результате выветривания. Из арки ворот открывается широкий вид окрестностей.

Das 20 m hohe Felsentor Okno im Gebirgsmassiv Ohnište ist das höchst derartige Gebilde in der Kalksteinterrain der Niederen Tatra. Es entstand durch Verwitterung der weniger beständigen Gesteine. Vom Torbogen bietet sich ein weiter Rundblick auf die Umgebung.

Kriváň (2694 m), jeden z nejméněších vrcholů západní části Vysokých Tater, má charakteristický, nezaměnitelný tvar, který se stal symbolem existence a svobody v době národnostního útlaku slovenského národa. Stal se tehdy cílem tzv. národních vycházek, z nichž první se uskutečnila 16. VIII. 1841 za účasti I. Štúra a M. M. Hodži.

Крива́нь (2694 м), одна из наиболее известных вершин западной части Високих Татр, неповторимая по своей форме. Эта гора стала символом независимого существования и свободы слова́цкого народа в период национального угнетения.

Der Kriváň (2694 m) ist wohl der bekannteste Gipfel in der westlichen Hohen Tatra (Vysoké Tatry). Dank seiner einmaligen Gestalt wurde er in den Zeiten der nationalen Unterdrückung zum Symbol der Existenz und Freiheit der slowakischen Nation.

Štrbské pleso leží ve výšce 1350 m a je s Mlynickou dolinou střediskem zejména lyžařských disciplín ve Vysokých Tatrách. Toto velmi zraje a navštěvované pleso patří k morénovému typu glaciálních jezer. Dosahuje hloubky až 18 m a velikosti 16,4 ha.

Штрбске плесо (озеро) расположено на высоте 1350 м и наряду с Млынской долиной является центром горнолыжного спорта в Високих Татрах. Это чрезвычайно популярное озеро относится к моренному типу ледниковых озер. Глубина озера достигает 18 м, его площадь — 16,4 га.

Der Hochgebirgssee Štrbské pleso liegt in 1350 m Höhe und bildet zusammen mit dem Tal Mlynická dolina ein Wintersportareal, namentlich für den Schisport. Dieser wohlbekannte und oftbesuchte See ist dem Morärentyp der glazialen Seen zuzurechnen. Er hat eine Ausdehnung von 16,4 ha und die Tiefe beträgt bis zu 18 m.

Gerlachovský štít, vysoký 2655 m, je nejvyšší hora Vysokých Tater a celých Karpat. Jeho skalnatý vrcholak vystupující ze sněžného příkrovu připomíná arktické nunataky a vydává svědectví o dávnych glaciálních dobách.

Герлах (2655 м), высочайшая гора горных массивов Високие Татры и Карпаты. Скалистая вершина этой горы, выступающая из снежного покрова, напоминает пики айсбергов. Она является наглядным свидетелем древнего ледникового периода.

Der Berggipfel Gerlachovský štít (2655 m) ist der höchste in der Hohen Tatra und in den ganzen Karpaten. Die felsige, aus dem Schnee aufragende Spitze erinnert an einen arktischen Nunatak und legt Zeugnis ab von den Einwirkungen der Eiszeit.

The Lower Tatra Mountains are 92 km long, and their axis is formed by a granite ridge. The main ridge has been sedulously modelled by pleistocene glaciers which created steep cirques, scarp, and rock chimneys. Here is a view of the mountain scenery looking towards Prašivá and Tanečnica.

La Basse Tatra forme une chaîne longue de 92 kilomètres. La crête principale, granitique, est modelée par les glaciers, dont l'action explique ses versants raides et ses crevasse. Notre cliché montre la chaîne est avec les sommets de la Prašivá et de la Tanečnica.

El Bajo Tatra es una prolongada cordillera de 92 Km de extensión, cuyo eje lo forma una sierra granítica. La cresta principal fue profundamente erosionada por los glaciares del Pleistoceno, que dejaron aquí precipicios, despenaderos y mesas. En la foto: el paisaje del Bajo Tatra cerca de los Montes Prašivá y Tanečnica.

144

The typical mildly undulating Bocká Valley, about 16 km long, divides the western and eastern parts of the Lower Tatras. The valley was a one-time mining community—even gold was mined here—through which the Bocianka stream meanders.

La paisible vallée de Boca, d'une longueur de 16 km environ, sépare la chaîne ouest et la chaîne est de la Basse Tatra. Au fond de la vallée coule en méandres le ruisseau de Bocianka et se blottissent des villages jadis miniers.

Los pintorescos meandros del riachuelo Bocianka forman una vega de 16 Km conformada de una manera muy singular, a la cual se le da el nombre de Bocká Dolina. Este valle constituye la línea divisoria entre la parte occidental del Bajo Tatra y su parte occidental del Bajo Tatra y su parte oriental.

145

The Window in the Ohnište massif is a remarkable 20 m tall rock gate, the highest in the limestone rock of the Lower Tatras. It came into being through the weathering out of less resilient rock. There is a grand view of the countryside from its arch.

Une vue admirable s'ouvre à travers une porte rupestre haute de 20 m, creusée par l'érosion éolienne dans la roche calcaire du massif de l'Ohnište, en Basse Tatra.

La Ventana, en el macizo de Ohnište, es un arco de 20 m de altura, el más alto de las rocas calizas del Bajo Tatra. Se formó por efecto de la desintegración de minerales suaves. Desde su arco se ofrece a la vista un precioso panorama sobre los alrededores.

146

Kriván (2694 m), one of the best known peaks of the western High Tatras, with its characteristic, immutable shape, has become the symbol of the existence and freedom of the Slovak nation in times of national oppression.

La silhouette du Kriván (2694 m), un des sommets les plus caractéristiques de la chaîne occidentale de la Haute Tatra, est devenue pour la nation slovaque au temps de son asservissement un symbole de liberté.

Kriván (2694 m) es uno de los picos más conocidos del Alto Tatra. Su característica e inconfundible silueta fue el símbolo de la existencia y libertad de la nación eslovaca en la época de la opresión nacional.

147

Štrbské pleso lies 1350 m above sea level and together with the Mlynická Valley is a centre of skiing disciplines, in particular, in the High Tatras. This very popular and frequently visited spot is of the moraine type of glacial lakes. It reaches a depth of 18 m and covers an area of 16.4 hectares.

Le lac de Štrbské pleso, situé à une hauteur de 1350 m, est avec la vallée de Mlynická dolina le centre des sports d'hiver le plus renommé en Haute Tatra. C'est un lac morainien d'une surface de 16,4 hectares et profond de 18 mètres.

Štrbské Pleso (el Lago de Štrba) está situado a 1350 metros sobre el nivel del mar. Junto con el valle de Mlynická Dolina es un centro deportivo; ahí se llevan a cabo competiciones en las diferentes disciplinas de esquí del Alto Tatra. Este famoso y muy concurrido lago pertenece al grupo de lagos glaciares con morrena. Llega a tener hasta 18 metros de profundidad y su superficie abarca 16,4 hectáreas.

148

Gerlach (2655 m) is the highest mountain of the High Tatras and the whole Carpathians. Its rocky peak rises from a snow-covered blanket reminiscent of Arctic nunataks, confirming its glacial origin of long ago.

Le Gerlachovský štít (2655 m) est la plus haute montagne à la fois de la Haute Tatra et de l'ensemble des Carpathes. Son sommet rocheux qui apparaît parmi les langues de neige semble un rappel des époques glaciaires.

Gerlachovský štít (el Pico de Gerlach), de 2655 metros, es el pico más alto del Alto Tatra y de los Cárpatos. Su creston rocoso sobresale de la masa de neviza recordando los nunataks groenlandianos y testimoniando las épocas glaciares.

149

Litorové pleso, jedno z mnoha glaciálních jezer Vysokých Tatr, leží ve výšce 1863 metrů ve stejnojmenné kotlině pod severními srázy Litorového štítu (2423 m). Jméno získalo podle litoru (délh větší, Archangelica officinalis), který se tu hojně vyskytuje. Pochurně ticho míst občas naruší let orla skáňního nebo kamen uvolněný přcházejícím stádem kamzíků.

Литворове плесо, одно из ледниковых озер Високих Татр, лежит на высоте 1863 м в одноименной котловине под северными склонами Литворового пика (2423 м). Мрачную тишину и неподвижность этих мест время от времени нарушает полет орла или же звук осыпающихся под копытами серы камней.

Einer der vielen glazialen Seen in der Hohen Tatra heißt Litorové pleso und liegt in einer Höhe von 1863 m in dem gleichnamigen Gebirgskessel unterhalb der steilen Nordwand des Litorový štít (2423 m). Die düstere Stille des Ortes wird zuweilen vom Flügelschlag eines Steinadlers oder durch Steinschlag unterbrochen, ausgelöst von einem Rudel flüchtender Gemsen.

Ždiar pod Tatrami patří k nejrodopisně pozoruhodným místům nejen pro bohaté a pestré lidové kroje, ale především pro typickou dřevěnou, zčásti malovanou architekturu. Tvoří ji řadové stavení uzavřené dvorce na úzkých dlouhých pozemcích. Do obytné stavení bez komínů se vstupuje neopoutnou síní, za níž následují světnice (často se jménem stavebníka vyznačené do trámu) a komora.

Ждiар-под-Татрами славится не только местными красочными национальными костюмами, но и типичной деревянной архитектурой, частично расписанной. Постройки представляют собой своеобразно закрытые дома без дымоходов, расположенные на узких и длинных участках земли. В каждом таком доме насчитывается три помещения.

Die am Fuß der Hohen Tatra gelegene Ortschaft Ždiar bezaubert nicht allein durch bunte Volkstrachten, sondern noch mehr durch ihre Typischen, zum Teil bemalten Holzhäuser. Diese stellen geschlossene, zu Reihen geformte Gehöfte auf schmalen Parzellen dar. Das Wohngebäude besteht aus drei Räumen und entbehrt des Schornsteins.

Ze Spáiské kotliny se monumentálně zdvíhají kotelnyé velehorý — Vysoké Tatry. Jejich rozervané štíty mají komplikovanou geologickou stavbu, vynikající geomorfologii, vyskytují se zde pýrozezné lesní porosty a nepřerébné množství vzácných, bu unikátních rostlinných i živočišných druhů. Pro svoji jedinečnost a vysoký přírodovědný i vodohospodářský význam byly prohlášeny již v roce 1948 za první československý národní park.

От Спишские котловины вздымаются звishяи горные хребты Високих Татр, первый чехословацкий национальный парк. Их пики отличаются мематальной геоморфологией, здесь множество лесов и уникальных растений и животных.

Aus dem Spáiská kotlina-Talkesse steigt monumental das tschechoslowakische Hochgebirge, die Hohe Tatra, empor. Sie ist der erste tschechoslowakische Naturpark und ihre Gipfel zeichnen sich durch eine bemerkenswerte Geomorphologie aus. Natürlich gewachsene Waldbestände bedecken die Hänge und in Flora wie Fauna sind zahlreiche seltene Arten vertreten.

Pienniny, nejmenší, třetí národní park Československa vznikl na pomezí ČSSR a PLR v roce 1967. Tvoří brodolové pásmo budované převážně vápenci. Nejvyšší vrchol — Trzy Korony — leží již v Polsku. Pienniny se vyznačují výrazným geomorfologickým reliéfem poměrně úzké soutěsky provrané řekou Dunajcem a výrazným bohatstvím unikátních druhů rostlin a živočichů (např. koprceřina Zawadzského, husenik piennický aj.).

Пиеннины, самый малый национальный парк на границе между ЧССР и ГНР, представляет собой зону фационических утесов сложным образом из известняка. Узкие ущелья Пиеннин отличаются выразительным геоморфологическим рельефом, фактором в образовании которого была и река Дунаец. Здесь встречаются многочисленные уникальные виды растений и животных.

Der kleinste Nationalpark der Tschechoslowakei — die Pienniny — zieht sich an der Grenze zwischen der ČSSR und der Polnischen Volksrepublik hin. Die relativ enge Klamm des Dunajec-Durchbruchs gibt den Pienniny ein ausdrucksvolles geomorphologisches Relief. Darüberhinaus zeichnen sie sich durch einen großen Reichtum an seltenen Pflanzen und Tieren aus.

Výborná svým kostelkem sv. Vorský připomíná v mnohém Koči u Chrudimě. Ani zde gotická architektura ze 14. stol. netvoří nejvýznamnější část. Mimořádný dojem vytváří pozdější dřevěné malované vybavení interiéru, strop ze 16.–17. stol. na dvou vyřezávaných sloupcích a dvoupoutavá křochu z 1. pol. 17. stol. s výjevy ze života Kristova dola a s postavami apoštolů v horním patře.

Выборна, местечко с костелом св. Воршыля (Урсулья) во многом напоминает Кочи близ Хрудима (см. сноска на стр. 44). Здесь также готическая архитектура XIV века уступает на второй план по сравнению с более поздним деревянным расписанным утешством интерьера. Внимание заслуживают потолки XVI—XVII вв. на двух столбах и хоры, датируемые первой половиной XVII в.

Die Gemeinde Výborná mit ihrem der hl. Ursula geweihten Kirchlein hat viel mit der Ortschaft Koči bei Chrudim (Siehe Bild auf S. 44) gemein. Ebenso wird dort wird auch der gotische Baustil aus dem 14. Jh. zurückgedrängt durch die aus späterer Zeit stammende Ausstattung des Interieurs mit Holzmalerien, ferner durch die von zwei Pfeilern abgestützte Decke aus dem 16.–17. Jh.

Bardejov, městská památková rezervace s dochovanou středověkou parcelací, zástavbou a pozdně gotickým opevněním, bývá v podrobně nebo v modelu uváděn jako příklad gotického města. Jeho stávaní pozdně gotická, renesančně doplněná radnice z l. 1505–1509 na náměstí je věnována Saríšskému muzeu a unikátní památkou je také kostel sv. Jiljí z 15. stol. (vzadu) se svými jedinečnými křídlovými gotickými oltáři.

Бардейов, город-заповедник, сохранил древнюю планировку, укрепления и готическо-ренессансную ратушу (1505–1509), в которой сейчас находится Шаршский музей. В костеле св. Яилы (Эгидия), возведенном в XV в. (на заднем плане), заслуживают внимания одиннадцать готических алтарей.

Die unter Denkmalschutz stehende Stadt Bardejov hat sich ihren ursprünglichen Grundriß bewahrt; auch die Befestigungswerke und das spätgotische Rathaus aus d. J. 1505–1509 mit Zubauten im Renaissancestil sind erhalten geblieben. Heute beherbergt es das Museum des Saris-Gebietes. In der St.-Agidius-Kirche (Hintergrund) aus dem 15. Jh. bewundert man die 11 gotischen Altäre.

Litvorové pleso, one of many glacial lakes of the High Tatras, lies 1,863 m above sea level in a cauldron of the same name under the northern scarps of Litvorový Peak (2,423 m). The eerie silence is broken occasionally by the flight of a golden eagle or falling stones, loosened by a fleeing herd of chamois.

Le Litvorové pleso, un des nombreux lacs de surcreusement glaciaire de la Haute Tatras, est situé à une altitude de 1 863 m dans un bassin du même nom, au pied du versant nord du Litvorovský štít (2 423 m). Le silence de ce lieu désert n'est troublé que par le vol d'un aigle ou une pierre qui roule sous les sabots d'un troupeau de chamois en fuite.

Litvorové Pleso, uno de los numerosos lagos glaciares del Alto Tatra, está situado a una altitud de 1.863 metros sobre el nivel del mar, en el seno de la hondonada al pie de la vertiente septentrional del pico Litvorový štít (2423 m). El silencio sobrecogedor de estos parajes sólo de vez en cuando se ve interrumpido por el vuelo de una águila real o el despeñarse de una piedra que se desprende cuando las asustadas gamuzas huyen.

150

Ždiar under the Tatras is remarkable not just for its colourful costumes but mainly for its typical wooden, and often painted, architecture. The houses here are built on a very narrow, long strip of land enclosing the yard on all sides; the three-room house has no chimney.

Ždiar, commune au pied des Tatras, est célèbre pour le beau costume populaire de ses habitants et, surtout pour son architecture. Ses maisons en bois, en partie peint, sont à cour fermée, disposées en rangées sur des lotissements longs et étroits. L'habitation comporte trois pièces, sans cheminée.

Ždiar, al pie del Tatra, es digno de ser conocido no solamente por los abigarrados trajes folklóricos, sino ante todo por su típica arquitectura urbana acabada en madera policromada. Las fincas están dispuestas en angostas y largas parcelas cerradas y las casas, sin chimenea, constan de tres habitaciones.

151

The Spiš cauldron provides a view of Czechoslovakia's monumental mountains—the High Tatras—that form the first Czechoslovak National Park. Its jagged peaks have an outstanding geomorphological composition; in these parts natural forest flora can be found along with countless varieties of rare, one could even say unique, plants and animal types.

Les versants accidentés de la Haute Tatra s'élevaient à pic depuis le bassin de Spiš. Présentant un grand intérêt géomorphologique, couverte de forêts et abritant de nombreuses espèces végétales et animales rares ou même uniques, la chaîne de la Haute Tatra constitue un parc national qui est par son importance le premier en Tchécoslovaquie.

Vista desde la hondonada del Spiš, la sierra del Alto Tatra, el mayor macizo montañoso y Parque Nacional checoslovaco, se yergue majestuosa. Sus cumbres cortadas a pico ostentan una orografía magnífica. Están cubiertas de una vegetación silvestre constituida por tupidos bosques y una inmensa variedad de especies raras, y hasta exclusivas, de la flora y de la fauna.

152 • 153

Pieniny, the smallest National Park of Czechoslovakia, on the border between the CSSR and the Polish People's Republic, forms a klippen zone mainly of limestone. The Pieniny mountains are characterized by the outstanding geomorphological relief of fairly narrow passes cut through by the River Dunajec and the exceptional richness of unique types of flora and fauna.

Les Pieniny, chaîne calcaire aux confins de la Tchécoslovaquie et de la Pologne, ne furent classés que récemment en parc national. De relief très accidenté et coupés par les gorges du Dunajec, ils abritent de nombreuses espèces végétales et animales rares.

Pieniny, el Parque Nacional checoslovaco de más reciente formación constituye la frontera entre la República Socialista de Checoslovaquia y la República Popular de Polonia. Consiste de una cadena de montañas de escarpadas vertientes calizas que se caracterizan por el pronunciado relieve orográfico de una estrecha garganta abierta por la corriente del Dunajec.

154

Výborná with its little Church of St Ursula is reminiscent in many ways of Kočín near Chrudim (see photo on p. 44). Here, too, even more impressive than the 14th-century Gothic architecture is the later wooden painted interior, the 16th and 17th-century ceiling resting on two columns and the second-story choir loft dating from the first half of the 17th century.

L'église Sainte-Ursule à Výborná fait penser à l'église de Kočín près de Chrudim (voir cliché p. 44). C'est la même sobre architecture gothique du XIVe siècle qui sert de cadre à un aménagement postérieur plus riche en bois peint: un plafond reposant sur deux colonnes des XVIe–XVIIe siècles et une tribune de la première moitié du XVIIe siècle.

La pequeña iglesia de Santa Ursula, en la aldea eslovaca de Výborná, se parece a la iglesia de Kočín (pág. 44). Los tableros de la decoración interior acabados en madera policromada, al igual que el artesonado sostenido por dos columnas, son posteriores y proceden de los siglos XVI y XVII. El coro — de dos plantas — data de la primera mitad del siglo XVII.

155

Bardejov, a National Historic Town, has retained its old ground plan, fortifications and Late Gothic town hall from 1505–1509, with added Renaissance elements. It is now the Šariš Museum. The Church of St Giles, 15th century (in the background) surprises visitors with its eleven Gothic altars.

Bardejov, ville classée monument historique, a conservé son plan primitif, ses remparts et son hôtel de ville du gothique tardif, modifié dans le style de la Renaissance en 1505–1509, qui renferme aujourd'hui le Musée du Šariš. L'église Saint-Gilles du XVe siècle (à l'arrière-plan) se fait remarquer par ses onze autels gothiques.

Bardejov, ciudad de interés histórico-artístico, conserva hasta hoy la traza de la antigua ciudad, sus fortificaciones y su ayuntamiento construido de 1505 a 1509 en gótico tardío con elementos renacentistas, hoy museo de la región de Šariš. En la iglesia de San Egidio, del siglo XV (al fondo), nos maravillarán once altares góticos.

156

Kežmarok je další městská památková rezervace. Město se vyvinulo ze tří starších osad a střed jedné z nich můžeme tušit v areálu pozdně gotického kostela sv. Kříže, k němuž kromě protestantské školy z r. 1536 patří renesanční zvonice z r. 1586–1591 s attikou a drobnými štíty, typická pro spíšská města. Stavěl ji mistr mlstí Materer a iniciálami H. B. se označil autor sgrafit.

Kežмарок это город-заповедник, возникший на месте трех древних поселений. В центре находится костел св. Креста в стиле поздней готики с ренессансной колокольней [1586–1591], завершенной аттикой с мелкими щипцами и сграфито, что является типичным для спышского города.

Ein anderes städtisches Denkmalschutzgebiet ist Kežmarok. Den Mittelpunkt der Stadt bildet die Heilige-Kreuz-Kirche mit einem Renaissance-Glockenturm aus d. J. 1586–1591. Abgeschlossen durch eine Attika und mit kleinen Giebeln sowie Sgraffitos ausgestattet, ist dieses Bauwerk für die Städte des Spis-Gebietes typisch.

Levoča je rovněž městskou památkovou rezervací. Nad její opevnění, město a radnici vyniká hlavní oltář ve farním kostele sv. Jakuba, dílo mistra Pavla z Levoče z r. 1508–1517, svými rozměry, výškou 18,6 m a šířkou 6 m, největší dřevěný gotický oltář na světě. Sřed archy vyplňují sochy sv. Jakuba, Madony a sv. Jana Ev. a k životu obou světců se vztahují scény na křídlech; v predele je řezba Poslední večeře.

Levoča это также город-заповедник. По своему значению укрепление, дома и ратушу этого города затмевает главный алтарь в храме св. Якуба, созданный мастером Павлом Левочским в 1508–1517 гг. По своим размерам (высота — 18,6 м, ширина — 6 м) этот деревянный готический алтарь считается самым большим в мире.

Auch die Stadt Levoča ist Denkmalschutzgebiet. Wie schenswert auch ihre Befestigungen, ihre Häuser und ihr Rathaus sein mögen, werden sie dennoch von dem Hauptaltar in der Pfarrkirche des hl. Jakob noch weit übertroffen. Ein Werk Meister Pavels von Levoča aus den Jahren 1508–1517, ist der Altar mit seiner Höhe von 18,6 m und seiner Breite von 6 m der größte gotische Holzaltar in der ganzen Welt.

Spíšský hrad, středisko župy a místo obávaného pobytu uherských králů, který dobyl Matúš Čák Trenčianský po krále Vláclava III., znají českí návštěvníci především jako sídlo jednoho z velitelů Bratrstva, Petra Axamita z Lidčovic v l. 1443–1453. Hrad, jehož jádro tvoří pozdně románský palác a věž, byl budován až do 17. stol. Je největší v Československu a z nejrozsáhlejších hradů střední Evropy.

Spíšский замок, центр административного округа — жупы, в прошлом принадлежал венгерским королям и они его время от времени посещали. Ядро замка образует позднероманский дворец с башней. Замок постепенно расширялся и сегодня он считается крупнейшим замком в Чехословакии и одним из наиболее обширных в Центральной Европе.

Die Burg Spišský hrad war während des Mittelalters das Gaus- und zeitweilige Residenz ihrer Eigentümer, der ungarischen Könige. Als Kern der Burg ist der spätgotische Palast mit Turm anzusehen. Spätere Zubauten machten die Burg zur größten auf dem Gebiet der heutigen Tschechoslowakei und darüber hinaus zu einer der weiträumigsten in ganz Mitteleuropa.

Rezervaci Veký a Malý Sokol ve Slovenském raji tvoří 300 m hluboký kaňon s příkrými skalními stěnami porostlými původními smíšenými lesy. Jednou z jeho nejzajímavějších partií je Závojový vodopád, který se řítí zpeřnými vodami z výše několika desítek metrů.

Вельки и Малы Сокол это заповедник представляющий собой каньон трехсотметровой глубины. Его скалисте отроги покрыты смешанными лесами. Одной из наиболее интересных частей этого заповедника является Завойовый водопад, который обрушивает свои бурлящие воды с высоты нескольких десятков метров.

Das Naturschutzgebiet Veký a Malý Sokol umfaßt einen 300 m tiefen Cañon, dessen steile Felswände mit originärem Mischwald bestanden sind. Einer der interessantesten Abschnitte ist der sog. Schleierwasserfall (Závojový vodopád), über den die schäumenden Wasser des Baches Dutzende Meter tief hinabstürzen.

Ihla a Kazateľnica patří k četným výrazným vápencovým skaliskům v rezervaci Príelom Hornádú a chráněné krajinné oblasti Slovenský raj. Příkré svahy i dno až 200 metrů hlubokého kaňonu, který zde vyhloubil Hornád, jsou porostlé smíšenými porosty borovice, jedle, modřinu, buku a tisů.

Игла и Казательница относятся к числу многочисленных известняковых скалообразований в заповеднике Приелом Горнаду в Словацком Рае. Крутые склоны и дно двухсотметрового каньона, где протекает река Горнад, покрыты зарослями сосны, ели, лиственницы, бука и тиса.

Ihla und Kazateľnica gehören zu den zahlreichen Kalksteingebilden des Hornád-Durchbruchs in dem Naturschutzgebiet Slovenský raj (slowakisches Paradies). Die steilen Hänge und die Talsohle des bis zu 200 m tiefen Cañons sind mit Mischwald bestanden, vorwiegend Kiefernen, Tannen, Lärchen, Buchen und Eiben.

Rimavská Baňa si uchovala jeden z oněch hrazených kostelů, v jejichž renesančních proturenských opevněních spatřoval Alois Jirášek hrady z dob Bratrstva. Kostel, dnes evangelický, původem pozdně románský (z té doby je i část křtitelnice) byl goticky přestavován a vyzdoben v polovině a na konci 14. stol. nástěnnými malbami; křuchta v lodí je z r. 1726 a strop z r. 1783.

Rimavská Banya slavится своим ныне евангелическим костолом с ренессансным укреплением, защищающим от турецких набегов. Костел возник в позднероманскую эпоху (сохранилась часть купели с этого времени, перестраивался в эпоху готики, а распан был в XIV в. Неф дополнен хорами [1726], а пологок относится к 1783 г.

In der mittelslowakischen Stadt Rimavská Baňa hat sich die ursprüngliche spätromanische Kirche mit Renaissance-Befestigungswerken gegen die Türken erhalten (aus der gleichen Zeit stammt auch ein Teil des Taufbeckens). Die Kirche wurde im Laufe des 14. Jh. gotisch umgebaut und mit Malereien ausgeschmückt. Das Kirchenschiff wird durch den Chor aus d. J. 1726 und die Decke aus d. J. 1783 vervollständigt.

Kežmarok is another National Historic Town. It is the result of three older communities and the centre of one of them is the Church of the Holy Rood with its Renaissance belfry from 1586—1591, typical of Spiš towns whose attics have small gables and sgraffiti.

Kežmarok, une autre ville classée monument historique, avait englobé trois communes plus anciennes. Au centre de l'une d'entre elles s'élève l'église de la Sainte-Croix avec un clocher isolé de 1586—1591 qui, par son couronnement et par ses sgraffites, est typique des villes du Spiš.

Kežmarok, otra de las ciudades eslovacas de interés histórico-artístico, resultado de la fusión de tres poblaciones originales. En el centro de una de ellas está la iglesia de la Santa Cruz con su campanario renacentista construido de 1586 a 1591 y que es típico de las ciudades de la región de Spiš por su coronamiento almenado y esgrafiado.

157

Levoča is also a National Historic Town. Even more important than its fortifications, houses and town hall, is the main altar of the Parish Church of St James, the work of Master Pavol de Levoča in 1508—1517. It is 18.6 m high and 6 m long, making it the largest wooden Gothic altar in the world.

Levoča, à son tour ville classée monument historique, a conservé ses remparts, ses vieilles maisons et son hôtel de ville gothique, reconstruit à la Renaissance. Elle est célèbre pour le retable du maître-autel de son église Saint-Jacques, œuvre de Maître Paul de Levoča de 1508—1517, qui, par ses dimensions de 18,6 m sur 6 m représente le plus grand retable gothique sculpté en bois du monde.

También Levoča es ciudad de interés histórico-artístico. Posee fortificaciones, casas y un ayuntamiento interesantes; pero es famosa, sobre todo, por el altar mayor de la iglesia de Santiago, obra del maestro Pablo de Levoča, de 1508 a 1517, que por sus dimensiones (18,6 m de altura y 6 m de ancho), es el retablo gótico tallado en madera más grande del mundo.

158

Spiš Castle, a district centre, was visited from time to time by the Kings of Hungary to whom it belonged. Its core consists of a Late Romanesque palace with a tower. Through later expansion it became the largest castle in Czechoslovakia and one of the biggest in Central Europe.

Le château de Spiš appartenait jadis au roi de Hongrie qui venait de temps à autre y séjourner. Son noyau consiste en un palais roman armé d'une tour, qui devait s'entourer au cours des âges de nouveaux bâtiments et de nouvelles enceintes. C'est aujourd'hui le château le plus grand de Tchécoslovaquie et l'un des plus grands d'Europe centrale.

El castillo de Spiš fue antaño residencia temporal de los reyes húngaros, a quienes pertenecía. Su núcleo está formado por un palacio de estilo romano tardío con una torre. Con el correr de los tiempos este castillo se fue agrandando hasta convertirse en el mayor de Checoslovaquia y uno de los más grandes de Europa Central.

159

The Vefký and Malý Sokol Reserve consists of a 300 m deep canyon with steep rocky walls overgrown with what were originally mixed forests. One of its most interesting sections is the Veil (Závojevý) Waterfall, whose foamy waters drop from a height of several dozen metres.

La réserve naturelle de Vefký et de Malý Sokol comprend un canyon profond de 300 mètres, dont les versants raides et rocheux sont couverts de forêts mixtes. Une chute haute de plusieurs dizaines de mètres, dite chute des Voiles, en constitue le plus grand attrait touristique.

Un cañón de 300 m de profundidad, con paredes rocosas de perfil abrupto y cubiertos de tupidos bosques constituyen la reservación del Gran Sokol y el Pequeño Sokol. Uno de sus rincones más pintorescos es la Cascada del Velo, cuyas espumosas aguas caen de una altura de varias decenas de metros.

160

Ihla and Kazateľnica are among the many important limestone cliffs in the Prielom Hornád Reserve of the Slovak Paradise (Slovenský raj) area. The steep slopes and bed of the 200-metre River Hornád canyon are covered with thickets of pine, fir, larch, oak and yew trees.

L'Ihla et la Kazateľnica sont deux rochers calcaires de la réserve naturelle Prielom Hornádu dans le Paradis de Slovaquie. Les pentes abruptes et le fond de ce canyon formé par le Hornád qui atteint jusqu'à 200 m de profondeur, sont peuplés de pins, de sapins, de malèzes, de hêtres et d'ifs.

Ihla y Kazateľnica son dos de las numerosas y típicas rocas calizas de la reservación el Paraíso Eslovaco. Las accidentadas vertientes y el fondo del tajo, por cuya torrentera a una profundidad de 200 metros corre el río Hornád, están cubiertos por una vegetación mixta de pinos, abetos, alerces, hayas y tejos.

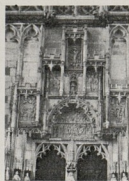
161

Rimavská Baňa has preserved to this day the Protestant church with its anti-Turkish Renaissance fortifications, originally in Late Romanesque style (part of the baptistry also dates from that time). In the 14th century it was re-adapted in Gothic and decorated with paintings. The nave has a gallery built in 1726 and the ceiling is from 1783.

Rimavská Baňa a conservé son église protestante, fortifiée pendant les guerres avec les Turcs. Construite dans le style roman tardif (c'est à cette époque que remontent les fonts baptismaux), reconstruite et ornée de peintures dans le style gothique au XIVe siècle, elle possède une tribune de 1726 et le plafond de 1783.

Rimavská Baňa conserva hasta nuestros días su iglesia con fortificaciones renacentistas construidas para defensa contra los turcos. La iglesia en sí es románica tardía, y románica es también su pila bautismal. El inmueble fue reconstruido en estilo gótico y decorado con pinturas del siglo XIV. La nave tiene un coro que se remonta a 1726 y el techo es de 1783.

162

Košice se mohou pochlubit největším chrámem na Slovensku. Je jim katedrála sv. Alžběty, završená od konce 14. stol. do r. 1508 a zevněma uvnitř pozděnější při obnově v l. 1877 – 1896. V severním portálu z třetího 15. stol. je v tympanonu reliéf Posledního soudu z konce 14. stol. a v nástavci reliéfy Ukřižování, P. Marie a Jana Ev. pod křížem a dva výjevy, jak sv. Alžběta pečuje o chudé a o nemocné.

В Кошице находится крупнейший в Словакии храм — кафедральный собор св. Алжбеты [Елизаветы], который строился от конца XIV в. по 1508 в Северный портал, возникший в начале XV в., дополнен более древним тимпаном, рельеф в котором изображает сцену Страшного суда. Выше находится Распятие и две сцены, рассказывающие об уходе св. Елизаветы за бедными и больными.

Die Stadt Košice kann sich rühmen, den größten Dom in der Slowakei zu besitzen. Es ist dies die Kathedrale der hl. Elisabeth, deren Bauzeit sich vom Ausgang des 14. Jh. bis zum Jahre 1508 erstreckte. Dem Nordportal wurde ein das Jüngste Gericht darstellendes älteres Tympanon beigegeben; darüber die Krönung Christi und zwei Szenen aus dem Leben der mildtätigen hl. Elisabeth.

Košice, krajské a druhé největší město na Slovensku, nejsou známé jen svou historickou částí, nyníější městskou památkovou rezervací. Jako v minulosti, i v naší době se staly dějištěm významných československých událostí. Sem již 3. dubna 1945 přijeli z exilu prezident a předseda československé vlády a zde byl 5. dubna 1945 schválen dokument, který vešel do dějin jako Košický vládní program.

Кošice, областной центр и второй по величине город Словакии, известен прежде всего как временная резиденция президента и первого правительства в начале апреля 1945 года, как город, в котором 5 апреля 1945 года была провозглашена Кошицкая правительственная программа. В настоящее время Кошице это город-заповедник.

Košice ist Bezirksstadt und zweitgrößte Stadt der Slowakei zugleich, darüberhinaus städtisches Denkmalschutzgebiet. In neuester Zeit ist die Stadt vor allem deshalb denkwürdig, weil sie von Anfang April 1945 an provisorischer Sitz des Präsidenten und der ersten tschechoslowakischen Regierung nach der Rückkehr aus dem Exil war und weil hier am 5. April 1945 das sog. Regierungsprogramm von Košice verkündet wurde.

Dukla se nesmazatelně zapjala do nejnovějších československých dějin jako místo, kde za těžkých bojů dne 6. října 1944 vstoupila vojska 1. čs. armádního sboru v SSSR na území republiky. Památník karpatsko-dukelské operace, postavený podle projektu arch. Hugo Grosse v l. 1947 – 1948 s pozdějším sousedím od Jána Kulicha, se týčí nad hroby téměř tři tisíc československých a sovětských vojáků.

Дукла, место тяжелых боев 1. Чехословацкого армейского корпуса, вступившего на территорию Чехословакии 6 октября 1944 г. Над могилами почти трех тысяч погибших бойцов в 1947 – 1948 гг. был возведен памятник, работы архитектора Гуго Гросса, а позднее и скульптурная группа, созданная Яном Кулихом.

Über den Duklapaß rückten am 6. Oktober 1944 die Truppen des in der UdSSR aufgestellten 1. Tschechoslowakischen Armeekorps zum ersten Male auf tschechoslowakisches Staatsgebiet vor. Über den Gräbern von nahezu dreitausend Gefallenen wölbt sich ein Mahnmahl, das in den Jahren 1947 – 1948 von dem Architekten Hugo Gross geschaffen wurde; die später aufgestellte Statuengruppe stammt von Jan Kulich.

Kaskáda povážských přehrad začíná Liptovskou Marou, která nese jméno po jedné ze zatopených obcí. Jasnou vodní hladinu přehradního jezera, které zabírá plochu 32 km², rámcují lesnaté strány i vzácné monumentální vrcholky Chočského pohorí.

Каскад поваяжских плотин начинается с Липтовской Мары, название которой когда-то принадлежало одной из затопленных деревень. Водохранилище, занимающее площадь 32 кв. км, обрамляют лесистые склоны и отдаленные монументальные вершины Хочских гор.

Erste Staustufe am Fluß Váh ist die Talsterrasse Liptovská Mara, benannt nach einer der in den Fluten versunkenen Ortschaften. Der klare Wasserspiegel des 32 km² messenden Staueses wird von bewaldeten Hängen umrahmt, über die die monumentalen Gipfel des Choč-Gebirges hinausragen.

Košice patří k našim předním průmyslovým střediskům. Východoslovenské železářny, které v jejich sousedství vrostly po druhé světové válce, jsou jedním z dokladů plánovitě přeměny dřívě převážně zemědělského Slovenska v průmyslovou zemi. Jako největší hutní závod v republice vyrábějí — vesměs z dovozené sovětské rudy — čtvrtinu celostátní produkce surového železa a pětinu oceli.

Кošice это крупнейший промышленный центр. После второй мировой войны неподалеку от города вырос Восточнословацкий металлургический комбинат, крупнейший в Чехословакии, где в настоящее время производится четвертая часть чугуна и пятая часть стали всей страны.

Die Stadt Košice ist ein namhaftes Industriezentrum. Unweit von ihr wurden nach dem zweiten Weltkrieg die Ostslowakischen Eisenwerke errichtet, die den größten Hüttenbetrieb der Tschechoslowakei darstellen und gegenwärtig ein Viertel der gesamten Eisenproduktion und ein Fünftel der Stahlerzeugung der CSSR decken.

Komárno na soutoku Dunaje a Váhu je našim významným dunajským přístavem a tamní Slovenské lodnice G. Steinera prosluly svými výrobky včetně luxusních rekreačních námořních lodí, bagrů aj. — V l. 1541 – 1592 tu byla postavena proti Turkům renesanční pevnost, rozšířená v l. 1663 – 1673 o samostatnou barokní část, jež odolala všem pokusům o dobytí, naposledy za maďarské revoluce 1848 – 1849.

Komárno ležící při slívaní Dunaja s Váhom. Největším předříptavem města jsou železnice Slovačské verfi im. G. Stejnera, vypускающее суда самого разного назначения. Крепость близки состоит из более древней ренессансной части (1541 – 1592) и части барочной (1663 – 1673). Эта крепость устояла во время всех турецких набегов и ни разу не была захвачена неприятелем.

Das am Zusammenfluß des Váh mit der Donau liegende Komárno ist ein bedeutsamer Flußhafen und verfügt über eine Schiffswerft, genannt „Slovenské lodnice G. Steinera“, die sich durch den Bau von Schiffen für die verschiedensten Zwecke einen Namen gemacht hat. Die neue Festung gegen die Türken widerstand allen Belagerern. Der ältere Renaissance-Teil dieser Festung wurde in den Jahren 1541 – 1592 aufgeführt.

<p>Nové Město nad Metují occupies a special place among Czech towns because after the fire of 1526, its owners, the Pernštejns, had it rebuilt at once and with typified front façades. The dominating features of the town are its palace and church, both from the 16th century.</p>	<p>Détruite par un incendie en 1526, la ville de Nové Město nad Metují fut entièrement rebâtie par les seigneurs de Pernštejn. La place est ceinturée sur ses quatre côtés d'alignements homogènes de façades rideaux de la Renaissance précoce qui dissimulent un parcellaire encore gothique, ordonnance en Bohême assez exceptionnel. Le panorama de la ville est dominé par les silhouettes de l'église et du château, tous deux du XVIe siècle.</p>	<p>La ciudad de Nové Město nad Metují ocupa una posición especial entre las ciudades checas. Después de un gran incendio en 1526 sus dueños, los señores de Pernštejn, hicieron construir una nueva ciudad con fachadas homogéneas. El panorama de la ciudad se caracteriza por las torres de la iglesia y el castillo, ambos del siglo XVI.</p>	47
<p>Slavoňov has retained its wooden, half-timbered Church of St John the Baptist. Many such wooden structures existed in East Bohemia before they were gradually replaced by brick buildings. This three-nave church dates from 1553 and the wooden ceiling of its central nave (see photo) was painted in 1705.</p>	<p>Slavoňov a conservé son église à colombage, type jadis assez répandu en Bohême de l'Est. L'église consacrée à saint Jean-Baptiste remonte à 1553, le plafond en charpente de sa nef centrale (voir cliché) fut orné de peinture en 1705.</p>	<p>En Slavoňov se ha conservado una iglesia de madera, la iglesia de San Juan Bautista. Antaño hubo más iglesias de madera en la Bohemia Oriental, pero con el correr de los tiempos fueron sustituidas por edificaciones de mampostería. Esta iglesia data de 1553 y el techo artesonado de la central de sus tres naves fue policromado en 1705.</p>	48
<p>The delightful foothills of the borderland Orlické Mountains are characterized by many small forests, fields, pastures and meadows with clumps of trees or shrubs. The picturesque, scattered cottages are an example of the healthy blending of human activities with the natural elements of a CSSR Nature Reserve.</p>	<p>Au pied de la chaîne d'Orlické hory qui marque la frontière nord-est de la Bohême, s'étend un pays pittoresque, terres de bocages, de champs, de pâturages et de prairies avec des refuges plantés d'arbres ou couverts de broussailles. Des maisons dispersées dans le paysage témoignent d'un juste accord entre la nature vivante et l'œuvre de l'homme.</p>	<p>El lindo paisaje al pie de los montes del Orlice descuella por sus abundantes bosques, verdiegales, pastizales y praderas pobladas de arbolitos y sotos. Las pintorescas fincas de madera esparcidas por la comarca son una muestra de la armonía que puede alcanzar la obra del hombre y los elementos de la naturaleza de las zonas protegidas de Checoslovaquia.</p>	49
<p>The Giant Mountains (Krkonoše) form the only National Park in the Czech Socialist Republic. Their rounded ridges and peaks reveal that it is a very old chain. Because they were not under ice everywhere, the hardest types of arctic flora, which now exist only beyond the Arctic Circle, are still found today.</p>	<p>Les monts des Géants, unique région de la République Socialiste Tchèque classée en parc national, présentent des sommets arrondis, typiques des montagnes très anciennes. Ayant en partie échappé aux glaciations, ils ont conservé plusieurs espèces végétales propres aux milieux polaires.</p>	<p>Los Montes Gigantes constituyen el único Parque Nacional de la República Socialista Checa. Sus escuetas aristas y cumbres son características de orografías muy antiguas. Debido a que no quedaron completamente cubiertas por los hielos se conservaron en ellas las especies más resistentes de la flora ártica, que en nuestros días se dan solamente más allá del círculo polar.</p>	50
<p>Only the hardest can withstand the freezing windstorms and the weight of snow blankets in the upper parts of the Giant Mountains. Their ranks grow thinner and weaker with every additional metre above sea level. This view was taken of Čertův důl.</p>	<p>Seuls les arbres les plus résistants arrivent à survivre dans ces rudes montagnes, supportant la morsure du gel, les ouragans et le poids de la neige. Aussi se font-ils de plus en plus rares à mesure qu'on monte vers les sommets. En témoigne cette vue sur la vallée du Diable.</p>	<p>Lás nevčasas y el peso de las capas de nieve en las cimas de los Montes Gigantes hacen muy difícil la vida en ellas. Por esta razón con cada metro más de altura sobre el nivel del mar las moradas se van volviendo más escasas. En la foto se nos ofrece una vista del Valle del Diablo.</p>	51
<p>There is an enchanting view from the Krakonošova zahrádka of the majestic Sněžka, falling steeply down Krakonošova nahavice to Obří důl. Botanists, in particular, are attracted to its slopes where the rare gentiana pneumonanthe grows and far rarer types that we would search for in vain elsewhere in the world.</p>	<p>Une vue superbe de la puissante cime de la Sněžka se présente depuis le jardin de Růbezah. Son versant qui descend à pic dans la vallée des Géants est un paradis des botanistes. Ils vont y cueillir la gentiane pulmonaire et des espèces encore plus rares qu'on chercherait en vain partout ailleurs.</p>	<p>Desde el Huerto de Krakonoš (gigante legendario), se descubre una impresionante vista panorámica sobre el poderoso pico del Monte Nevado (Sněžka). Sus vertientes atraen a muchos botánicos en el verano. Crecen en ellas la rara <i>gentiana pneumonanthe</i> y otra suerte de flora mucho más exótica, que no se halla en ninguna otra parte del mundo.</p>	52

Košice has the biggest church in Slovakia, the Cathedral of St Elizabeth, dating from the end of the 14th century to 1508. Its northern portal, from the first third of the 15th century, supplements an older tympanon with scenes from the Last Judgement; above is the Crucifixion and two scenes showing St Elizabeth looking after the poor and the sick.

La cathédrale Sainte-Elisabeth à Košice, dont la construction se prolongea depuis le XIVe siècle jusqu'en 1508, est le plus grand édifice cultuel en Slovaquie. Son portail nord du premier tiers du XVe siècle est surmonté d'un tympan plus ancien qui présente, dans sa partie inférieure, une scène du Jugement Dernier et, dans sa partie supérieure, une Crucifixion encadrée de deux scènes de Sainte Elisabeth soignant les pauvres et les malades.

Košice se ufana de poseer el templo más grande de Eslovaquia: la catedral de Santa Isabel, construida de las postimerías del siglo XIV al año de 1508. Su portal, que mira hacia el norte y que arranca de la primera mitad del siglo XV, tiene un timpano con la escena del Juicio Final y, encima de él, la Crucifixión y dos pasajes de la vida de Santa Isabel cuidando a los menesterosos y a los enfermos.

163

Košice, a regional centre and the second largest city in Slovakia, is not only famous as a National Historic Town but also as the provisional seat of the President and the first post-exile government from April 1945, and the place where the Košice Government Programme of April 5, 1945, was proclaimed.

Košice, par ordre de grandeur deuxième ville de Slovaquie, est connu non seulement comme une réserve artistique, mais aussi comme le siège du premier gouvernement tchécoslovaque après la seconde guerre mondiale. C'est ici que fut proclamé, le 5 avril 1945, son programme désigné maintenant sous le nom de Programme de Košice.

Košice, cabecera regional y segunda ciudad más grande de Eslovaquia es, asimismo ciudad de interés histórico-artístico, que en abril de 1945 se convirtió en asiento del primer gobierno checoslovaque y residencia del Presidente de la República. Fue aquí donde se promulgó el 5 de abril de 1945 el llamado Programa del Gobierno de Košice.

164 • 165

On October 6, 1944, after fierce fighting, the First Czechoslovak Army Corps in the USSR entered the territory of Czechoslovakia at Dukla. Over the graves of nearly three thousand men rises the memorial by Hugo Gross erected in 1947—48; the staturary by Ján Kulich was added later.

C'est par le col de Dukla que, le 6 octobre 1944, le 1er corps d'armée tchécoslovaque, formé en Union soviétique, pénètre sur le territoire de la République. Au-dessus des tombes de presque trois mille soldats s'élève le monument des années 1947—1948, œuvre de l'architecte Hugo Gross, orné plus tard de statues de la main de Ján Kulich.

Dukla, lugar donde el 6 de octubre de 1944, y tras de haber librado cruentos combates, los soldados del 1er Cuerpo del Ejército Checoslovaque en la URSS pisaron por primera vez el suelo patrio. El monumento erigido en memoria de los casi tres mil caídos en Dukla fue realizado de 1947 a 1948 por el arquitecto Hugo Gross y la estatua es de Ján Kulich.

166

The cascade of the Váh dams starts at Liptovská Mara, which bears the name of one of the sunken villages on this site. The clear surface of the dam water, covering an area of 32 sq. km, is framed by wooded slopes and the more distant peaks of the Choč Mountains.

Le barrage de Liptovská Mara, qui prit le nom de l'une des communes inondées, est le premier d'une suite d'ouvrages hydrauliques sur le Váh. Son lac d'une superficie de 32 km² est encadré de collines boisées, au-delà desquelles s'élèvent les sommets de la chaîne de Chočské pohorí.

La serie de represas escalonadas construidas sobre el río Váh empieza en Liptovská Mara, nombre que llevaba la población que ahí quedó sumergida. La limpieza superficial de las aguas del embalse que cubre un área de 32 Km², está circundada de bosques. Al fondo vemos las monumentales cumbres de Choč.

168

Košice is a leading industrial centre. The East Slovak Iron and Steel Works, which grew up in its environs after the Second World War, is the largest of its kind in Czechoslovakia and presently produces one fourth of the country's iron and a fifth of its steel.

Košice, lui-même grand centre industriel, vit après la seconde guerre mondiale surgir dans son voisinage les immenses Usines sidérurgiques de Slovaquie de l'Est, aujourd'hui le plus grand complexe métallurgique de toute la République. La production représente un cinquième d'acier et un quart de fer brut fabriqués en Tchécoslovaquie.

Košice es también un importante centro fabril. La Planta Siderúrgica de Eslovaquia Oriental, cerca de Košice, instalada después de la Segunda Guerra Mundial, produce una cuarta parte de la producción nacional de hierro en bruto y la quinta parte de la de acero, con lo cual se puede considerar como el establecimiento siderúrgico más grande de toda Checoslovaquia.

169

Komárno, at the confluence of the Váh and the Danube, is an outstanding inland port. The Slovak G. Steiner Shipyards, which build boats for many different purposes, are located here. The nearby fortress, which was never conquered by the Turks, is in part Renaissance (1541—1592), although sections of it are of a later, Baroque dating (1663—1673).

Komárno, port important sur le confluent du Váh et du Danube, possède des chantiers navals où l'on construit les bateaux de destinations les plus diverses. La forteresse pas trop éloignée, qui date des guerres avec les Turcs jamais conquise par l'ennemi, comporte une partie Renaissance, de 1541—1592, et une partie baroque, de 1663—1673.

Komárno, en la confluencia del Váh con el Danubio, es un importante puerto fluvial. Sus astilleros son renombrados en la construcción de navios destinados a los usos más diversos. La cercana e invicta fortaleza levantada contra los turcos consta de dos partes: una antigua, renacentista, edificada de 1541 a 1592, y otra más reciente, barroca, cuya obra duró de 1663 a 1673.

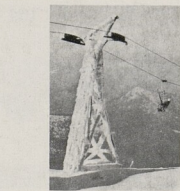
170

Nitra, v 9. stol. sídlo panovníků Velkomoravské říše a místo, kde kolem r. 830 dal kníže Pribina postavit první křesťanský kostel na území nynější republiky, město v r. 1663 téměř zničené Turky, se po r. 1945 rozrůstá o nové části. Patří sem i komplex Vysoké školy zemědělské z l. 1961—1966, budovaný podle projektu Vlastimíra Dedečka a Rudolfa Miňovského, s posluhářnou čokčovního tvaru.

Нитра уже в IX в. была городом правителей Великоморавского княжества. Около 830 г. здесь возник первый христианский костел на территории сегодняшней Чехословакии. Среди современных построек горда внимания заслуживает комплекс зданий Высшей сельскохозяйственной школы, построенный в 1961—1966 гг.

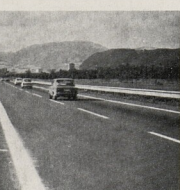
Nitra wird bereits im 9. Jahrhundert als Sitz der Herrscher des Großmährischen Reichs erwähnt. Um das Jahr 830 entstand hier die erste christliche Kirche auf dem Gebiet der heutigen Tschechoslowakei. Aus der modernen Bautätigkeit der rasch wachsenden Stadt ging u. a. auch der in den Jahren 1961—1966 errichtete Komplex der Landwirtschaftlichen Hochschule hervor.

Chopok (2024 m), druhý nejvyšší vrchol v hlavním hřebeni Nizkých Tater ve skupině Dumbiera, je přístupný sadačkovým výtahem po severní příkré skalnaté stráni z Jasně. Druhá, jižní trasa vede k vrcholu od Srďicka s mezinárodními horského hotelu Kosodrevina.

Канатная дорога на вершину Хопок (2024 м), доступ на южную и северную стороны горного хребта Низких Татр, где находится немало прекрасных мест для лыжного спорта.

Die Seilbahnen am Chopok (2024 m) in der Niederen Tatra haben den weitgestreckten Kamm dieses Gebirgsstocks mit seinen zahlreichen Schipisten erschlossen, und zwar sowohl von Norden als auch von Süden.

Banská Bystrica a Zvolen jsou nyní spojeny úsekem dálnice, jenž je součástí celostátní dálniční sítě plánované v délce 1700 km v poněkud odlišné koncepci od sotva rozestavěné dálnice západ-východ z l. 1938—1942. Větší úseky se však nyní budují na trase Praha—Brno—Bratislava a výpady z těchto tří měst, které byly dány do provozu v l. 1972—1973, se postupně prodlužují.

Banskú Vystricu a Zvolen соединят участок автомагистрали, который является частью общегосударственной системы автострад. Предполагается, что эта система достигнет 1700 км. Первая часть автомагистрали была проложена по маршруту Прага—Брно—Братислава и введена в строй в 1972—1973 гг.

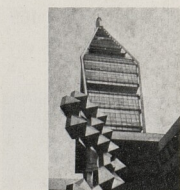
Die Städte Banská Bystrica und Zvolen wurden neuerdings durch eine Fernverkehrsstraße untereinander verbunden, einem Abschnitt des gesamtstaatlichen Autobahnnetzes, das den Plänen nach eine Länge von 1.700 km erreichen soll. Als erste wurde die Autobahn Prag—Brno—Bratislava in Angriff genommen. Die Ausfallstrecken von diesen drei Städten sind bereits in den Jahren 1972—1973 für den Verkehr freigegeben worden.

Bratislava je sídlem Slovenské národní galerie, již byla věnována budova bývalých vodních kasáren. Jsou to nyní dvě známé písně Pod Prešpurkem kraj Dunaja... a byly postaveny v l. 1759—1763 mezi hradbami a dunajským břehem. V r. 1940 zborčili čelní křídlo a tak nyníjší prostorové potřeby galerie vyřešila moderní dostavba podle projektu Vlastimíra Dedečka, zpřístupněná r. 1978 (viz str. 123).

В Братиславе в 1948 года открыта Словацкая национальная галерея, которая размещается в здании бывших казарм (1759—1763). В 1940 году переднее крыло здания было разрушено. Нехватка помещений была решена с помощью современного строительства. Новые помещения были открыты в 1978 г. (см. снимок на стр. 123)

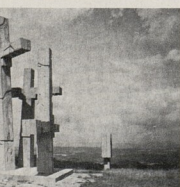
Die seit dem Jahre 1948 bestehende Nationalgalerie in Bratislava ist in einem Bauwerk aus den Jahren 1759—1763 untergebracht. Da der Stirnflügel des Gebäudes im Jahre 1941 abgerissen worden war, löste man die bestehende Raumnott durch einen modernen Zubau, der i. J. 1978 der Öffentlichkeit zugänglich gemacht wurde (siehe Bild auf S. 123).

Bratislava má od r. 1971 na Kamziku vlastní moderní televizní věž, projektovanou Jakubem Tomáškem a Jifim Kozákem. Výškou 200 m se řadí na deváté místo mezi evropskými vysílači i kromě technického poslání je vybavena v nejšířím místě vyhlídkovou kavárnou pro sto hostů s otáčivou podlahou (jejíž dobu otočení lze regulovat od 20 do 60 minut), dostupnou rychlovýtahem.

В 1971 на горе Камзик в Братиславе была сооружена двухсотметровая современная телевизионная башня, которая кроме своего основного технического назначения служит также местом отдыха — здесь оборудовано панорамное кафе с вращающимся полом, причем время вращения можно регулировать от 20 до 60 минут.

Bratislava verfügt seit dem Jahre 1971 über einen eigenen, modernen, 200 m hohen Fernsehurm am Kamzík-Hügel. Neben seiner technischen Funktion dient er auch als Aussichtsturm, da in seinem breitesten Teil ein Café mit rotierendem Flur eingebaut wurde. Die Umdrehungszeit kann im Bereich von 20—60 Minuten eingestellt werden.

Ztracenec, kóta 1055 v Javorňákach, byla 3. května 1945 při osvobození Velkých Karlovic zkröpena krví tří padlých vojáků 4. úderného praporeu 1. čs. armádního sboru v SSSR; na jejich pamět tu r. 1969 odhalili památník, dílo akadem. sochaře Josefa Vajce. Působivá tvarová kompozice, připomínající lidové vyřezávané kříže, neobyčejně citlivě srůstá s nádhernou krajinou moravskoslovenských hranic.

Зтраценец, высота 1055 в горах Яворňики, 3 мая 1945 г. во время боя за взятие Вельких Карлович стал местом гибели трех солдат 1 Чехословацкого армейского корпуса в СССР. Впечатляющий памятник, созданный скульптором Йозефом Вейце с учетом окружающей природы, был открыт на этом месте в 1969 г.

Bei der Höhenkote 1055 in der Nähe von Ztracenec im Javorňaky-Gebirge wurde die Erde am 3. Mai 1945 von dem Blute der drei Soldaten des 1. Tschechoslowakischen Armeekorps in der UdSSR getränkt, die hier bei der Befreiung von Velké Karlovic fielen. Das eindrucksvoll gestaltete und mit großem Feingefühl in die Landschaft eingesetzte Mahmal des Bildhauers Josef Vajce wurde i. J. 1969 enthüllt.

<p>Back in the 9th century Nitra was the seat of the rulers of the Great Moravian Empire and c. 830 A.D. the first Christian church on the territory of today's Czechoslovakia was put up here. The campus of the School of Agriculture, built in 1961–1966, is among the modern constructions that have been mushrooming as the town has expanded.</p>	<p>Dès le XIe siècle, Nitra fut le siège des souverains de la Grande Moravie qui y élevèrent, en 830, la première église chrétienne sur le territoire de l'actuelle Tchécoslovaquie. L'ensemble des bâtiments de la Haute école des études agricoles de 1961–1966 fait partie des quartiers modernes de cette ville aujourd'hui en pleine expansion.</p>	<p>Nitra era en el siglo IX sede de los soberanos del Imperio de la Gran Moravia. Hacia el año 830 se erigió aquí la primera iglesia cristiana, o sea, la primera en el territorio de la actual Checoslovaquia. El complejo de la Escuela Superior de Agronomía, construido de 1961 a 1966, pertenece al aspecto moderno de la ciudad.</p>	<p>171</p>
<p>Ski lifts to Chopok (2,024 m.) give access to the southern and northern slopes of the extensive Lower Tatras ridges with their many ski runs.</p>	<p>Le téléphérique du Chopok (2024 m) permet d'atteindre la crête de la Basse Tatra aussi bien du nord que du sud. La station est recherchée pour ses excellentes pistes de ski.</p>	<p>Las telesillas que comunican las vertientes sur y norte del Chopok (2024 m) con su cumbre hacen asequible la cúspide del Bajo Tatra, en donde se hallan numerosas pistas apropiadas para esquiar.</p>	<p>172</p>
<p>Banská Bystrica and Zvolen are linked by a motorway, part of a nationwide network planned to extend 1,700 km. The first section of it now under construction is the Prague–Brno–Bratislava route and traffic on the sally-roads leading out of these three cities began in 1972–1973.</p>	<p>Banská Bystrica et Zvolen viennent d'être reliés par une autoroute, partie d'un réseau d'une longueur totale de 1700 km, actuellement en édification. Les trois premiers tronçons — à la sortie de Prague, de Brno et de Bratislava — furent mis en service dès 1972–1973.</p>	<p>Entre Banská Bystrica y Zvolen se ha abierto al tráfico un nuevo tramo de la autopista que forma parte de la red nacional de autopistas de 1.700 Km de longitud que se han planificado. Ya antes se había inaugurado el tramo de Praga a Bratislava a través de Brno. Partes de esta autopista eran ya transitables desde 1972–1973.</p>	<p>173</p>
<p>Since 1948, Bratislava is the home of the Slovak National Gallery, housed in the former war barracks built in 1759–1763. Because the front wing collapsed in 1940, the shortage of rooms was solved by a modern reconstruction and the museum was opened to the public in 1978 (see photo on p. 123).</p>	<p>Depuis 1948, Bratislava est le siège de la Galerie Nationale Slovaque, installée dans un palais de 1759–1763, bordant le quai du Danube. L'aile d'entrée, démolie en 1940, fut remplacée par une construction moderne, ouverte au public en 1978 (voir cliché p. 123).</p>	<p>Desde 1948 Bratislava es la sede de la Galería Nacional Eslovaca, instalada en el edificio del antiguo cuartel naval construido de 1759 a 1763 y cuya ala frontal fuera destruida en 1940. Con el propósito de ganar espacio para la pinacoteca se procedió a la construcción de una nueva parte, inaugurada en 1978 (véase la foto de la pág. 123).</p>	<p>174</p>
<p>Since 1971, Bratislava has had its own modern television tower. The tower is 200 m tall and, apart from its technical equipment and purpose, has a lookout café with a revolving floor at its widest point. The café can be regulated to revolve from 20 to 60 minutes.</p>	<p>Bratislava possède dès 1971 une tour de télévision moderne sur la colline de Kamzík. D'une hauteur de 200 m, elle est dotée d'une sorte de belvédère aménagé en café qui tourne lentement autour de son axe, effectuant une révolution complète en l'espace de 20 à 60 minutes.</p>	<p>Bratislava cuenta también desde 1971 con una moderna emisora de televisión de 200 m de altura, situada en la colina de Kamzík (Gamuzza). La torre de esta emisora tiene, además de las instalaciones técnicas, una cafetería panorámica con piso giratorio, de velocidad de giro regulable desde 20 hasta 60 minutos por vuelta.</p>	<p>175</p>
<p>On May 3, 1945, during the liberation of Velké Karlovice, Ztracenec, 1,055 m above sea level in the Javorníky Mountains, was soaked with the blood of three soldiers from the First Czechoslovak Army Corps in the USSR. This moving memorial, sensitively sited so as to harmonize with the setting, was unveiled in 1969. It is the work of Josef Vajce.</p>	<p>Le Ztracenec, cote 1055 dans les Javorníky, vit la mort héroïque de trois soldats du 1er corps d'armée tchécoslovaque formé en Union soviétique, qui se dirigeait le 3 mai 1945 vers Velké Karlovice. Cet événement est rappelé par un monument heureusement adapté au site, œuvre du sculpteur Josef Vajce, inauguré en 1969.</p>	<p>Ztracenec (El Perdido), así se llama la cota 1.055 en la montaña Javorníky regada con la sangre de tres soldados del 1er Cuerpo del Ejército Checoslovaco en la URSS durante los combates que se libraron en este lugar el 3 de mayo de 1945 para liberar al pueblo de Velké Karlovice. El impresionante monumento que armoniza perfectamente con el paisaje es obra del escultor Josef Vajce (1969).</p>	<p>176 • 177</p>

Brno je centrem kultury a již tradičně městem tvorby moderní architektury. V l. 1960—1965 tu k dosavadnímu divadlu z r. 1882, dnes Mahenova, přibyla novostavba Janáčkově divadla, pojmenovaná po světoznamém skladateli Leoši Janáčkovi. Budovu (na obr. zadní průčelí) projektovali Otakar Oplátek, Vilém Závrel a Ivan Ruller, sochy spisovatelů bratří Mrštíků vytvořil Vincenc Makovský.

Brno, крупный культурный и административный центр, обогатился в 1960—1965 гг. новым зданием театра (на снимке задний фасад) который носит имя композитора Леоша Яначека. Здание проектировали: Отакар Оплатек, Вилем Завржел и Иван Рудлер, автор скульптуры — Винцент Маковский.

Brno als kulturelles Zentrum und Mittelpunkt des modernen Architekturschaffens erhielt im Jahre 1965 ein in fünf Jahren Bauzeit fertiggestelltes neues Theater (Bild zeigt die Rückseite). Das Projekt für das nach dem Komponisten Leoš Janáček benannte Theater stammt von Otakar Oplátek, Vilém Závrel und Ivan Ruller; die Statuen wurden von Vincenc Makovský geschaffen.

Ostrava, kde se v r. 1767 začalo s povrchovou těžbou černého uhlí a v r. 1828 byly založeny Vitkovické železářny, se po druhé světové válce stala průmyslovým kolosem. Bývá nazývána ocelovým srdcem republiky, protože se tu a v přilehlých provozech (Vitkovických, Kunkelích, Třinec a dalších) zajišťují tři čtvrtiny celostátní produkce surového železa a dvě třetiny surové oceli.

Острава, где в 1767 г. началась открытая добыча каменного угля, а в 1828 г. основан Витковидский металлургический завод, после второй мировой войны превратился в крупнейший промышленный центр. А так как здесь производится основная часть сырой стали и железа, то город получил название «стального сердце республики».

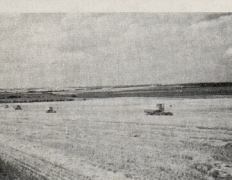
In Ostrava begann man bereits i. J. 1767 oberflächlich Steinkohle zu fördern und sodann wurde im Jahre 1828 das Eisenwerk Vitkovické železářny errichtet. Nach dem zweiten Weltkrieg entwickelte sich Ostrava zu einen Industriekoloss. Weil seine Betriebe den Großteil des in der ganzen CSSR erzeugten Roheisens und Rohbleisens liefern, wird Ostrava „Stählernes Herz der Republik“ genannt.

Ostrava dnem i nocí pulsuje provozem dolů a hutí a večerní nebo noční odpychy taveb vykulují bizarní siluety domů, věží a komínů. Kdo zná tuto Ostravu nebo její nově čtvrti jako Poutnu, bude překvapen, spatří-li uprostřed města zbytky jeho středověkého jádra s obnovenými gotickými trojhlavními kostelym sv. Václava nebo nedaleké zříceniny hradu ve Slezské Ostravě.

В Остраве днем и ночью пульсирует трудовая жизнь, вечерние и ночные плавки стали озаряют силуэты домов, башен, труб. Трудно поверить, что в центре этой современной Остравы можно натолкнуться на готический костел св. Вацлава, а в Слезской Остраве — на развалины замка.

Tag und Nacht fühlt man in Ostrava den Pulsschlag der Hüttenwerke. Bei Abstrichen am Abend oder in der Nacht heben sich vom dunklen Hintergrund bizarre Silhouetten der Häuser, Türme und Schornsteine ab. Wer dieses moderne Ostrava kennt, dem würde es nicht einfallen, im Zentrum der Stadt die gotische Kirche des hl. Wenzel und in Slezská Ostrava die Ruinen einer Burg zu suchen.

Žitná krajina jižní Moravy proslula zemědělskou velkovýrobou, která jí vtiskla přízvisko „Moravská Kubáň“. Nicméně se i zde dochovaly zbytky zelené nezbytné pro tvářnost krajiny.

Плодородная Южная Моравия славится своим сельскохозяйственным крупнотоварным производством, поэтому ее часто называют «Моравская Кубань». Однако и здесь сохранились островки некультивированной природы, необходимые для создания гармоничного пейзажа.

Südmähren mit seinem fruchtbaren Boden war seit jeher durch seine landwirtschaftliche Großproduktion bekannt, die ihm den Beinamen „Moravská Kubáň“ nach der süddeutschen Getreidekammer am Kubanflut eintrug. Nichtsdestoweniger haben sich auch hier Reste des für ein schönes Landschaftsbild unentbehrlichen Grüns erhalten.

Pilsen, s dosud značným množstvím památek, nabývala světové proslulosti především pivem Prazdroj z Městanského pivovaru z r. 1842 a strojírenskými výrobky Škodových závodů, nynížích Závodů V. I. Lenina — ZVIL (na obrázku vzadu), založených r. 1859 Arnoštem z Valdštejna, r. 1869 zakoupených Emilem Škodou a obnovených po bombardování na jaře 1945.

Plzeň, oblaštnej center s velkým množstvím památek, naprávalojících k Lipno, grandioznoj strojke socializma — «Южночешское морю», ныне завод им. В. И. Ленина (на снимке на заднем плане), основанного в 1859 г., а также благодаря пиву марки «Праздрой», которое варят на местном пивоваренном заводе.

Die Bezirkstadt Pilsen verfügt noch immer über nicht wenige Denkwürdigkeiten, doch ihren Weltruhm verdankt sie vor allem dem Pilsner Urquell und den Maschinenbauerzeugnissen der Škodawerke, heute genannt Závody V. I. Lenina, abgekürzt ZVIL (auf dem Bild im Hintergrund). Die Geschichte der Škodawerke geht bis auf das Jahr 1859 zurück.

Rok od roku stoupá počet turistů, kteří směřují na Lipno, aby poznali mohutnou stavbu socialismu — „jihočeské moře“. Přehrada postavená v letech 1950—1959 má sice nevysokou sypanou hráz (22 m), ale zdrazňuje v plochem údolí velké množství vody (srv. legendu ke stranám 74—75).

S každým rokem roste количество туристов, направляющихся к Липно, грандиозной стройке социализма — «Южночешское морю», плотина, возведенная в 1950—1959 гг. не слишком высокая (22 м), однако и этого достаточно для того, чтобы собрать в плоской долине большое количество воды (см. текст к снимкам 74—75).

Von einem Jahr zum anderen wächst die Zahl der Touristen, die es zum Stausee Lipno, dem „Südböhmischen Meer“, drängt. Diese in den Jahren 1950—1959 errichtete Talsperre, ein grandioser Bau des Sozialismus, hat zwar einen geschütteten Damm von nur geringer Höhe (22 m), staut jedoch auf ebenem Grunde eine riesige Wassermenge (vgl. Legende zu den S. 74—75).

<p>Brno, a centre of culture and a city of modern architecture, acquired a new theatre (the front portal on the photo) in 1960–1965, named after the composer Leoš Janáček. It was designed by Otakar Oplátek, Vilém Závřel and Ivan Ruller; the statues are the work of Vincenc Makovský.</p>	<p>Brno, grand centre culturel, s'enrichit en 1960–1965 d'un nouveau théâtre qui porte le nom du compositeur Leoš Janáček (nous reproduisons sa façade postérieure). Son projet architectonique est dû à Otakar Oplátek, Vilém Závřel et Ivan Ruller, les sculptures sont de la main de Vincenc Makovský.</p>	<p>Brno, eminente centro cultural y arquitectónico moderno, cuenta con un nuevo teatro (1960–1965), que lleva el nombre del gran compositor moravo Leoš Janáček. (En la foto, la fachada trasera. Projectistas: Otakar Oplátek, Vilém Závřel e Ivan Ruller. Vincenc Makovský es el autor de las estatuas).</p>	178
<p>Ostrava, where the open-cast mining of black coal began in 1767, and in 1828 the Vítkovice Iron and Steel Works was founded, became an industrial colossus after the Second World War. Since it is where most of the iron and steel in the CSSR is manufactured, it is known as the steel heart of the republic.</p>	<p>Une première mine de charbon à ciel ouvert est mentionnée à Ostrava en 1767. La fondation des Usines sidérurgiques de Vítkovice remonte à 1828. En plein expansion depuis la deuxième guerre mondiale, la ville est aujourd'hui surnommée «le cœur d'acier de la République»: c'est de ses hauts fourneaux que sort la presque totalité de l'acier et du fer produits en Tchécoslovaquie.</p>	<p>Ostrava, donde ya en el año de 1767 empezara la extracción de hulla en minas de superficie, en 1828 fundó la Siderúrgica de Vítkovice, que se transformó después de la Segunda Guerra Mundial en un verdadero coloso de la producción. Como produce la mayor parte de hierro y acero de Checoslovaquia se le denomina también «El Corazón de Acero» de la República.</p>	179
<p>Ostrava by day and by night is alive with metallurgical work, and in the evening or at night tapping heat paints bizarre silhouettes of houses, shafts and chimneys. Anyone knowing modern Ostrava would not look in the middle of town for the Gothic Church of St. Venceslas or the ruins of a castle in Slezská Ostrava.</p>	<p>Le rythme de travail bat son plein à Ostrava vingt-quatre heures sur vingt-quatre. La nuit, les flammes sortant des hauts fourneaux dessinent sur le ciel des silhouettes bizarres des maisons, des tours et des cheminées. Celui qui connaît cette ville moderne d'Ostrava, sera étonné de découvrir, au centre même de l'agglomération géante, l'église gothique Saint-Venceslas ou les ruines d'un château médiéval.</p>	<p>Día y noche palpita el trabajo en las minas y fundiciones de Ostrava. Las sangrías nocturnas iluminan con rojos resplandores las siluetas de las casas, torres y chimeneas. Quien conoce esta Ostrava moderna no buscaría aquí, en el centro de la ciudad, la iglesia gótica de San Venceslao ni las ruinas del castillo de Slezská Ostrava.</p>	180 • 181
<p>The big plains of southern Moravia, famed for large-scale agricultural output, have earned the nickname the "Moravian Kuban". Yet greenery, so essential for filling in the picture of the countryside, has survived here too.</p>	<p>Les terres fertiles de la Moravie du Sud ont permis la formation de grandes entreprises agricoles. Le paysage a néanmoins conservé les restes de la verdure, nécessaire au point de vue écologique.</p>	<p>La feraz región de Moravia Meridional se hizo famosa por su gran producción agropecuaria. Sin embargo, aún aquí se preservan islotas de verdor que resultan tan necesarios para mantener la faz de este paisaje.</p>	182 • 183
<p>Pišeň, a regional town which still has a great many landmarks, acquired world fame thanks to its beer, Pilsner Urquell, and its engineering products from the Škoda Works, now known as the V. I. Lenin Plant (ZVIL) (in the background of the photo), founded in 1859.</p>	<p>Pišeň, chef-lieu de la région qui possède un nombre impressionnant de monuments historiques, est connu en premier lieu pour sa bière, le Pilsner Urquell, et les produits des Usines Škoda, maintenant Usines V. I. Lénine (à l'arrière-plan), fondées en 1859.</p>	<p>Pišeň, capital de Bohemia Occidental, pese à que cuenta con numerosos edificios históricos, es conocida más bien por la cerveza Pilsen (Urquell) y por las manufacturas mecánicas de la empresa Škoda (ahora empresa V. I. Lenin), fundada en 1859 (al fondo).</p>	184
<p>From year to year, the number of tourists heading for Lipno, a big construction site of socialism—"the South Bohemian Sea"—keeps growing. The dam, built between 1950 and 1959, does not have a very high level (22 m), but contains a large amount of water (compare captions for pp. 74–75) in a flat valley.</p>	<p>D'une année à l'autre augmente le nombre de touristes qui viennent à Lipno, au bord de la «mer de Bohême du Sud», grande réalisation du socialisme. Le barrage, construit en 1950–1959 possède une digue de hauteur seulement moyenne (22 m), mais qui retient une masse impressionnante d'eau (voir cliché pp. 74–75).</p>	<p>Año con año aumenta el número de turistas que visitan Lipno, el enorme embalse en la Bohemia Meridional. La represa, construida entre 1950 y 1959, tiene un dique de sólo 22 m, pero aun así retiene en un extenso valle tendido una gran cantidad de agua (pags. 74 y 75).</p>	185

Karlovy Vary, světově známé lázně, založil Karel IV., když při na lovu narazil na tamní horké prameny (42–72 °C). Nejsilnější z pramenů je Vřídlo (u Dienzenhoferova kostela sv. Maří Magdaleny), tryskající z hloubky 2–3 tisíc m do výše 10–15 m. V l. 1969–1975 byl zapojen do novostavby Vřídlení kolonády J. A. Gagarina (jehož socha stojí u jednoho z chodů kolonády). Autorem vítězného návrhu je Jaroslav Otruba.

Карловы Вары, курорт с мировой известностью, основал Карел IV., который случайно во время охоты наткнулся на горячие источники (42–72 °C). Наиболее сильный источник Вржидло, струя которого достигает 10–15 м, в 1969–1975 гг. был включен в новый строительный комплекс Вржидельной колоннады им. Ю. А. Гагарина.

Der weltbekannte Badeort Karlovy Vary (Karlsbad) wurde der Legende nach von Karl IV. angelegt, nachdem er bei der Verfolgung des Wildes auf die dortigen heißen Quellen (42–72 °C) gestoßen war. Die ergiebigste dieser Quellen, Vřídlo genannt, schießt bis zu einer Höhe von 10–15 m empör. Sie wurde in den während der Jahre 1969–1975 errichteten Neubau der Gagarin-Sprudelkolonnade geleitet.

Záluží u Mostu je součástí jednoho z největších středisek chemického průmyslu u nás a sem, do závodu Chemopetrol, směřuje československá větve ropovodu Družba. — V nedalekém městě Most probíhal r. 1975 za nesmírného zájmu veřejnosti přesun velkého pozdně gotického kostela P. Marie z l. 1517–1549 na vzdálenost 841 m, mimo území rozšířovaného povrchového hnědohorného dolu.

«Залужи» близ Моста, одно из крупнейших предприятий химической промышленности. Сюда, к заводу «Хемопетрол» подходит чехословацкая ветка нефтепровода «Дружба». В городе Мост был на расстоянии 841 м перемещен готический костел, что было вызвано открытой добычей угля в этих местах.

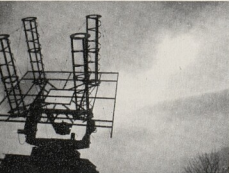
Das Chemiewerk Záluží u Mostu ist eines der größten in der Tschechoslowakei und in seinen Teilbetrieb Chemopetrol mündet der Erdölchехословацкиский Zweig der Erdölförderung Družba. Die gotische Kirche der benachbarten Stadt Most wurde des Obertags-Braunkohlenbergbaus wegen auf einen neuen, 841 m entfernten Standort gebracht.

Ještěd u Liberce je již tradičně vyhledávaný turisty a sportovci, jak dokládají vznik turistické útulny (1847), po ní hotelu (1906) a zavedení kabinové lanovky (1933). Po požáru hotelu v r. 1963 změnilo siluetu Ještědu do r. 1971 nové televizní středisko s hotelem a restaurací. Za jejich neobyklé architektonické a konstrukční řešení byli autoři Karel Hubáček a Zdeněk Patrnar odměněni cenou A. Perreta.

Штедт близ города Либерец, место туристов и любителей зимних видов спорта, славится новым сооружением — телевизионным центром с гостиницей и рестораном — строительством которого было закончено в 1971 г. на месте старой, сгоревшей в 1963 г. гостиницы. Авторы проекта получили ценную премию А. Перрет за необычное архитектурное и конструктивное решение.

Am Gipfel des Berges Ještěd bei Liberec erwartet den Touristen und Wintersportler ein mit dem Fernsehzentrum verbundenes neues Hotel mit Gaststätte, das i. J. 1971 fertiggestellt wurde, nachdem das ältere Hotel i. J. 1963 einem Brand zum Opfer gefallen war. In Anerkennung der originellen architektonischen und konstruktiven Lösung wurden den Autoren des Projekts der A. Perret-Preis erteilt.

Ondřejov prošel svou astrofyzikální observatoří CSAV, která se řadí k deseti největším na světě. Z původní hvězdárny z l. 1891–1905, věnované zakladatelem Josefem J. Fričem r. 1928 státní, se v poslední době stal moderní ústav. Observatoř na Zalužově má 16 m vysokou kupoli s obřím dalekohledem. Anténní systém, který uvádíme na snímku, přijímá vědecké signály z čs. vysíláče na družicích Interkosmos.

В Ондрежее находится известная астрофизическая обсерватория Чехословацкой академии наук, одна из десяти наиболее важных в мире. Система антенн на снимке предназначена для приема научных сигналов чехословацкого передатчика, включенного в программу «Интеркосмос».

Das astrophysikalische Observatorium der Tschechoslowakischen Akademie der Wissenschaften in Ondřejov befindet sich unter den zehn bedeutendsten Beobachtungsstationen der ganzen Welt. Das Antennensystem am Bild ist zum Empfang wissenschaftlicher Signale von dem tschechoslowakischen Sender des Programms Interkosmos bestimmt.

Hradec Králové, krajské město, se skládá z historického jádra, dnes městské památkové rezervace, a stejné cenné nové části, od počátku 20. stol. urbanisticky jednotně řešené předními architekty Janem Kotěrou a Josefem Gočárem. Ke stavbám navazujícím na tuto moderní část patří také módní dům Don s keramickou fasádou, projektovaný r. 1968 Janem Doležalem a postavený v l. 1969–1974.

Градце Кралове включает часть, провозглашенную городским заповедником, и новый комплекс, возникший в начале XX в. на основании градостроительных планов архитекторов Яна Котеры и Иозефа Гоцара. К зданиям, являющимся продолжением этой современной части, относится и магазин «Дон», построенный в 1969–1974 гг.

Hradec Králové gliedert sich in einen heute unter Denkmalschutz stehenden alten Teil und in ein neues Stadtgebiet, seit Beginn des 20. Jh. von den Architekten Jan Kotěra und Josef Gočár städtebaulich gestaltet. Zu den neuen Bauwerken, die sich an die moderne Verbauung anschließen, gehört auch das Modehaus Don, entstanden in den Jahren 1969–1974.

Praha má letiště pro civilní dopravu již od r. 1920. Tenkrát bývalo ve Kbchli a terpe r. 1937 se přestěhovalo do Ruzyně. Po druhé světové válce se provoz zvýšil natolik – v Praze přistávají letadla více než dvacet zahraničních společností – že v l. 1962–1968 bylo vedle starého vybudováno nové letiště s proslavenou odbovací budovou, na jehož projektu se podílela řada předních architektů.

Первый аэродром для самолетов гражданского флота возник в Праге в 1920 г. Сначала он находился в районе Кбели, а с 1937 г. — в районе Рузинь, где в 1962–1968 гг. был сооружен новый аэродром с новым современным зданием аэропорта. Сегодня этот аэродром принимает самолеты свыше двадцати аэрокомпаний.

Über einen Zivilflugplatz verfügt Prag bereits seit dem Jahre 1920. Ursprünglich in Kbely, befindet er sich seit d. J. 1937 in Ruzyně, und hier wurde auch in den Jahren 1962–1968 der neue, mit einer modernen Abfertigungshalle ausgestattete Flugplatz angelegt. Heute starten und landen auf seinen Rollbahnen auch die Maschinen von über zwanzig ausländischen Fluggesellschaften.

<p>Karlovy Vary (Carlsbad) is a world famous spa founded by Charles IV, who is said to have come across its hot springs (42–72 °C) one day, while hunting. Its strongest spring, Vřídlo, shooting up to a height of 10 to 15 m, was incorporated into the newly constructed Y. A. Gagarin Vřídlo Colonnade, built in 1969–1975.</p>	<p>Karlovy Vary, station thermale de renommée mondiale, fut fondée par l'empereur Charles IV qui aurait découvert ses sources (42° à 72° C) lorsqu'il chassait un jour dans la vallée. La source la plus puissante, le <i>Vřídlo</i> qui jaillit à une hauteur de 10 à 15 m, fut en 1969–1975 entourée d'une colonnade, portant le nom de Y. A. Gagarin.</p>	<p>Karlovy Vary (Carlsbad), el conocido balneario fundado por Carlos IV, quien descubrió sus manantiales de aguas termales (entre 42 y 72 grados centígrados) en el curso de una cacería. El surtidor más potente, denominado Vřídlo, lanza su chorro a alturas entre diez y quince metros. Entre 1969 y 1975 se agregó a su columnata la nueva, de J. A. Gagarin.</p>	186
<p>Záluží near Most is one of the biggest Czechoslovak enterprises of the chemical industry; the Czechoslovak branch of the Friendship Oil Pipeline extends to the Chemopetrol Works here. In the vicinity of Most, a Gothic church was moved intact a distance of 841 m because of open-cast coal mining.</p>	<p>Záluží près de Most est la capitale de l'industrie chimique tchécoslovaque. C'est ici, dans l'usine Chemopetrol que débouchera la branche tchécoslovaque du gazoduc soviétique. Dans la ville de Most, l'extraction du charbon à ciel ouvert a rendu nécessaire le transfert d'une église gothique qui se trouve maintenant à une distance de 841 m de son emplacement primitif.</p>	<p>En Záluží se encuentra instalada una de las mayores empresas de la industria química checoslovaca, la Chemopetrol. Hasta ella llega uno de los ramales del oleoducto Amistad. Cerca de Záluží queda la ciudad de Most, cuya iglesia gótica fue trasladada a una distancia de 841 metros del sitio donde fuera originalmente edificada.</p>	187
<p>Ještěd near Liberec welcomes tourists and lovers of winter sports with a newly built television centre containing a hotel and restaurant. Construction was completed in 1971 on the site of an older hotel that burned down in 1963, and its architects won the A. Perret Prize for an unusual architectonic and construction design.</p>	<p>Le mont de Ještěd près de Liberec accueille les touristes et les skieurs par sa nouvelle tour de télévision construite en 1971, qui comprend également un hôtel et un restaurant. Son projet fut récompensé par le prix Auguste Perret.</p>	<p>El cerro Ještěd, cerca de Liberec, da una bienvenida acogedora a turistas y aficionados a los deportes de invierno. La torre de retransmisión televisiva, que cuenta con un hotel y restaurante, fue construida en 1971 y valió a sus autores el Premio A. Perret por su singular solución arquitectónica y de construcción.</p>	188
<p>Ondřejov is known for its astrophysical observatory of the Czechoslovak Academy of Sciences, which ranks among the ten most famous in the world. The antenna system, shown on the photo, is for receiving scientific signals from the Czechoslovak transmitter of the Intercosmos programme.</p>	<p>Le mont d'Ondřejov possède un observatoire d'astrophysique qui se range parmi la dizaine d'observatoires les plus importants du monde. Son système d'antennes est, entre autres, destiné à capter les signaux du poste émetteur tchécoslovaque de l'Intercosmos.</p>	<p>En Ondřejov, cerca de Praga, está el observatorio astrofísico de la Academia de Ciencias Checoslovaca, el cual forma parte de los diez observatorios más importantes del mundo. Las antenas del radiotelescopio, tal y como las vemos en la foto, captan las señales de la emisora científica checoslovaca del programa Intercosmos.</p>	189
<p>Hradec Králové consists of what is today a National Historic Town and new sections, dating from the beginning of the 20th century, laid out by architects Jan Kotěra and Josef Gočár. Among the buildings of the modern part is the Don House of Fashions, constructed from 1969 to 1974.</p>	<p>Hradec Králové comporte un noyau ancien qui est classé monument historique, et des quartiers modernes dont le plan urbaniste fut élaboré dès le début du XXe siècle par les architectes Jan Kotěra et Josef Gočár. C'est à leur conception qu'obéit la construction du grand magasin Don en 1969–1974.</p>	<p>Hradec Králové posee una parte antigua que es objeto de protección por considerarse ciudad de interés histórico-artístico, y otra nueva, de comienzos de siglo, proyectada por los arquitectos Jan Kotěra y Josef Gočár. Entre los edificios que amplían esta parte de Hradec Králové de nuevo cuño está el de la casa comercial Don, construido entre 1969 y 1974.</p>	190
<p>Prague has had an airport for civil aviation since 1920; at first it was in the Kbely district but since 1937 it has been at Ruzyně. A new airport with a modern clearance building was erected here from 1962 to 1968. Planes of more than 20 foreign airlines have stopovers in Prague.</p>	<p>Le premier aéroport civil de Prague fut construit en 1920 à Kbely, le deuxième en 1937 à Ruzyně. Le nouveau aéroport de Ruzyně, aménagé en 1962–1968, voit atterrir les avions de plus de vingt compagnies étrangères.</p>	<p>El primer aeropuerto civil de Praga fue construido en 1920, en el barrio de Kbely. Desde 1937 se utilizó para el tráfico civil el aeropuerto de Ruzyně, lugar en el que se construyó entre 1962 y 1968 un nuevo aeropuerto, dotado de todas las más modernas facilidades para los viajeros y los servicios técnicos y administrativos. En la actualidad aterrizan en Ruzyně las naves aéreas de más de veinte compañías de aviación comercial.</p>	191

Praha již po léta zdokonaluje tělovýchovný komplex tří stadiónů na Strahově. Pro Mistrovství Evropy v atletice, konané v Praze na přelomu srpna a září 1978, byl zmodernizován stadión Evžena Rošického (nazvaný po novináři a rekordmanu v běhu na 800 m, umučeném nacisty r. 1942); při tom se speciálním tvarováním sítěch tribun podafilo téměř úplné vyloučit rušivý vliv větru na lehkotletické výkony.

В течение целого ряда лет совершенствуется комплекс трех стадионов в Праге на Стрехове. Легкоатлетический чемпионат Европы 1978 года проходил на модернизированном стадионе им. Эвжена Рошицкого. Этот стадион назван так в честь журналиста и спортсмена, замученного в 1942 г. нацистами.

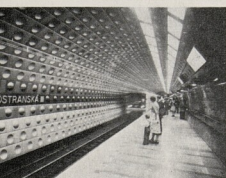
Der Komplex der drei Stadien am Strahov in Prag wird seit Jahren stetig ausgebaut. Nach Abschluss der Leichtathletik-Europameisterschaften, die hier Ende August — Anfang September 1978 stattfanden, wurde das Evžen Rošický-Stadion modernisiert. Der Journalist und Sportler, dessen Namen es trägt, wurde 1942 von den Nazis ermordet.

Řež u Prahy byla vybrána pro sídlo Ústavu jaderného výzkumu CSAV, přistavovaného v l. 1954 — 1966 a pro výrobu jaderného reaktoru a cyklotronu. Československo však vstoupilo do „atomového věku“ nejen na poli vědeckovýzkumném, ale také praktickým využíváním nového zdroje energie: v Jaslavských Bohunicích na Slovensku již v r. 1972 zahájila pokusný provoz první naše atomová elektrárna a tři další se budují.

Ржеж близ Праги, городок, где находится сооруженный в 1954 — 1966 гг. Институт ядерных исследований Чехословацкой академии наук, снабженный ядерным реактором и циклотроном. Чехословакия готовится к практическому использованию ядерной энергии в мирных целях. Первая ядерная электростанция начала опытное производство энергии в 1972 г.

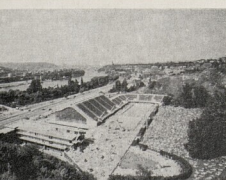
In Řež bei Prag befindet sich das Kernforschungsinstitut der Tschechoslowakischen Akademie der Wissenschaften, das in den Jahren 1954 — 1966 errichtet wurde und mit einem Kernreaktor sowie Zyklotron ausgestattet ist. Die Tschechoslowakei bereitet sich jedoch auch auf die praktische Nutzung der Kernenergie vor — namentlich in Atomkraftwerken, deren erstes bereits im Jahre 1972 den Probetrieb aufnahm.

Praha se dne 9. května 1974 přidružila k městům, jejichž obyvatelé i návštěvníci mohou k přepravě použít podzemní dráhu — metro: tehdy byl zahájen provoz na trase C. Dne 12. srpna 1978 se metro — stavba československo-sovětské spolupráce — rozšířilo o trasu A; nástupišti její stanice Malostranské se zeleným rozlišovacím pruhem z eloxovaných hliníkových desek ukazuje náš obrázek.

9 мая 1974 г. Прага вошла в число городов, обладающих подземным видом транспорта — метро. В этот день было открыто движение на первой линии «С». 12 августа 1978 г. метро — стройка чехословацко-советской дружбы — расширилось за счет линии «А». На снимке изображена одна из станций этой линии — «Мало-странска».

Am 9. Mai 1974 wurde der Verkehr auf der Linie C der Prager Metro aufgenommen und damit reichte sich Prag unter die nicht sehr zahlreichen Städte ein, die über eine Untergrundbahn verfügen. Am 12. August 1978 begann der Betrieb auf der Linie A der Prager Metro, genannt „Bau der tschechoslowak-sovjetsischen Zusammenarbeit“. Auf dem Bild eine der Stationen dieser Linie — Malostranská.

Praha od středověku až po začátek 19. stol. vystavěla s rozlohou vymezenou hradbami a teprve pak ji začaly obklopat předměstí, nové čtvrti a sídliště. Avšak i v pohledu od moderního plaveckého stadiónu v Podolí ústředním motivem panoramatu zůstává silueta Hradu nad Malou Stranou a protilehlého, pověstmi opředěného Vyšehradu. Vlevo se připojují táhlý vrch Petřín a pod ním přímýslavský Smíchov.

Для Праги, превратившейся в крупный современный город, до сих пор характерна — особенно с южной стороны, — панорамальная бассейна в районе Подолы — историческая панорама, включающая петршинский холм, Пражский Град, силуэты Малой Страны и овеянного преданиями Вышеграда.

Unbeschadet dessen, daß es sich zu einer modernen Großstadt entwickelt, wird Prag auch weiterhin durch sein historisches Panorama gekennzeichnet, beispielsweise beim Blick vom südlich gelegenen Schwimmbad Podolí dank den Umrissen des langgestreckten Petřín-Hügels, Hradčany und der Kleinseite (Malá Strana), sowie dem sagenumwobenen Vyšehrad-Felsen hoch über der Moldau.

Milín a jeho část Slivice vesly do historie jako místo, kde padly dne 11. května 1945 poslední výstřely evropské části druhé světové války, když tu partyzáni a revoluční gardy za rozhodujícího přispění sovětských vojáků zneškodnili zbytky nacistických vojsk. Tuto událost připomíná nejen název ulice — 11. květná — v Milíně, ale především zdaleka viditelný železový památník z r. 1970, navržený arch. Václavem Hlíským.

Милин и его часть Сливце известны тем, что здесь 11 мая 1945 г. прозвучали последние залпы в европейской части стран, принявших участие во второй мировой войне. Об этом событии напоминает и мраморный памятник архитектору Вадлава Глиньского, открытый в 1970 г.

Die Stadt Milín mit ihrem Ortsteil Slivice ist in die Geschichte als jener Ort eingegangen, wo am 11. Mai 1945 die letzten Schüsse des Zweiten Weltkriegs auf europäischem Boden fielen. Daran erinnert ein weithin sichtbares Mahmal aus Granit. Es wurde von dem Architekten Václav Hlíský entworfen und im Jahre 1970 enthüllt.

Říp, vyvýšená hora nápadného zvonovitého tvaru, je dávnými bájeji spjat se samými počátky českého národa jako místo, kde stánu se svým lidem mýtický praotec Čech. Ne náhodou tu dal r. 1126 kníže Soběslav I. postavit rotundu sv. Jiří na paměť vítězství nad vojky císaře Lothara a Říp pak hrál významnou roli v politickém i kulturním životě českého národa a v dílech umělců jako symbol vlasti.

Ржип, магматическая гора, по форме напоминающая колокол, упоминается в древних легендах и преданиях в качестве места, где остановился праотец Чех, когда привел племя чехов в эти края. Гора, на которой в 1126 г. был возведен костел, провозглаша св. Иржи (Георгия), до сих пор продолжает оставаться символом родины.

Der Berg Říp ist vulkanischen Ursprungs und hat eine auffällige glockenartige Gestalt. Im Jahre 1126 mit der Rotunde des hl. Georg gekrönt, ist der sagenumwobene Berg mit dem Ursprung der tschechischen Nation selbst verknüpft, denn hier sollen der mythische Urvater Čech und sein Volk ihr Ziel gefunden haben. Deshalb ist der Berg Říp bis in unsere Tage Symbol des Vaterlandes.

For years now, Prague has been improving its compound of three stadiums at Strahov. For the European Track and Field Championships, held in Prague in August—September 1978, the Evžen Rošický Stadium, named after the journalist and sportsman murdered by the Nazis in 1942, was modernized.

Depuis plusieurs années, Prague continue à aménager ses trois grands stades dans le quartier de Strahov. A l'occasion du Championnat d'athlétisme d'Europe, organisé à Prague en août—septembre 1978, celui d'entre eux qui porte le nom d'Evžen Rošický, sportif et journaliste mort en 1942 dans une prison nazie, reçut un nouveau décor et des équipements modernes.

Desde hace varios años Praga ha venido perfeccionando el complejo de tres estadios deportivos de Strahov. Para el Campeonato Europeo de Atletismo, que se celebró en Praga entre agosto y septiembre de 1978, fue modernizado el estadio que lleva el nombre de Evžen Rošický, deportista y periodista torturado y asesinado por los nazis en 1942.

Řež near Prague is the headquarters of the Institute for Atomic Research of the Czechoslovak Academy of Sciences. Built in 1954—1966, it is equipped with an atomic reactor and cyclotron. However, Czechoslovakia is preparing to utilize atomic energy in practical ways as well—in atomic power plants, the first of which began experimental operation in 1972.

Řež près de Prague est le siège de l'Institut des recherches atomiques de l'Académie des sciences tchécoslovaque, équipé d'un réacteur et d'un cyclotron. Au niveau de l'application industrielle, la Tchécoslovaquie prévoit le développement des centrales nucléaires, dont la première fut mise en service en 1972. L'Institut des recherches atomiques était fondé en 1954.

En Řež, en las cercanías de Praga, se encuentra ubicado el Instituto de Investigaciones Nucleares de la Academia de Ciencias Checoslovaca. Dicho instituto fue construido entre 1954 y 1966 y dispone de un reactor nuclear y un ciclotrón. Checoslovaquia se prepara a aprovechar la energía atómica también en la práctica, en centrales eléctricas nucleares. La primera de ellas empezó a funcionar en plan experimental desde 1972.

194

On May 9, 1974, Prague joined other cities with an underground transportation system. Its Metro began operation with the C Line. On August 12, 1978, the Metro—a Czechoslovak-Soviet co-operation project—was expanded by the A Line, whose Lesser Town Station (Malostranská) is shown on the photo.

Depuis le 9 mai 1974, Prague possède son chemin de fer souterrain — le métro, œuvre de la coopération tchécoslovaque-soviétique. Son deuxième tronçon fut ouvert au public le 12 août 1978. C'est la ligne A avec la station Malostranská (voir cliché).

El 9 de mayo de 1974 Praga se incorporó a las ciudades que disponen de Metro. El primer tramo, la línea C, fue inaugurado en esa fecha y el 12 de agosto de 1978 el Metro praguense, que Checoslovaquia construye en cooperación con la Unión Soviética, se amplió con la inauguración de la línea A. En nuestra foto: la estación de Malá Strana.

195

Prague is growing into a modern metropolis, but viewed from the south, from the swimming stadium in Podolí, it is characterized by the historical panorama of the long ridge of Petřín Hill, the Castle and Lesser Town, and the legendary bastion of Vyšehrad on the Vltava.

Prague s'étend et s'agrandit. Vue depuis le sud, par-dessus le toit de la piscine couverte de Podolí, la métropole moderne présente néanmoins son panorama plusieurs fois centenaire: celui de la colline de Petřín, du Château, de la Malá Strana et du légendaire Vyšehrad sur son rocher au-dessus de la Vltava.

Contemplada desde el estadio de natación de Podolí, la arquitectura de Praga, que se desarrolla como la gran urbe, muestra como puntos sobresalientes el Castillo de Hradčany, la luenga colina de Petřín, el barrio de Malá Strana, y el legendario Castillo de Vyšehrad, que se yergue en la ribera opuesta del Vltava.

196 • 197

Milín and a part of it, Slivice, entered history as the place where, on May 11, 1945, the last shots on the European front of the Second World War were fired. This event is marked by a granite monument, the design of Václav Hlinský, which can be seen both near and far. The monument was unveiled in 1970.

C'est à Milín, ou plus précisément dans son quartier de Slivice, que retentirent, le 11 mai 1945, les derniers coups de la deuxième guerre mondiale en Europe. Cet événement est rappelé par un monument de granit, élevé selon le projet de l'architecte Václav Hlinský et inauguré en 1970.

La población de Slivice y la colina Milín entraron en la historia como el lugar donde el 11 de mayo de 1945 sonaron los últimos disparos de la Segunda Guerra Mundial en Europa. Para dejar constancia de este hecho memorable se ha levantado ahí un monumento de granito visible desde muy lejos, obra del arquitecto Václav Hlinský, que fuera develada en 1970.

198

Říp, an igneous, bell-shaped mountain, acquired the Rotunda of St George in 1126. It has long been linked by legend with the beginning of the Czech nation as the place where the mythical Great Father Čech settled with his people, and to this day remains a symbol of our homeland.

C'est sur la colline de Říp que s'arrêta, selon l'antique légende, le grand ancêtre de la nation, Tchègue, parti de l'Est à la tête de son peuple chercher une nouvelle patrie. Sur le sommet du Říp s'éleva une rotonde de 1126, consacrée à saint Georges.

El cerro de Říp, una colina volcánica en forma de campana, fue rematado en 1126 por la Rotonda de San Jorge. Según reza la leyenda, Říp está ligado a los orígenes de la nación checa debido a que fue éste el sitio adonde llegó primero y se asentó con su pueblo el mítico patriarca Čech. Por ende, Říp es hasta nuestros días el símbolo de nuestra patria.

200

Chráněnou krajinnou oblast Jizerské hory tvoří mírně modelované staré pohorí, jež k severní straně spadá přke skalnatými sráznými svahy do údolí Směd. Uchovaly se zde zbytky horských smrčín, krásné smíšené sutové porosty i rozlehlá rašeliniště. Vysoké vodní srážky spolu s jarním táním zde způsobují častou erozi pády zejména na plochách, kde došlo v důsledku rozsáhlých polomů k dlouhodobějšímu odlesnění.

Заповедник области Иizerские горы представляет собой тоzико моделированные древние горы, которые с северной стороны скалистыми обрывами опускаются в долину. Здесь сохранились остатки горного ельника, живописная смешанная растительность осашей и обширные торфяные болота.

Das unter Landschaftschutz stehenden Jizerské hory-Gebirg bildet einen sanft gewellten Gebirgszug, der jedoch nach Norden zu steil abfällt und sich dort durch bizarre Felsgebilde auszeichnet. Neben den erhalten gebliebenen Bergfichten gibt es hier wunderschönen Fischbestand und ausgedehnte Moore.

Bezděz, výstavný královský hrad, tyčící se na vyřezání ze dvou stejnojmenných vyvýšených kopců, byl postaven v l. 1265—1278 Přemyslem Otakarem II. a již rok po jeho smrti — 1279 — tu Ota Bramborský věznil jeho syna Václava II. R. 1628 se hrad stal poutním místem (tak se objevuje ve Smetanově Tajemství) a jeho zříceniny vábíly Karla Hyška Máchu i další umělce. Na ohrádku pohled z velké věže k menší Čertově věži.

Beздeз, королевская крепость, построенная в 1265—1278 гг. на более высоком из двух одноименных магматических холмов с прекрасной часовней в стиле ранней готики, возведенной в 1628 г., превратился в своего рода место паломничества. Его развалины особенно привлекали поэтов и художников эпохи романтизма. На снимке внизу Чертова веж (башня).

Die königliche Burg Bezděz, in den Jahren 1265—1278 auf dem höheren der beiden gleichnamigen Bergkuppen vulkanischen Ursprungs errichtet und durch eine prächtige frühgotische Kapelle vervollständigt, wurde 1628 Wallfahrtsort. Ihre Ruinen lockten insbesondere die Dichter und Maler des Romantismus. Die Aufnahme zeigt den niedrigeren der beiden Türme, genannt Čertova věž.

Novozámecký rybník je velmi významná ornitologická rezervace v malebné krajině Českolipska. Rozlehlé rákosiny uzavírají poměrně malé vodní zrcadlo s bohatým porostem stulíků a leknínů. Na rybníce hnízdí více než sto druhů vodního ptactva, mezi jinými i husa velká. Významnou zajímavostí je zde výpustní kanál, který byl za vlády Karla IV. vyhlouben v pískovcových skalách.

Новозамецкое озеро, этот выдающийся орнитологический заповедник, расположен в живописной Ческолпской области. На озере гнездится более ста видов водоплавающей птицы, среди них и гусь большой. Особенностью озера является также выпусной канал, пробитый во времена Карла IV в пещаниковых скалах.

Der in die malerische Landschaft bei Česká Lipa eingebettete Teich Novozámecký rybník ist eine ornithologische Reservierung von großer Bedeutung. Hier nisten mehr als hundert Arten von Wasservögeln, darunter auch die Baumgans. Interessant ist ferner der Ablaßkanal, der zur Zeit Karls IV. in die Sandsteinfelsen gehauen wurde.

Házmburk, hrad ze 14. stol., nazvaný podle změněného jména majitelů — pánů Zajíců, tvoří i jako zřícenina s válcovou Černou věží na předhradí a hranolovou Bilou ve vnitřní části výraznou dominantu krajiny kolem Libochovic. K tomu přispívá kuželovitý vyvýřený čedičový vrch, osamělá součást Českého středohoří, který podle Dalimilovy a Hájkovy kroniky opevnili prý v 8. stol. již Lučané.

Гаэмбург, крепость, возведенная в XIV в. на базальтовой магматической скале, образует и теперь в качестве развалины вместе с цилиндрической Черной башней и призматической Белой башней доминанту этой области. Судя по хроникам скала была укреплена уже в VIII в.

Házmburk ist eine im 14. Jahrhundert auf einem Basaltfelsen vulkanischen Ursprungs errichtete Burg. Obwohl heute nur noch eine Ruine, beherrscht sie mit dem Černá věž genannten Rundturm der Vorburg und dem vierkantigen Bergfried Bilá věž die Landschaft am ganzen Unterlauf der Ohře. Die Chronik besagt, daß der Hügel bereits im 8. Jahrhundert befestigt war.

Porta bohemica, výrazný úsek Labe v chráněné krajinné oblasti Českého středohoří, je skutečným vstupem do vnitrozemí našeho státu. Řeka Labe zde protéká mezi vyvýřenými kupami a homolemi a k ní se připojily po obou stranách železničáré tratě a silnice.

•Порта Богемика (Ворота Богемии) — своеобразный отрезок реки Лабы в области Чешских Средних гор — это подлинные Двери во внутреннюю часть страны. Река Лаба протекает здесь между магматическими вершинами гор, а по обeим ее сторонам проложены железнодорожные пути и шоссе.

Die Porta bohemica, ein malerischer Abschnitt des Elbets in dem unter Landschaftschutz stehenden Gebiet des České středohoří-Gebirges, ist das Eintrittstor zum Landesinnern nicht nur seinem Namen nach. Die Elbe fließt hier zwischen ähnlichen Bergstöcken und zuckerhutförmigen Kuppen dahin und auf beiden Ufern von Eisenbahnliesen und Straßen gesäumt.

Pravčická skalní brána, nejvyšší evropské měřítku, vznikla v turonských pískovcích. Svou šířkou (přes 25 m) i výškou (přes 21 m) si naprosto nezáadá s obdobnými výtvy v USA. Z její plošiny se rozevírá nádherný pohled na lesnaté území chráněné krajinné oblasti Lábské pískovce.

Правчицкие скалистые ворота, высочайшие в Европе, представляют собой песчаниковое образование. По своей широте (свыше 25 м) и высоте (свыше 21 м) они ни в чем не уступают подобным горообразованиям в США. С плоскости открывается прекрасный вид лесистой территории охраняемой государством области Лабские пískовце.

Das Felsentor von Pravčice, geformt aus turonischem Sandstein, ist das höchste im Maßstab Europas. Mit seiner Breite (25 m) und Höhe (mehr als 21 m) steht es selbst hinter ähnlichen Gebilden in den USA nicht zurück. Von der Höhe des Tors genießt man einen herrlichen Ausblick auf die bewaldete Landschaft des Elbesandstein-Schutzgebietes.

The Jizerské Mountain Nature Reserve is formed by a mildly modelled old range which on the northern side falls steeply down precipitous rocky slopes into a valley. The remains of mountain fir tree coipses have survived along with beautiful mixed scree brackwood and extensive peat bogs.

Les montagnes de Jizerské hory constituent une vaste réserve naturelle. C'est une autre chaîne ancienne, formée d'un revers doucement incliné d'un front rocheux qui tombe au nord abruptement dans des vallées. Ses pentes portent les restes des peuplements d'épicéas et de beaux forêts mixtes, par endroits subsistent de vastes tourbières.

La Zona Protegida de los Montes del Jizera, en Bohemia, comprende una cadena de vetustos montes suavemente modelados que en su parte norte caen abruptamente en pendientes rocosas hasta el valle. Se han conservado allí algunas coníferas de zonas extremas, la bella vegetación mixta de las morenas y vastos yacimientos de turba.

53

Bezděz, a royal castle, built in 1265—1278 on the higher of two igneous hills of the same name, with an imposing Early Gothic chapel, became a pilgrimage site in 1628; its ruins attracted Romantic poets and painters.—On the photo is the lower Devil's Tower (Čertova věž).

Bezděz, château royal élevé en 1265 sur la plus haute des deux collines volcaniques du même nom, avec une très belle chapelle du premier gothique, se transforma en 1628 en un lieu de pèlerinage. Ses ruines ont ensuite attiré les poètes et les peintres du romantisme. La tour dite du Diable (voir cliché) faisait partie de l'enceinte extérieure du château.

La capilla del castillo real de Bezděz, construida en estilo gótico temprano de 1265 a 1278 sobre el más alto de los montes volcánicos del mismo nombre, atralá ya desde 1628 a numerosos peregrinos. Sus ruinas sirvieron de fuente de inspiración a poetas y pintores del romanticismo. En la foto vemos la Torre del Diablo, la más baja de las dos atalayas.

54

The Novozámecký Pond is a very important ornithological reserve in the picturesque Česká Lipa countryside. More than one hundred types of water fowl, including big geese, build their nests here. An interesting feature of the pond is the outlet canal hewn out of sandstone rocks during the reign of Charles IV.

L'étang de Novozámecký, dans les environs pittoresques de Česká Lipa, est constitué en réserve ornithologique intégrale, abritant plus de cent espèces d'oiseaux aquatiques, dont l'oie cendrée. Le canal qui sert à évacuer l'eau de l'étang, fut creusé dans les roches sur l'ordre de Charles IV.

El estanque llamado Novozámecký, enclavado en el pintoresco paisaje que se despliega en las cercanías de Česká Lipa — en la Bohemia del Norte — es una importante reservación ornitológica. Habían ahí más de cien especies de aves lacustres, entre otras la oca grande. El canal de desagüe fue cavado durante el reinado de Carlos IV sobre la roca de arenisca.

55

Házmburk, a castle built in the 14th century on an igneous basalt hill but now a ruin, forms the dominant feature of the lower Ohře area together with the round Black Tower (Černá věž) in front of the castle and the conical White Tower (Bílá věž) in the castle courtyard. According to chronicles, the hill was fortified back in the 8th century.

Házmburk, château fort construit au XIVe siècle sur un neck basaltique, aujourd'hui à l'état de ruine, continue à dominer le paysage sur le cours inférieur de l'Ohře. Deux tours se distinguent dans sa silhouette ramassée: Blanche, de plan carré, qui devait servir jadis de donjon, et Noire, cylindrique, qui défendait l'accès du baillage. La colline de Házmburk est mentionnée comme site fortifié dès le VIIIe siècle.

Házmburk, alcázar construido en el siglo XIV en una montaña volcánica basáltica, constituye el punto culminante de la región en la vega del río Ohře. Desde lejos se ven sus ruinas con las dos torres: la Torre Negra delante del alcázar y la Torre Blanca en su interior. Según podemos leer en las crónicas, la colina fue fortificada en el siglo VIII.

56

Porta bohemica, an imposing sector of the Elbe in the Bohemian Central Massif Nature Reserve (České Středohoří), is truly the entry gate to the inland of our country. The River Elbe flows here between igneous cups and mounds and on both sides of the river are a railway line and highway.

La gorge de la Porta Bohemica, partie de la zone protégée du Massif central, forme une sorte d'entrée majestueuse de l'intérieur du pays. Les eaux de l'Elbe y coulent entre de hauts cônes volcaniques au pied desquels passent, sur les deux rives, les routes et les rails de chemin de fer.

Porta Bohemica, es la verdadera entrada por la que se penetra al corazón de Bohemia y está formada por un trecho del río Elba y los Montes de la Bohemia Central. El Elba va serpenteando por entre macizos y pilones eruptivos y las vías férreas y las carreteras se adosan a sus dos riberas.

57

The remarkable rocky formation known as Pravčické Gateway (Pravčická brána), the highest in Europe, came into existence in the Turonian sandstones. Thanks to its width (more than 25 m) and height (over 21 m) it can compare with similar formations in the USA. There is a marvellous view from the wooded Nature Reserve plateau of the Elbe sandstones.

La Pravčická brána, un bloc rocheux taillé dans des grès turoniens, est par sa largeur (plus de 25 m) et sa hauteur (plus de 21 m) comparable aux grands sites touristiques des Etats-Unis. Une vue superbe sur le plateau gréseux de la réserve naturelle des rives de l'Elbe s'ouvre depuis son sommet.

La Puerta de Pravčice, el peñascal más alto de Europa, de naturaleza arenisca. Con más de 25 metros de ancho y 21 metros de alto se asemeja a formaciones similares de los Estados Unidos de Norteamérica. Desde su terraza se contempla una preciosa vista del boscoso paisaje de las areniscas del Elba.

58 · 59

Osek se zapsal do dějin našeho umění klášterem cisterciáků, založeným patrně koncem 12. stol. majiteli nedalekého stejnojmenného hradu. Kromě kostela z l. 1207 – 1220, zbarokizovaného v l. 1705 – 1725 Octaviem Brogiem, je nejstarší a také nejvýznamnější částí kapitulní síň. Její dvojlodí s kamenným cisterciáckým pulpitem se většinou datuje do doby kolem r. 1240 a stojí na samých počátcích gotiky v Čechách.

Осек, городок, основанный в качестве монастыря цистерцианцев в конце XII в. Кроме костела [1207 – 1220], перестроенного в стиле барокко в 1705 – 1725 гг., наиболее ценной и древней частью является зал капитула с попитром, датированный 1240 г., т. е. моментом первой готической волны в Чехии.

Osek als Zisterzienserkloster geht bis auf das Ende des 12. Jahrhunderts zurück. Sein ältester und zugleich best-ausgebauter Teil ist, abgesehen von der in den Jahren 1207 – 1220 entstandenen und während des Zeitabschnitts 1705 – 1725 barockisierten Kirche, der Kapittelsaal mit einem Lepusel, das in die ersten Anfänge der Gotik in Böhmen (1240) datiert wird.

Pohraniční masív Krušných hor se přičke svazuje do českého vnitrozemí, zatímco ploché hřbety poznamená přecházíme do Německé demokratické republiky. Krušné hory jsou významné krásnými vrchovisťi s porosty borovicí bláky. Lesní porosty jsou však na naši straně už velmi silně poškozeny exhalacemi ze Severočeské uhelné pánev.

Пограничный горный массив Крушные (Груше) горы круто спускается к центральной части Чехии, а в то время как его более плоские хребты плавно переходят на территорию ГДР. Горы славятся своими прекрасными верховьями и зарослями сосны.

Das die Grenze bildende Massiv des Krušné-hory-Gebirges fällt nach dem Landesinnern Böhmens hin ab, während der flache Kamm nur ganz allmählich in die tiefergelegenen Teile der Deutschen Demokratischen Republik übergeht. Dieses Gebirge zeichnet sich durch schöne Hochflächen aus, die mit einer eigenständigen Kiefernart (Pinus mugho ssp, uncinata) bestanden sind.

Karlovy Vary patří spolu s Františkovými a Mariánskými Lázněmi a Teplicemi k nejvýznamnějším českým lázeňským městům. Založil je Karel IV., v r. 1522 byly zdejší teplé prameny lékársky popsány a koncem 16. stol. se připomíná na dvě stě lázeňských domů. — Pohled od Kamzicka ukazuje část dnešního města s divadlem Vítězslava Nezvala z l. 1844 – 1886 (vpravo), Leninovým pomníkem a Grandhotelem Imperial z r. 1908.

Карловы Вары, наиболее популярный чешский курорт, был основан Карлом IV в XIV веке. В 1522 г. его источники были описаны с медицинской точки зрения, а в конце XVI в. здесь уже было свыше двухсот курортных заведений. На снимке — часть города с гостиницей «Империял».

Karlovy Vary (Karlsbad), einer der bedeutendsten böhmischen Bäderorte, wurde im 14. Jahrhundert von Karl IV. gegründet. Bereits 1522 wurde ein ärztliches Gutachten über seine Heilquellen abgegeben und gegen Ausgang des 16. Jahrhunderts zählte man hier an die zweiundert Bäderhäuser. — Auf dem Bild ein Teil der Stadt mit dem Grandhotel Imperial.

Cheb býval již v 9. stol. slovanským hraděm. Koncem 12. stol., kdy náčas patřil k Svate říši římské, dal tu cisář Friedrich I. Barbarossa postavit falc (jednou v dnešním Československu), věž a volně stojící patrovou kapli. Z horní její části (na obr.) mohl panovník oddělen od lidu sledovat otvorem v podlaže bohoslužby v přizemí. Jedinou obdobou takového řešení u nás je románský kostel sv. Prokopa v Záboku n. L.

Хеб в IX в. представлял собой славянское городище, какое-то время входил в так наз. «Священную римскую империю». Тогда, в конце XII в., император Фридрих I. Барбаросса приказал построить крепость, башню и двухэтажную часовню, верхняя часть которой через отверстие в полу связана с нижним святилищем.

Cheb, im 9. Jahrhundert eine slawische Burgstätte, kam vorübergehend zum Heiligen Römischen Reich. Zu dieser Zeit, gegen den Ausgang des 12. Jahrhunderts, ließ Friedrich I. Barbarossa hier eine Pfalz mit Turm und selbständiger, einstöckiger Kapelle errichten, deren oberer Teil durch eine Öffnung im Flur mit dem darunterliegenden Sanktuarium verbunden war.

Cheb, dnes městská památková rezervace, se vysokými příčnými střechemi liší od ostatních českých měst. K jeho stavebním zajímavostem patří také Spalíček, dva bloky domů gotického původu v ploše náměstí. Vlevo za ním je dům, kde byl 25. února 1634 svými důstojníky zavražden Albrecht z Valdštejna. Kostel sv. Mikuláše vzadu, po hradu nejstarší stavba, má ještě pozdně románské části, jako věže, portál aj.

Хеб со своими высокими крышами домов и сейчас отличается от прочих чешских городков. На площади сохранился замечательный комплекс готических домов, известный под названием «Шпалічек», за которым расположено дом, в котором в 1634 г. был убит Альбрехт из Вальдштейна (Валленштейнский). В костеле св. Миклулаша (Николая) сохранились романские части постройки.

Cheb mit seinen hohen Dächern unterscheidet sich noch heute von den anderen tschechischen Städten. Den Marktplatz beherrscht eine aus zwei Blocks bestehende Häusergruppe gotischen Ursprungs, die Spalíček (Stöckel) genannt wird, hinter ihr steht das Haus, in dem 1634 Albrecht von Wallenstein ermordet wurde. Die St.-Nikolaus-Kirche (im Hintergrund) weist noch romanische Teile auf.

Ojedinelá rezervace Soos je přirozené minerální slatině s četnými vývěry teplých minerálních pramenů, se suchými výrony kyslíčků uhlíčkových probublávajícího bahem a s nápadnými výkvěty bílých, žlutavých, narudlých i nazelenalých sál; patří k nejvýznamnějším rezervacím našeho státu. Četné vzácné slavnostní úrby rostlin zde vytvářejí dnes již u nás velmi vzácná společenstva.

Заповедник «Соос» представляет собой естественные минеральные грязи с многочисленными бьющими горячими минеральными источниками, с сухим выделением углекислого газа, с заметными налетами белых, желтоватых, красноватых и зеленоватых солей. Многочисленные редкие солевлюбивые виды растений образуют ныне удивительные и исключительные сообщества.

Das einzig stehende Naturschutzgebiet Soos ist ein natürliches Mineralmoor mit zahlreichen Thermalquellen, mit trockenen Kohlendioxid-durchdrühten im Schlamm und wir frappten Ausblühungen von weißen, gelblichen, rötlichen und grünlichen Salzen. Nicht wenige seltene salzliebende Pflanzenarten bilden hier heute bereits einzig stehende Gemeinschaften.

<p>Osek was established as a Cistercian cloister sometime at the end of the 12th century. Apart from the church dating to 1207–1220, remodelled in Baroque in 1705–1725, the oldest and also the most important part is the chapter hall with the readers' pulpit dating from very Early Gothic in Bohemia (1240).</p>	<p>L'abbaye cistercienne d'Osek fut fondée vers la fin du XIIe siècle. Outre l'église de 1207–1220, reconstruite dans le style baroque en 1705–1725, l'ensemble de bâtiments réguliers renferme notamment une salle capitulaire du gothique primitif avec un très beau pupitre à lecture, qui date des environs de 1240 et représente son espace le plus ancien et le plus somptueux.</p>	<p>El monasterio de los cistercienses en Osek fue fundado a finales del siglo XII. Además de la iglesia, que se construyó de 1207 a 1220 y fue barroquizada de 1705 a 1725, su parte más antigua es la monumental sala capitular con un púlpito de lectura, que data de los comienzos mismos del arte gótico en Bohemia (1240).</p>	60
<p>The borderland massif of the Ore Mountains (Krušné hory) falls steeply into Bohemia, while its flat ridges gradually become part of the German Democratic Republic. The Ore Mountains are exceptionally beautiful upland moors with copses of peat mountain pine (<i>Pinus mugo</i> ssp. <i>uncinata</i>).</p>	<p>Les hauts plateaux de la chaîne de Krušné hory qui s'élève en pente douce du côté allemand, sont couverts d'admirables peuplements de pin à crochets.</p>	<p>El macizo limítrofe de los Montes Metalescos desciende abruptamente hacia el interior de Bohemia mientras que sus mezetas se inclinan en suaves pendientes hacia la República Democrática Alemana.</p>	61
<p>Karlovy Vary (Carlsbad), one of the most outstanding Bohemian spas, was founded in the 14th century by Charles IV. In 1522 the springs here were described in medical terms and by the end of the 16th century two hundred spa houses were listed.—A view of the town with the Grand Hotel Imperial.</p>	<p>Karlovy Vary, la plus célèbre station thermale de Bohême, fut fondée au XIVe siècle par Charles IV. La première description des propriétés médicales des sources date de 1522. A la fin du XVIe siècle, la ville comptait déjà deux cents établissements thermaux. Notre cliché montre le centre de Karlovy Vary avec le Grandhôtel Impérial.</p>	<p>Karlovy Vary (Carlsbad), uno de los balnearios más importantes de Bohemia. Fue fundado en el siglo XIV por Carlos IV. En 1522 fueron descritas las propiedades curativas de sus fuentes y a finales del siglo XVI ya existían allí doscientas casas termales. Nuestra foto muestra una parte de la ciudad con el Gran Hotel Imperial.</p>	62
<p>Cheb, a Slavonic fortified settlement in the 9th century, belonged for a time to the Holy Roman Empire. It was there, at the end of the 12th century, that Emperor Frederick I (Barbarossa) ordered the construction of a palatine, a tower and a separate two-storey chapel whose upper storey was connected by a hole in the floor with the lower sanctuary.</p>	<p>Cheb, au IXe siècle un bourgwall slave, se trouva au XIIe siècle rattaché pour un temps au Saint-Empire. Frédéric Ier Barberousse y éleva alors un château fort armé d'une puissante tour carrée et comportant une chapelle à deux étages.</p>	<p>Cheb, un castro eslavu que en una época perteneciera al Sacro Imperio Romano. En las postrimerías del siglo XII, el emperador Federico I, Barbarroja, hizo levantar ahí una fortaleza con una torre y una capilla de dos plantas, cuya parte superior estaba comunicada con el santuario inferior por medio de una abertura abierta en el piso.</p>	63
<p>Cheb with its high roofs differs to this day from other Bohemian towns. On the town square is 'Spalštěk' (the Log) — two blocks of houses of Gothic origin; behind them is the house where Albrecht of Wallenstein was murdered in 1634. Part of the Church of St Nicholas (in the background) is Romanesque.</p>	<p>La ville de Cheb occupe une place à part parmi les villes de Bohême par l'allure gothique de ses hauts toits aux faîtes encore parallèles à la façade. Sur le côté nord de la place, deux pâtés de maisons du XVe siècle connus sous le nom de <i>Spalštěk</i>, précèdent l'hôtel qui a vu l'assassinat de Wallenstein en 1634. L'église Saint-Nicolas (en arrière) conserve les restes d'un premier édifice roman.</p>	<p>Con sus enhiestas techumbres Cheb se distingue hasta hoy de las demás ciudades checas. En la plaza vemos el 'Spalštěk', dos manzanas de casas de origen gótico, y detrás de él, la mansión donde en el año de 1634 fue asesinado Albrecht de Valdštejn. La iglesia de San Nicolás, en el fondo, conserva algunos detalles románicos.</p>	64
<p>The Soos Reserve is a natural mineral bog with many springs of warm waters containing dry effusions of bubbling carbon dioxide, mud and efflorescent white, yellowish, reddish and greenish salts. Many of its precious saline-type plants form a unique community today.</p>	<p>La réserve naturelle Soos est une belle tourbière où jaillissent d'innombrables sources thermales et les émanations du gaz carbonique cherchent leur issue à travers la vase, vivement colorée de sels blancs, jaunes, rouges ou verts. De loin en loin, des plantes halophytes forment des associations tout à fait uniques.</p>	<p>La reservación Soos es un yacimiento natural de turba con numerosos manantiales de aguas minerales calientes con «volcanes de barro», que resultan de las emanaciones de anhídrido carbónico que brotan del barizal y despararraman en su derredor floraciones de sales blancas, amarillentas, rojizas y verdosas. Numerosas especies raras de plantas halófitas forman en este medio salino colonias muy singulares.</p>	65

Domažlice, známé vítězstvím husitů nad krážíř r. 1431, jsou městská památková rezervace, jsou střediskem Chodska a dodnes tu spatříme ženy v klobí v krajích. Pravidelně obdélnému náměstí, táhnoucímu se od býv. Hořejší bráně, tvoří dominantu nakloněná válcová věž raně gotického, barokně přestavěného kostela P. Marie, která spolu s věží Chodského hradu určuje siluetu města.

Jezerní slaf, státní přírodní rezervace u Horské Kvildy, je velmi krásné šumavské vrchovité protékání Kvildským potokem. Je ostrůvkovitě porostlé rašelinou klečtí, místy vyrůstá bohatě zavěšený smrk či břiza pýřitá. Bylinný porost tvoří zejména suchopýř povahou s nápadnými bílými střípečky suchého okvěti. Botanickou raritou je zde břiza tráslíř — glaciální relikv — „strom“ vysoký jen několik decimetrů.

Železná Ruda vznikla v 16. stol. při hutí a zeleznodolných dolech, které daly městečku jméno. V druhé polovině 17. stol. výrobu železa vystřídalo sklářství a sítřba skla, pozůstatkům sklářské rodiny Abelů, tvoří základ expozice zdejšího muzea. Pozoruhodnou stavbou je barokní kostel P. Marie Pomocné z l. 1727—1732 s věží z r. 1777, zevně dvanáctiboký s cibulovou stěhou, uvnitř o půdorysu šestičepé hvězdy.

Komplex zachovaných rašelinišť poblíž Kladskeho rybníka tvoří významnou rezervaci v chráněné krajinné oblasti Slavkovský les. Rašeliniště s charakteristickou květenou jsou významným rezervoárem minerálních vod nedalekých světověznámých Mariánských Lázní.

Šumava, největší chráněná krajinná oblast Československa (přes 1600 km²), je současně nejlesnatějším územím našeho státu. Mohutné borstvo, na našem území dlouhé 125 km, tvoří několik řad zaoblených hřbetů, které zvolna přecházejí do mírně zvlněného podhůří. Černé jezero (na obr.) zabírá plochu 18,5 ha, je hluboké 39,8 m a je největší a nejkrásnější z osmi šumavských jezer ledovcového původu. Na jezerní stěně, jež přikrpe spád k hladině, je palesovitý porost.

Kašperk založil Karel IV. s původním jménem Karlsberg r. 1356 k ochraně blízkých zlatých dolů a staré cesty do Cech. Hrad má zvláštní dispozici (obdobou jako mladší Radyně u Pízně) se dvěma hranolovými věžemi srůstajícími se stejně širokým palácem. Od JV ho chránílo ještě předsumutné opěvnění, dnes zvané Pustý zámek. V r. 1617 získali hraběti Kašperských Hor a záhy ho nechali zpusnout.

Домажлице со своим замком это центр чодского этнографического района, где и по сей день можно встретить жителей в национальных костюмах. Доминантой прямоугольной площади, расположенной между вышними. Верхними воротами и Нижними воротами в стиле ранней готики, является покачнувшаяся цилиндрическая башня костела Девы Марии.

Иезерни слаф, государственный заповедник близ Горске Квильды, представляет шумавское врховье, по которому протекает Квильдский поток. Здесь встречаются островки торфяного сляника, а травянистый покров образует главным образом пушица (см. снимок). Ботанической редкостью считается карликовая береза — «деревцо», высота которого достигает лишь нескольких дециметров.

Железна Руда возникла в XVI в. в районе рудников. С середины XVII в. добычу железной руды вытеснило производство стекла. Среди памятников архитектуры особого внимания заслуживает двенадцатистенный барочный костел Девы Марии Спасительницы (1727—1732) с башней (1777).

Комплекс сохранившихся торфяных болот неподалеку от Кладского озера является заповедником охраняемой природы в районе Славковского леса. Торфяные болота с типичной для них флорой представляют собой важные резервуары минеральных вод близ прославленного курорта Марианские Лазни.

Шумава, крупнейшая из охраняемых областей природы Чехословакии (свыше 1600 кв. км) является одновременно крупнейшим лесным массивом нашего государства. Черное озеро (см. снимок), площадь которого 18,5 га, а глубина 39,8 м является наиболее красивым и большим из восьми шумавских озер ледникового происхождения.

Кашперк был основан в 1356 г. с целью охраны золотых рудников и древнего пути в Чехию. Крепость расположена весьма своеобразно с двумя призматическими башнями, сросшимися с одинаковым по ширине дворцом. С юго-восточной стороны крепость обнесена еще одним внешним укреплением (см. снимок, на первом плане).

Die Stadt Domažlice mit ihrer Burg ist Mittelpunkt des Chodenlandes und noch heute kann man hier Frauen aus den umliegenden Dörfern begegnen, die ihre charakteristische Tracht auch im Alltagsleben tragen. Als regelmäßiges Rechteck gestaltet, dehnt sich der Marktplatz vom ehemaligen Obere zum frühgotischen Unteren Tor. Er wird von dem Rundturm der Marienkirche beherrscht.

Jezerní slaf, ein staatliches Naturschutzgebiet in der Nähe des Ortes Horské Kvilda, stellt eine außergewöhnlich schöne Hochfläche des Šumava-Gebirges dar. Sie wird von verstreuten Torfnieholzinseln durchbrochen und in der Pflanzenwelt herrscht insbesondere das Dugrasvor. Eine botanische Seltenheit ist die Zwergbirke, ein nur wenige Dezimeter hoher „Baum“, der ein Relikt aus der Eiszeit darstellt.

Die Stadt Železná Ruda verdankt ihre Entstehung im 16. Jahrhundert den Bergwerken, in denen Eisenerz gefördert wurde. Von der Mitte des 17. Jahrhunderts an begann jedoch das Glasmachergewerbe die Stelle des Erzbergbaus einzunehmen. Von den Bergwerken der Stadt ist am bemerkenswertesten die zwölfkantige barocke Marienkirche aus den Jahren 1727—1732 mit einem Turm vom Jahre 1777.

In dem unter Landschaftsschutz stehenden Gebiet Slavkovský les ist der Komplex erhalten gebliebener Torfmoore nahe dem Teich Kladskeho rybník eine Reservation von Bedeutung. Der Torfgrund mit seiner charakteristischen Flora bietet ein bemerkenswertes Reservoir von Mineralwasser für den nahegelegenen weltbekannten Badeort Mariánské Lázně.

Das Šumava-Gebirge ist das ausge dehnteste Gebiet der Tschechoslowakei (Flächenausmaß über 1600 km²) und zugleich die dichtbewaldetste Region der CSSR. Der Bergsee Černé jezero (siehe Bild) nimmt eine Fläche von 18,5 ha ein, hat eine Tiefe von 39,8 m und ist der größte und zugleich schönste der acht von den Gletschern der Eiszeit herrührenden Seen in diesem Gebirgszug.

Die Burg Kašperk wurde im Jahre 1356 zum Schutz der Goldgruben in der Umgebung und zur Sicherung des alten Zufahrtswegs nach Böhmen gegründet. Sie hat eine eigentümliche Disposition mit zwei vierkantigen Türmen, die in den ebenso breiten Palast gleichermaßen hineinwachsen. Gegen Südosten war die Burg noch durch ein vorgeschobenes Festungswerke geschützt (im Bild vorn).